DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

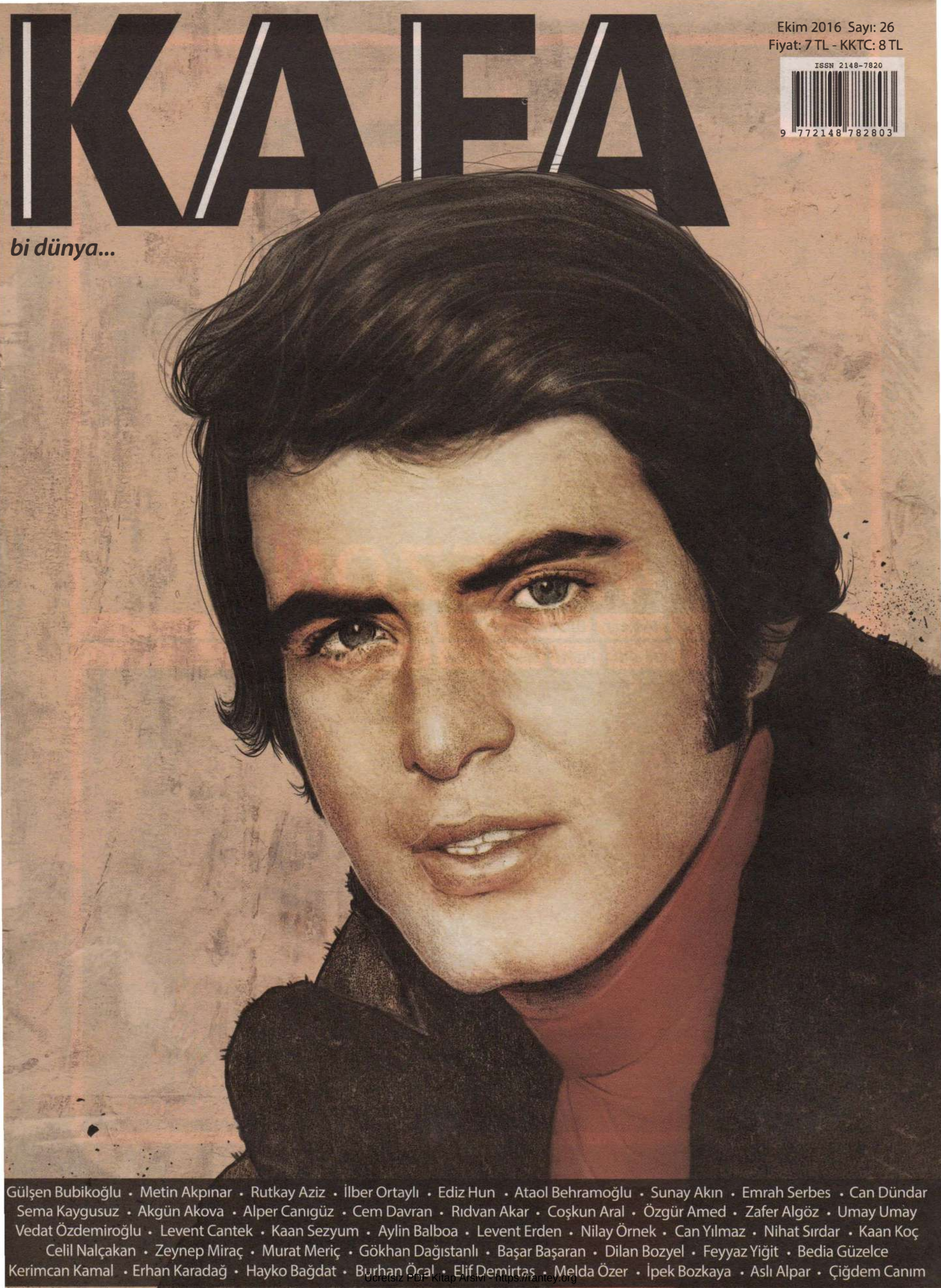
• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

KAFA

bi dünya...

Ekim 2016 Sayı: 26
Fiyat: 7 TL - KKTC: 8 TL
ISSN 2148-7820

Gülşen Bubikoğlu • Metin Akpınar • Rutkay Aziz • İlber Ortaylı • Ediz Hun • Ataol Behramoğlu • Sunay Akın • Emrah Serbes • Can Dündar
Sema Kaygusuz • Akgün Akova • Alper Canıgüz • Cem Davran • Rıdvan Akar • Coşkun Aral • Özgür Amed • Zafer Algöz • Umay Umay
Vedat Özdemiroğlu • Levent Cantek • Kaan Sezyum • Aylin Balboa • Levent Erden • Nilay Örnek • Can Yılmaz • Nihat Sırdar • Kaan Koç
Celil Nalçakan • Zeynep Miraç • Murat Meriç • Gökhan Dağıstanlı • Başar Başaran • Dilan Bozyel • Feyyaz Yiğit • Bedia Güzelce
Kerimcan Kamal • Erhan Karadağ • Hayko Bağdat • Burhan Öcal • Elif Demirtaş • Melda Özer • İpek Bozkaya • Aslı Alpar • Çiğdem Canım

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://kantey.org

PSM

West Side Story • Chick Corea Trio with Brian Blade & Eddie Gomez
Madeleine Peyroux • José Feliciano and his Band
Michel Camilo&Tomatito • Moderat • Kitaro • Lara Fabian
Mike Stern/Dave Weckl Band • Victor Wooten Trio feat. Dennis
Chambers&Bob Franchescini • Ron Carter Golden Striker Trio • Mark Eliyahu
Murcof x Vanessa Wagner • Kadebostany • Tinariwen • Islam Chipsy
& EEK • Lubomyr Melnyk • Fabio And Grooverider, Dillinja, Total
Science, 2shy And Five Alive: 25 Years Of Drum And Bass Parties
Fennesz • Havasi Concert Show • Actress (DJ Set) • Weval • Hauschka
Lena Chamamyan • Cola & Jimmu (Nicole Willis&Jimi Tenor) • Audiofly
Mix Festival • Oi Va Voi • Büyük Ev Ablukada "Fırtınayt" • Ceza • Che Sudaka
Baba Zula • Eypio & Burak King • Mode XL • Gaye Su Akyol
Sattas • Ahmet Aslan • Taksim Trio • Erdal Erzincan • Niyazi Koyuncu
Elif Çağlar Quartet • The Ringo Jets • Hey! Douglas • Luxus • Kolektif İstanbul
Ayşe Tütüncü&Emre Karabulut Dörtlüsü • She Past Away • In Hoodies

ZORLU
PERFORMANS
SANATLARI
MERKEZİ

2016-2017
4. SEZON

WE
STAGE
THE
WORLD!

Müzikal | Konser | Opera/Bale/Dans | Tiyatro | Özel/Aile Şovları
Festival | Parti | Sergi | Film | Enstalasyon

Ahmet Ali Arslan • Gökçe Kılınçer • Şenay Lambaoğlu Quintet
Turkish Edits Present Aksak • Neophon Ensemble: Welcoming Maqam
Kamufle • Try Soldier • Help! The Captain Threw Up • İdil Meşe & Da Poet
Ozbi • Ponza • Uluru • Rock Party • PSM Caz Festivali
African Colours Fest • Sónar İstanbul Festival • Fashion Film Fest
Titanic Live • Amadeus Live Aliens Live • The Lord Of The Rings In
Concert: The Two Towers • Ayhan Sicimoğlu • Burhan Öçal & İstanbul
Oriental Ensemble • Mabel Matiz • Ümit Besen • Güliz Ayla • Cem Adrian
Yeni Türkü • Kaan Tangöze • Kozalar • Yoldan Çıkan Oyun
39 Basamak • Guguk Kuşu • Frankenstein • Yatak Odası Diyalogları
Hamlet • Seviyoruz Ve Hiçbir Şey Bilmiyoruz • Torun İstiyorum
Roberto Zucco • Bira Fabrikası • Bütün Çılgınlar Sever Beni
Köpeklerin İsyan Günü • Pencere • Aşk Delisi • Köprüden Görünüş
Hansel Ve Gretel'in Öteki Hikayesi • Kundakçı • Zorlu Çocuk Tiyatrosu
Royal Opera House Canlı Gösterimler: Anastasia • Les Contes D'hoffmann
The Nutcracker • Il Trovatore • Woolf Works • The Sleeping Beauty
Madama Butterfly • Jewels • Otello • Norma
Così Fan Tutte • Mercedes Fashion Week
Ges Teknoloji Cern Dinleme Ağacı Enstalasyonu

ve çok daha fazlası...

ZORLU PERFORMANS SANATLARI MERKEZİ

Digiturk | Hürriyet | karnaval.com | MEMORIAL | THE MARMARA

ZORLU CENTER İSTANBUL

zorlupsm.com | 0850 222 67 75

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SUSUN!! YOKLAMA YAPTIN MI?

YAPTIM EFENDİM.

BANA TEK TEK SAYDIRMA ŞİMDİ... FERİT BURADA MI? FERİT!

BURADAYIM HOCAM!

İYİ... SEN BURADAYSAN BÜTÜN SINIF BURADA DEMEKTİR...

ÖZLEM VE SAYGIYLA...

İllüstrasyon: Burak Ağdemir

HABABAM SINIFI / 1975
Eser: Rıfat Ilgaz / Yönetmen: Ertem Eğilmez / Senarist: Umur Bugay

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Emrah Serbes

infilak parçaları XV

15/1 kör pencere

İki bin on altı eksi bin dokuz yüz seksen bir otuz beş eder. Kurtçuklar tarafından kemirilmeye ölmeden çok önce başladım. Gitgide yoksullaşan gecelerimde elimde kör pencereler. Dünyanın saçma sapanlığına karşı kimselere belli etmeden çektiğim acılar da var, kalbe yürüyen yaralar da.

Bir uçurumdan atlamadığıma göre ya da bir silahla beynimi patlatmadığıma, çoktan yalanlarla yaşamayı öğrenmişim demektir. Eldekiler açlık, aşağılanma, cehalet, sefalet, açgözlülük, sahtekârlık, gasp, cinayet, işkence, insanın insana zulmü... Dünya'da sıradan bir gün. Telaşa gerek var birtanem. Fazla sevinip fazla üzülmeden herkesi yargılayarak yaşamayı öğretemeyecekler bana.

Gökdelenlere bakıyorum, insanların içlerinde senelerce çalışıp öldükleri mezarlara. Gökdelenlere bakıyorum, İstanbul'un putlarına, İstanbul artık putperestlerin şehridir. İbrahim ateşte kaldı da yanmadı, peki ateşten sağ çıkınca ne oldu, ancak iki kişi inandı ona. Çünkü kölece yaşamaya alışmış insan ne gördüğüne inanır ne duyduğuna. Hakikat bu şehir için fazla değerli bir sözcük. Hapsedilmiş ruhların uzun, karanlık çığlığında gümbür gümbür büyüyen ıstıraplar. Hiçliğin kalbinde, kasvet de ne kadar uzun bir sözcüktür şimdi. Bir kâbustan uyanıyorum ve uyandığım dünya o kâbustan daha korkunç. Her türlü felaketi ve musibeti kabullenmeye hazır insanlarla çevrili dört yanım. Cinnet sınırındaki umutsuzluğun ve yalnızlığın dehşetini hafifletecek hiçbir şey yok elimde.

Tuzla buz olan ilk umutları da gördüm. Acımasız ve amansız sonları da. Fakat geleceğini bilsem, bir an için bir ömür beklerdim.

15/2 hüzünlü benlik

Çocuk ölümle ilk kez karşılaştığında yalnızlığın da ne olduğunu kavrar. Bu dünyaya annesiyle birlikte geldiğini zannederken anne karnındaki yalnızlığın ne olduğunu kavrar, mezardaki yalnızlığın ne olduğunu da. Ve her şeyden önemlisi bu dünyadaki yalnızlığın ne olduğunu kavrar. Yalnızlıkla birlikte bir benliği olduğunu da kavrar. İşte bu yüzden benlik bilincine her zaman hüzün eşlik eder.

15/3 ıstırap anlayışı

Çağımız insanı kendi ıstırap anlayışında hapsolmuştur. Bize yeni ıstırap biçimleri lazım, yeni bir dünya için yeni sancılar lazım. Ancak o zaman var olacak, hiçbir tanıma hapsolmayan başka türlü bir sevinç ve huzur.

15/4 çalışma hayatı

Bu sistem herkesten yeteneğinin küçük bir parçasını alır, gerisini de çöpe atar. Adına da çalışma hayatı derler. Ve "çalışma hayatı" dedikleri şeyde geri dönmek, ilerlemekten daha zordur.

15/5 acı öz

Acıya hüzün eşlik ederse fazlalıklarını atıp özüne kavuşursun. Acıya kin karışırsa inceliklerini yitirip taşa dönüşürsün.

15/6 doğu cephesinde yeni bir şey yok

Savaştan daha iğrenç bir şey varsa o da iç savaştır. İnsan ancak uğruna ölmeye değer bir şey için savaşmalı. Savaş bir oyun değildir, hiç kimsenin elindeki siyasi ve askeri erki kullanarak savaşçılık oynamaya hakkı yoktur. Şu an Türkiye'de bir adam başkan olsun ve onun çevresindeki zümre de ihya olsun diye yürütülen kirli bir savaş var. Bu savaştaki bütün ölümler anlamsız. Halkı şehitlik masallarıyla avutabilirsiniz ama gidenleri geri getiremezsiniz. Çekilen acıları dindiremezsiniz çünkü siz o acıları çekmediniz. Herhangi bir siyasetçiyi yolda çevirin bu ay ölen on askerin ismini sayamaz. Hepsi meçhul asker. Doğu cephesinde yeni bir şey yok. Bu gidişle hiçbir zaman da olmayacak. Bu ülkenin çoğunluğu benim gibi düşünmüyor. Bugün hayatta olan pek çok insan da bu sebeple yarın hayatta olmayacak.

Bir uçurumdan atlamadığıma göre ya da bir silahla beynimi patlatmadığıma, çoktan yalanlarla yaşamayı öğrenmişim demektir.

15/7 psikoloji

Psikoloji başladığı yere döndü, edebiyatın gizli bir kolu oldu. Çoktan keşfedilmiş ama menşeinden koparıldığı için de gökten düştüğü zannedilen bir akademik yığın. Öyle ki modern psikoloji referansını klasik mitlerden ve Antik Yunan'dan alırken bugünün yazarları, sanki hiç öyle sahih kaynaklar yokmuş gibi karakter yaratırken psikoloji "bilimine" bel bağlıyorlar.

15/8 hislerin tamiri

Tamiri mümkün olmayan kalp kırıklığı. Zaten ancak böyle ağır kırıklar karşısında tamir sözcüğü kullanılır. Bir insanın hisler dünyasını umutsuzca teknik servise gönderilmiş bir makine gibi düşünmemiz istenir. Yeni bir hayat kurmayı, yeni bir buzdolabı almaya benzetiyorlar. Garanti süresi dolsa bile üzülme diyorlar. Şimdi bunun tamiri, yeni bir buzdolabının fiyatından daha pahalıya gelir diyorlar. Bize eskisini getir, sana yenisini verelim diyorlar. İnsanın geçmişini, yani hislerinin özünü, takip sırasını metalaştırıyorlar. Ve artık ondan kurtulması gerektiğini salık veriyorlar. Sen hayır dedikçe takıntılısın derler, sen hayır dedikçe saplantılı olursun, geçmişe saplanıp kalmanın hiçbir anlamı olmadığını yineleyip dururlar. Bütün bunları ortaya dökelim, atalım kurtulalım derler. Hayır onlar bana özel dersin, atmıyorum, dökmüyorum ortaya, almayacağım yenisini dersin. O hisler bu evden çıkmayacak, o hisler benim derim. Israrla öğrenmek isterler, rüyalarla, serbest çağırışımla, nasıl anlatmak istersen öyle. İllaki anlat kurtul derler, oraya kendinle barışık yeni bir buzdolabı koymak isterler, eskisini bize getir yenisini sana verelim derler. Hayır, onu vermeyeceğim size. O çalışmayan eski makinede, o henüz metalaşmamış hislerde, çok daha fazla gerçek var, çok daha fazla mutluluk var ve çok daha fazla çile. Hayat var yani onda, emtianın ötesinde hayat. Soluk alma imkânı.

15/9 etik

Kapitalizmle sorunu olmayanlar bütün sorunları etiğe bağlamaya meyillidir. Günümüzde felsefinin yerini etiğe/ahlaka

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

bırakmasının nedeni de bu.

15/10 utanç

Utanç duygusunu yitirmiş olmak sorun değil aslında. Utanç zaten toplumsal rol icabı takındığımız bir tavırdır çoğu zaman. En tehlikeli ve geri dönülemez eşik şudur: İnsanın kendi kendisinden utanma duygusunu yitirmiş olması.

15/11 güçsüzlüğün dili

Kafka, mektuplarında gücünü güçsüzlüğünden aldığını sıklıkla yineler. Bunu iyi düşünmek lazım. Muktedir, herkesi kendine benzetme yeteneği olan kişidir. Muktedir, herkesi kendinin kötü bir kopyası hâline getirir. Temelde, düşünce olarak ayrılsan bile üslup olarak benzemeye başlarsın. Kuvvetli bir "güçsüzlük" dili örmek lazım.

15/12 ömür boyu mustarip

Ömür boyu mustarip mi olmak istiyorsun, elindekilerden yakınıp elinde olmayanları arzulamaya devam et.

15/13 çözülemeyen

Marx, insanlık ancak çözebileceği sorunları önüne koyar demiş. Çözemeyeceği sorunlar içinse edebiyat var. Can çekişen edebiyat ve deliler var. Edebiyat çözülemeyecek sorunları çözememeye yarar.

15/14 Peyami Safa

Ne güzel romandır Dokuzuncu Hariciye Koğuşu. En çok hakkı yenen romancılardan biri Peyami Safa'dır bizde. Amerika ve bütün dünya Muhteşem Gatsby'nin, Fitzgerald'ın değerini bildi. Bizimkiler Peyami Safa'yı yerden yere vurdu. Zevkle, hınçla, gözlerinden neşe kıvılcımları saçarak yaptılar bunu. Sadece Dokuzuncu Hariciye Koğuşu için bile elini öpmemiz, heykelini dikmemiz gerekmez miydi Peyami Safa'nın. Yapmadılar. Onu da kıyma makinesine attılar. Edebiyatı edebiyat olarak sevmedik ki biz hiç. Kitapları kitap oldukları için sevmedik ki hiç. Babalar ve Oğullar, bütün mesele bu. Yazarlara taktık kafayı. Kişiliklere taktık. Zaaflara taktık. Politikaya taktık. Kalıplaşmış yargılar ve ezbere söylevler, etiketler ve önyargılar cumhuriyeti. Kararmış kiremitlere bakıyorum şimdi. İçim kararıyor. Kiremitler bir senede karardı. Ben üç ayda karardım. "Yalnız başıma demir parmaklıklı kapıdan içeriye girerdim, dokuzuncu hariciye koğuşuna doğru ağaçların bile sıhhatine imrenerek yürürdüm, camlı kapıların garip bir beyazlıkla gözlerime vuran ve içimde korku ile karışarak yuvarlanan parıltıları arasında o dehlize girerdim, ve yalnız başıma bir köşeye ilişirdim, kımıldamazdım, susardım, beklerdim, korkudan büzülürdüm, rengimin uçtuğunu hissederdim." Bu satırları yazan büyük romancıyı harcadılar, zevkle, hınçla yaptılar bunu.

Herhangi bir siyasetçiyi yolda çevirin bu ay ölen on askerin ismini sayamaz. Hepsi meçhul asker. Doğu cephesinde yeni bir şey yok.

15/15 muktedire karşı sanat

Sanat hakkında derli toplu görüşleri dile getiren ilk kişi Platon, Devlet'in onuncu kitabında. O da sanatçılara sövüyor, devletinden kovuyor, işe yaramazsınız diyor. Platon'a göre sanat, yani taklit ve kurmaca yoluyla gerçekliği estetik olarak temsil etme biçimlerinin tümü, bize gerçeği üçüncü elden yansıtır. Gerçek bir gölge olduğuna göre sanat da gölgenin gölgesidir. Sanata itibarını kazandıran kişi Aristoteles, taklitle öğrenmenin de insan doğasına has bir durum olduğunu belirtir. Olması gerekeni öğretirse faydalıdır der. O köprülerin altından çok sular aktı ama sanata düşmanlık baki kaldı. Ne zaman biri sanat kutsaldır, sanatçılar önemlidir falan filan dese kusasım geliyor. Muktedirler hiçbir zaman sanatı sevmediler ve sevemezler de. Sanatın içindeki muktedirler de dâhil buna. Bir muktedir bir sanat eserine düşman olmuyorsa, onu olumluyorsa, madalyalar veriyorsa, devlet sanatçısı yapıyorsa misal birini, orada sanat yoktur. Evet insan kardeşlerim şimdi biraz Pamuk Prenses'ten bahsedelim o zaman. Adorno der ki "Kadere kusursuz manasını kazandıran masal Pamuk Prenses'tir." Muktedirler kötü kraliçeler gibidir, ayna ayna söyle bana derler, en muktedir kim? Sanatın zayıf dönemlerinde onlardır en muktedir. Sonra bir gün ayna der ki hayır, senden daha muktedir biri var. Picasso var, Dali var, Dosto Reis var, Camus var. Dünyanın ve Türkiye'nin muktedirleri, delirene kadar bakın aynalarınıza ve kudurun! Sizi Pamuk Prensesler yenecek.

İllüstrasyon: Burak Ağdemir

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

KAFA 6

sadece 6 kelime

bir hayatı 6 kelimeyle anlatabilir misin?

KAFA, her ay okuyucularından gelen
6 kelimelik kısa öyküleri yayınlıyor.
Siz de altikelime@kafadergi.com adresine
6 kelimelik hikayenizi gönderin, "sadece 6 kelime"
başlığı altında imzanızla yayınlayalım.

Yalnızlığım anahtar ile
eve girmemle
başladı.
Kübra Sivri

Düzeni değiştirmeyi
istemezsin. Kandırılmayı
seviyorsun çünkü.
Keziban Ateş

Hayıflanırken bugün istasyonunda,
kaçırdı yarın trenini.
Mustafa Keskin

Adaleti Tanrı yarattı,
insan kullanmayı
bilemedi.
Tuğba Gül

Çocuk "Oyuncak" dedi,
Annesi "Paramız yok."
Pelin Özcan

Tam doğuyoruz belki ama
eksilerek ölüyoruz.
Oğulcan Yılmaz

Yürümek için hep yanlış
sokağı seçmişti.
Tuğba Kahraman

Ağacın zamanla
kavgasıdır, yaprağın
yerçekimine yenilgisi.
Anıl Türktaş

Oraya ev kurulur,
orada ağaç
büyütülür.
Ebru Altun

Belki de papatyalar kardan
adamın hediyesidir.
Zeynep Kırklar

Yarım kalmış her şey
tütün olur.
Alper Altıntaş

Anne diye seslendi,
topraktan çığlıklar
yükseldi.
Seda Çiçek

Akşamsefası

#6kelimehikayem

KAFA yaşında 2

İKİNCİ YILA
ÖZEL CİLT

12 SAYI
BİR ARADA

www.kafa.com.tr

Sipariş ver, kapına gelsin!

2. YILIN
KAFASI

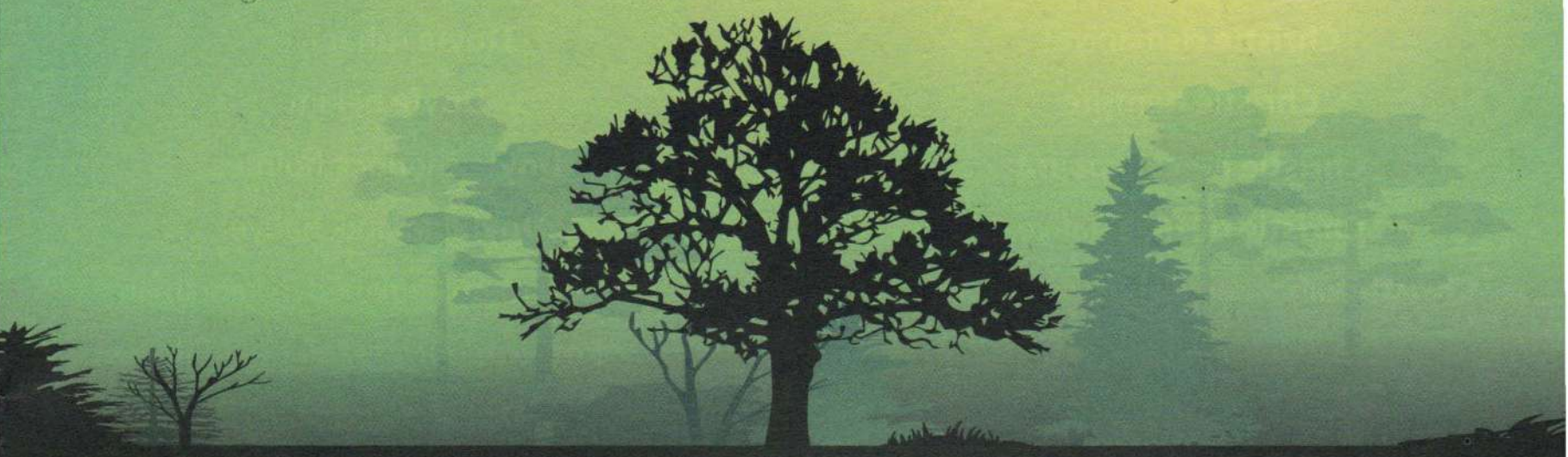
12 SAYI BİR ARADA

KAFA

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Can Dündar

çınara ağıt

O, egzoz dumanını soluya soluya, yakınmadan dikilirdi yolun ortasında... Mahallelerin trafik ışıklarında bekleyen, sevimli delileri vardı ya eskiden; bizimki oydu. Geçen ay, ona kıydılar.

Bazen çok uzakta bir ağacın ölüm haberi gelir, mazinizden koca bir dalın koptuğunu hissedersiniz.

Beyninizde çınlar, katil hızarın sesi...

Kesilen onun gövdesi değil, geçmişle bağınızdır sanki...

Hoyratlığın askerleri, hatıralar ormanınıza baltalarla dalmış, köklerinizi kökünden kesmişlerdir.

Onun bir daha kollarında kuşlarla şarkılar söyleyemeyecek, ümitle yeşeremeyecek, hazanda yaprak dökemeyecek, susamışlara gölge veremeyecek oluşu, sizin bir daha onun gölgesinden geçemeyecek olmanızın hüznüne karışır.

Haberi alınca onun dalları gibi düşer iki dalınız iki yana; baltalanır yüreğiniz...

Kesilen yerinizden yaşınız çıkar ortaya; yaprak dökersiniz.

***

Benim ağacım, kendimi bildim bileli Ankara'da bir yokuşun ortasında dimdik duran, çok görüp geçirmiş, heybetli bir çınardı.

Tunalı'nın az ötesinde, Tahran Caddesi'nin İran Caddesi'yle buluştuğu Acem mevkiindeydi.

Upuzun kollarının biri İran Elçiliği'ne doğru uzanırdı, diğeri Kavaklıdere Tenis Kulübü'ne...

Kavaklıdere, adını aldığı kavakların ve derelerin beldesiyken ve doğup büyüdüğü şehrin yolları daha az arabayla doluyken, kolları daha çok kuşla doluydu muhtemelen...

Günün birinde kendisine de kıyacak olan açgözlülüğün, yamacındaki üzüm bağlarına nasıl dadanıp lüks otel diktiğini ibretle izlemişti yukarıdan...

Otelin kıyısına alışveriş merkezi kondurup dereyi boğduğu yere küvet kadar havuz yapan insan aklına gülmüştü herhalde, kalın gövdesini hoplata hoplata...

Zamanla o beton akıllıların çoğaldığını da görmüştü mutlaka...

Her yaprağın yerinde bir tuğla hayal edenler turluyordu artık eteklerinde...

Yine de ona kıymamışlardı henüz...

Bir zamanlar nazlı kuğuların mekânı olan güzelim parkın içinden yol geçirirken arkadaşlarını baltalamışlar, ama ona dokunmamışlardı.

Şehrin tepelerinden, derelerin asfalta gömülmüş yatakları üzerinden doludizgin akan trafikte kendine bir adacık bulmayı başarmış, yolun ortasında yapayalnız bir ihtiyar gibi öylece kalakalmıştı. Ama orada dura dura bir trafik lambası işlevi de kazanmıştı. Yukardan inen araçlar solundan geçerdi, otelden gelenler sağından...

O, egzoz dumanını soluya soluya, yakınmadan dikilirdi yolun ortasında...

Mahallelerin trafik ışıklarında bekleyen, sevimli delileri vardı ya eskiden; bizimki oydu.

Geçen ay, ona kıydılar.

Betonkafalılar, hatıralar ormanımıza hoyrat hızarlarıyla girip bir gece yarısı, mazimizin son ağaçlarından birini daha kökünden söküp aldılar.

Tek başına karşıdan karşıya geçmeye çalışırken ezildi sanki bizim ihtiyar...

Yaşı çıktı ortaya, kesik gövdesinden...

Çekti yapraktan şemsiyesini Tunalı'nın üzerinden; gövdesini caddeden, gölgesini kaldırımdan, hatırasını hafızamızdan...

***

Çoktan yitirdiği kavaklarını, derelerini, bir zamanlar o kavakların, derelerin yaşadığı semtin isminde saklayan bir kentten çok uzakta, yıllarca sizi gölgesinde saklamış, yapraklarıyla kulağınıza şarkılar fısıldamış, gövdesiyle yol göstermiş bir ağacı ansızın yitirmek ve birden onun yerinde cansız bir kütük parçası görüvermek, döküyor yaprağını insanın...

Mazinizden koca bir dal kopmuş gibi yanıyor canınız...

Anlıyorsunuz ki kesilen sadece onun gövdesi değil; o gövdenin hatırlattığı maziyle bağınız...

Koruyamadığınıza yandığınız şey, bir ağaçtan ziyade, deresiyle, kavağıyla, kuşuyla, duruşuyla bir kent, o kentte ufalanan eski hayat ve orada bıraktığınız bütün hatıralarınız...

Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Christie cismaniyet

Christie hemşire

Christie hercule poirot

Christie düzenli hafiye

Christie kahramanına hükmeden yazar

Christie planlı dedektiflik

Christie insan psikolojisi

Christie reel

Christie küçük gri hücreler

Christie tren cinayetleri

Christie sezgi yolu

Christie büro

Christie gelenek

Christie gizem kraliçesi

Hazırlayan: İpek Bozkaya

Agatha Christie vs. Arthur Conan Doyle

Doyle ruhaniyet

Doyle hekim

Doyle sherlock holmes

Doyle dağınık hafiye

Doyle yazarına hükmeden kahraman

Doyle doğaçlama dedektiflik

Doyle maddi delil

Doyle mistik

Doyle gözlem yeteneği

Doyle kanlı sahneler

Doyle akıl yolu

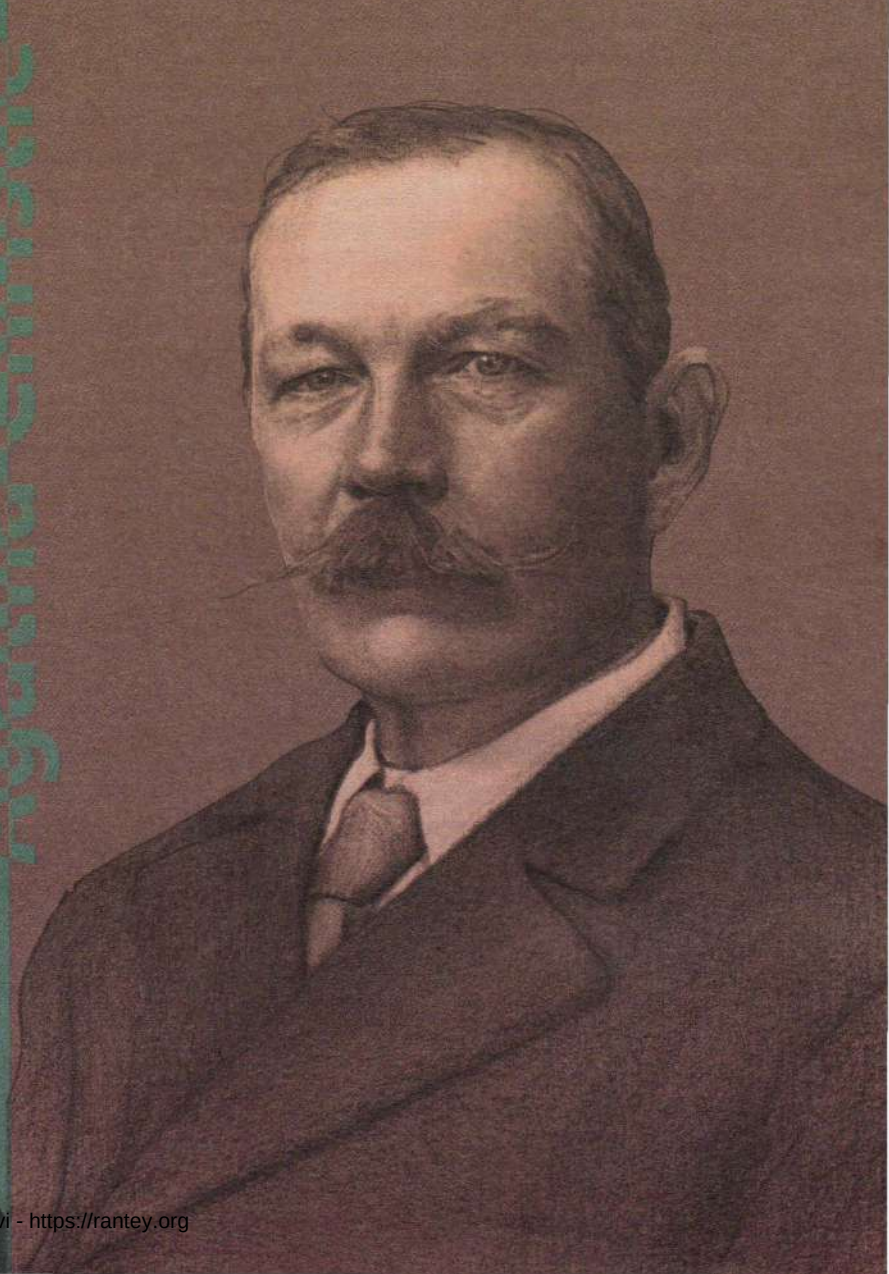
Doyle saha

Doyle yenilik

Doyle dedektifler kralı

İllüstrasyon: Hakan Arslan

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Alper Canıgüz

avrupa'nın otlak değerleri

Halihazırda Mars'ı kolonileştirme projeleri geliştiren insanların otobanlarımıza hasetle baktığına inanmak, öyle "cehaletle" falan kolay kolay açıklanacak bir mevzu değildir.

Avrupa'yla olan aşk nefret ilişkimiz herkesin malumu. En çok Avrupa'dan nefret eder, en çok onlar tarafından övülmekten hoşlanırız. Diyelim futbolda bir Avrupa kupası maçında takımlarımızdan biri tur atladığında, kendisine yüz vermeyen sevgilinin ne pahasına olursa olsun dikkatini çekmeye çalışan suça eğilimli bir aşık gibi, tribünlerden dillendirdiğimiz "Avrupa Avrupa duy sesimizi, bu gelen Türkiye'nin ayak sesleri" tezahüratını bilmeyen yoktur. Oy gelecek yerden hamaseti hiçbir zaman esirgememiş bulunan siyasetçilerimiz, halkımızın bu "hassasiyetini" sömürmekten hiç çekinmez, hatta kendileri de benzer bir ruh ikliminde yetiştiklerinden, bu duygu durumuna eşlik etmekten özel bir zevk de alırlar. ***Neticede halkımızın kahir ekseriyeti bu Avrupalı denen mendeburların yemeyip içmeyip, gece gündüz bizi çökertme planları içinde olduğuna inanıyormuş gibi yapmaktan hoşlanır.*** Tabii aslında içten içe herkes neyin ne olduğunu iyi bilmektedir; neticede daha iyi bir hayat yaşamak için kimse Almanya, Hollanda ya da İngiltere gibi ülkelerden cennet vatanımıza gelmezken, Orta Doğu tabir ettiğimiz bölge vatandaşlarının, fırsatını bulduğu anda Avrupa'ya topuklama konusunda pek hevesli olduğu da bir vakadır. Halihazırda Mars'ı kolonileştirme projeleri geliştiren insanların otobanlarımıza hasetle baktığına inanmak, öyle "cehaletle" falan kolay kolay açıklanacak bir mevzu değildir yani. Burada bir gönüllü aldanış ve taban ile tavan arasında, alan memnun satan memnun tarzında bir mutabakat mevcuttur diye düşünmekteyim naçizane.

İnsan hakları konusunda dünyanın en gelişmiş standartlarına sahip olmakla övünmeyi seven Avrupa'nın bize yönelttiği en büyük eleştiriler demokrasi meseleleriyle ilgiliyken, bizim kendilerine karşılığımız bu zevatın ikiyüzlülüğünün altını çizmektedir. İki taraf da bu eleştirileri fazla sallamaz, tabiri caizse, dalgasına bakar. Bizim açımızdan, en kötü ihtimal, yakın zamanda en yetkili ağızdan da işittiğimiz gibi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde mahkum olur, halkımızdan toplanan vergilerle, cezası kaç kuruşsa öder, yolumuza devam ederiz. ***Neticede yapılan geniş çaplı kamuoyu anketleri göstermektedir ki, vatandaşlarımıza Türkiye'nin öncelikli sorunları nedir diye sorulduğunda, demokrasi problemini dile getirenlerin oranı, en faşizan uygulamaların yürürlükte olduğu dönemde bile %5'i geçmemektedir. Al sana millet iradesi.*** Halkımıza sorduk ulan işte, yok öyle bir mesele diyor, sen kendine bak. Ne bileyim, Norveç halkı, kanser araştırmalarında kullanılan denek hayvanlarına karşı hükümetin yeterince duyarlı olmadığını düşünüyordur, bir anket yaparsın demokrasi sorunu bizdekinden daha yüksek çıkar, bu da bizim o yerlere göklere sığdırılamayan İskandinavyalılardan daha gelişmiş bir demokrasiye sahip olduğumuzu gösterir. Bizim açımızdan durum net yani. No problem.

Bunları anlatırken derdim, sinik bir şikayetname yazmak değil, hakikaten bir süredir aklımı kurcalayan bir konu: Avrupa'nın, bizden gelen, üstelik kimi zaman gayet de haklı nedenlere dayanan, "ikiyüzlülük ve çifte standart" eleştirilerine duyarsızlığı. Avrupa'nın ya da genel anlamıyla Batı'nın sütten çıkmış ak kaşık olduğunu kimse iddia edemez tabii ki. ***Sahip oldukları muazzam güç ve zenginliğin temelinde, köleciliğe kadar dayanan vahşi bir sömürü düzeninin yattığı bir gerçektir.*** Öte yandan, bu herifçioğullarının eleştirel akıl denen şeye en üst düzeyde itibar ettiği de yadsınamaz. Yani rasyonel düşünce, Batılı açısından son derece önemli ve değerlidir. Bunun doğal bir sonucu olarak da çelişkiler onları rahatsız eder. Diyelim bir siyasetçi, etnik bir azınlığın yaşadığı bir şehirde, eşitlik, barış, kardeşlik nutukları attıktan iki saat sonra milliyetçi bir şehre geçip, tam tersi minvalde, vatan, millet, bayrak temalı bir konuşma yaptığında, bu tavrı her iki bölge insanı tarafından da coşkuyla alkışlanmaz, adama, "Hocam daha demin ne diyordun, şimdi ne anlatıyorsun? Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu?" diye sorarlar. Bunu da kimseye kendini beğendirmek için değil, aklı, mantığı ve tutarlılığı kendine yakıştırdığı için yaparlar.

"Eh kardeşim bir ikiyüzlülük de benim için yapıver, nedir yani?"

İş galiba bizim "eleştirel tavrımızı" formüle edişimizde düğümleniyor. Şimdi biz diyoruz ki: "Bak Avrupa! Sen birtakım demokratik standartların olduğunu söylüyorsun ama iş uygulamaya gelince bakıyoruz ki hiç de tutarlı davranmıyorsun? Duruma göre pozisyon alıyor, farklı ülkelere, farklı kesimlere karşı farklı davranıyor, çifte standart uyguluyorsun." Bunun arkasından insan şöyle bir şey geleceğini varsayıyor: "İlkelerine sahip çık, ikiyüzlülük yapma." İşte zurnanın zırt dediği yer burası. Biz ilk eleştiriyi verdikten sonra, Avrupa'yı ikiyüzlü olduğu için suçlamıyor, tam tersi şöyle diyoruz: "Eh kardeşim bir ikiyüzlülük de benim için yapıver, nedir yani?"

Ne yalan söyleyeyim, böyle bakınca gayet tutarlı. İşte ben de buradan sesleniyorum: "Eyy Avrupa! Senin ülkende göçmenlere, azınlıklara, yoksullara davranışın çok mu farklı sanki? Ne kurcalıyorsun burada olup bitenleri? Fazla laga luga yapma, güzel güzel ekonomik ve stratejik işbirliğimizi yürütelim. Sen de kârlı çıkarsın ben de. Alt tarafı biraz ikiyüzlülük istiyorum senden. Sanki yapmadığın şey. Yoksa bilmem, bak. Tekrar söylüyorum: Avrupa Avrupa ver vizemizi, bu gelen mültecilerin ayak sesleri!"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Umay Umay

seni iyileştirecek korkuyu bul

dışarıya akan suyun başında durdun. kuşlar göz ucuyla seni o çöplüğün başında bekliyor. sızlayan bir bel kıvrılıyor, üşümeyen bir el açılıyor soğuğa. açlık onur tanımaz. suyun başında akan gözyaşlarını dışarıya akıttığın vakit zehrin şehirle buluşur. seni ihmal etmeyen acı. sinsice ışıklı şeyleri saran acı. ***artık hiç görkemli değil ve amacı kaybedilmiş o sessizliğinden usandım. susmaya devam edecek misin.,***

ne zaman bir uçak geçse gürültülü konuşurdun. yutardın son kelimeyi. çocukluğundan hatırladığın tekerleme olurdum. gülümserdik, gülümsetirdik gölgeleri. şimdi o sonsuz dilek senin kırılmış bakışların. arzusu yıkıntı-sıkıntı bildiğin. sana ne olacak bilmiyorum. bana sensiz ne olacak hiç bilmiyorum.

otur da arsızca dolaşan o çıngıraklı yılanın aramızdaki yalanını bul. ***şiirler şairlerden daha akıllı. unuttuklarını hatırlatıyor.*** sen de fısıldıyorsun arada; "gidemeyeceksin ."... yine bulursun beni ölü kuşların arasında. kuşları sınayan zehri bulursun. o zehir senin şehrinde kumral bir adam. usulca geçer pencerelerden. Bak istersen, usulca geçiyor şu an pencerenden.

evet beraberdik. sarılırken ve düşerken beraberdik. benimki çok kanamayan vedaydı. seninki salya sümük. geceleri sokakları yıkıyordu belediye. belediye iyi çalışıyordu. kımıldayan her parçanı toplayıp martılara atıyordu. vahşi ve yorgundu kalbin. hem de yoksul, hem de zehirliydi. insana soru sorduruyordu, sonra çekip gidiyordu. dönmemek üzerine ..dönmemek üzerine geldim diyordu...

sana yalancı diyemem. sesten hızlı uçakları icat ettiler. binlerce fit denizin altında nefes alan gemiler icat ettiler. gülhane parkında vurulmuş bir dal vardı, üstünde adın kazılıydı. yaşamak diyordu; kazınmak aç bir karna; kazımak kalbinin sensiz kalan kanadına.,

ben kimseye bir şey demiyorum. denmiyor kimsenin kimsesizliğine bir şey. arada duvara yaslanıyorum. bazen çok gülüyorum, bir de pencerelerim hep açık. biraz da sarılan ve düşenler için yazıyorum. yazıp odaya yine görünen sesler girdi mi diye duvarları kolluyorum.

yüksek bir yer var ileride. kimsenin gitmediği yerde. araba yolu yok. insan yolu da yok. ızdıraplı bir yol. pis kokulu. tüm şehrin çöpleri kaynıyor altında. parlayan yanından çok uzakta. ışıklı sokaklardan çok uzakta. kumral adamdan ve pencerelerden çok uzakta. insanın hakikati bile çok uzakta. fokurduyor birilerinin öfkeleri. toksit yayılıyor. seyirip duran koca bir göz gibi bizi izliyor. ***sana aldığım hediyeler de orada kaynayan yanılgıların içinde. çöl seni susuzlukla sınar, çöp seni çoğaldıkça kirlenen yanınla.*** kuşları ve ikimizi sınayan zehir.,

geç bunları.. seni iyileştirecek korkuyu bul. çünkü korkmuyorsun. bense bir parça daha fazla korkamam artık.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

DOĞADAN SANATA SEN TASARLA

4. ZEKİ YURTBAY TASARIM ÖDÜLLERİ

BAŞVURULAR
21 KASIM'A KADAR
DEVAM EDİYOR

KAOS VE DÜZEN TEMALI

"SERAMİK KARO TASARIM YARIŞMASI"

SON TESLİM TARİHİ : 21 KASIM 2016
JÜRİ DEĞERLENDİRME TARİHİ : 2 ARALIK 2016
SONUÇLARIN İLANI : 6 ARALIK 2016

BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ:
10.000 TL
Birinci olan tasarım üretilerek Unicera 2017 Seramik Banyo Mutfak Fuarı'ndaki Yurtbay Seramik Standı'nda sergilenecektir.

İKİNCİLİK ÖDÜLÜ:
7.500 TL

ÜÇÜNCÜLÜK ÖDÜLÜ:
5.000 TL

MANSİYON:
1.000 TL (3 adet eşdeğer)

JÜRİ ÜYELERİ:

ALİ BAKOVA
TASARIMCI / ALİ BAKOVA DESIGN

ATİLLA KUZU
İÇMİMAR, TASARIMCI / ZOOM-TPU KURUCU ORTAĞI

PROF. AYŞEGÜL İZER
MSGSÜ GSF GRAFİK TASARIM BÖLÜM BAŞKANI

PROF. SEVİM ÇİZER
DEÜ GSF SERAMİK VE CAM TASARIMI BÖLÜM BAŞKANI

ŞULE KOÇ
TASARIM DİREKTÖRÜ / ŞULE KOÇ DESIGN

Ayrıntılı bilgi ve yarışma şartnamesi için:
www.dogadansanatasentasarla.com

yurtbay.com.tr
/ yurtbayseramik

YURTBAY SERAMİK

Akademisefası
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ataol Behramoğlu

cahit sıtkı tarancı

Cahit Sıtkı, sanıldığı ve gösterilmek istendiği gibi bir ölüm şairi değil, tam tersine, yaşama sevinci şairidir.

Bir şaire yapılabilecek en büyük haksızlıklardan biri onu çok ünlenmiş tek bir şiiriyle tanımak ve tanıtmaktır. Cahit Sıtkı Tarancı bu haksızlığa uğramış şairlerden akla ilk gelebilecek olandır. Pek çok şiir okuru onu bir tek "Otuz Beş Yaş" şiiriyle tanır ya da anımsar.
"Otuz Beş Yaş" kötü bir şiir mi?
Değil kuşkusuz. ***Fakat Cahit Sıtkı gibi bir şairi tek bir şiiriyle, hele bu şiirle tanıyıp tanımlamak iki kat haksızlıktır.***
Çünkü Cahit Sıtkı, sanıldığı ve gösterilmek istendiği gibi bir ölüm şairi değil, tam tersine, yaşama sevinci şairidir.
Hatta öylesine güçlü bir yaşama sevinci ki, bir gün bu yaşamdan kopacak olmak onu derin kederlere sürükler.
"Otuz Beş Yaş" bu kederin şiiridir.

***

Son Yüzyıl Büyük Türk Şiiri adlı seçki çalışmamda Tarancı şiirini tanımlarken, bu şiirin Yahya Kemal'den Tanpınar'a uzanan bir çizginin uzantısında, Dranas ve bir ölçüde de Dağlarca'yla ortak özellikler taşıyan, Fransız şiirinden ve halk şiirimizin biçim özelliklerinden de etkiler taşıdığı gözlemlenen bir şiir olduğunu yazmışım...
Tarancı şiirinin başta Baudelaire şiiri olmak üzere Fransız şiiriyle yakınlıkları açıktır. Baudelaire şiirindeki karamsar ortamın gölgelerinin, tıpkı Necip Fazıl şiirindeki gibi, onun şiir dünyasında da dolaştığı gözlemlenir. Fakat bu karamsar gölgeler Tarancı şiirini yaşamın karalanmasına, yadsınmasına değil, bu yaşamdan er geç ayrılacak olmanın hüzünlerine yöneltir.
Yine aynı seçkideki değerlendirmemde değindiğim gibi, Tarancı şiirinin lirik kahramanı, içine kapanık ve karamsarlığa yatkın bir kişilik olmakla birlikte, Orhan Veli şiirinin kahramanıyla da ortak özelliklere sahiptir.

***

Bu satırları yazmakta olduğum sırada sözünü ettiğim seçkideki Tarancı şiirlerini tek tek gözden geçirdim.
Onun şiirindeki akıcılığın, dizelerdeki ve şiirin bütünündeki biçimsel sağlamlığın hece ölçüsüyle ilgisini biliyordum... Fakat bu kadarını tahmin edemezdim doğrusu...
"Otuz Beş Yaş Şiiri" bütünüyle, halk şiirimizin ve hececiler kuşağı şiirinin en çok kullandığı, konuşurken de biz farkında olmaksızın alttan alta akan 11 heceli dizelerle yazılmış.
Sevilen ve bilinen şiirlerinden "Ölümden Sonra" ve "Paydos" adlı şiirlerle, "İnsanoğlu" "Öyle Dalmışım ki" "Eda" Nâzım Hikmet için yazdığı "Bir Şey"in ikinci bölümü, hep 11 heceli dizelerle yazılmış şiirler... (Belirtmek gerekir ki bu 11 hecelerde 6+5 tekdüzeliğine hiçbir zaman düşülmüyor.)
Yine en güzel şiirlerinden "Gün Eksilmesin Penceremden" ve "Korktuğum Şey" 9'ar, "Kulak Ver Ki" (Fransız şiirinin geleneksel hece ölçüsü) 12'şer heceli dizelerle yazılmış.
Farklı hece dizilimlerini karıştırarak yazdığı şiirleri de var. "Memleket İsterim" adını taşıyan ve üçer dizelik 4 kıtadan oluşan şiirinde her kıtanın ilk dizesi olarak yinelenen "Memleket İsterim"in ardından gelen bütün dizeler 12 heceden oluşuyor.
"Şaşırdım Kaldım" adlı şiirinde ise dörder dizelik üç kıtadan her birinin ilk ve 3. dizeleri 11'er, 2. ve sonuncu dizeleri 7'şer heceden oluşuyor...
Demek ki büyük şair kolay olunmuyor!

GÜN EKSİLMESİN PENCEREMDEN

Ne doğan güne hükmüm geçer
Ne halden anlıyan bulunur;
Ah aklımdan ölümüm geçer;
Sonra bu kuş, bu bahçe, bu nur.

Ve gönül Tanrısına der ki:
-Pervam yok verdiğin elemden;
Her mihnet kabulüm, yeter ki
Gün eksilmesin penceremden!

Cahit Sıtkı TARANCI

İllüstrasyon: Hakan Arslan

Akşamsefası
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sema Kaygusuz

kan ve kanat

Uzak şeylere ağlıyor.
Ak kamelyalar isteyen
yakıcı güney çölü.
Hedefsiz bir ok ağlıyor
ertesi bir akşama,
ilk ölen kuşa
bir dal üstünde.

Lorca

Hayvanı bana getirdiklerinde, eşyanın birdenbire kanatlanmakla ilgili manalara evrileceğini henüz bilmiyordum. Yaralı bir gugukçuktu. Söylediklerine göre, kaldırımda sürekli pinekleyen o hımbıl kedinin dişlerinden kurtulmuş. Demek bizim tipsiz Çombiş poposunu kaldırıp kuş avlamaya kalkmış öyle mi! Şimdiye kadar o kediyi yürürken bile görmedim, avlanmaya kalkışmış olması inanılır gibi değil. Gelin görün ki Çombiş'in güdüleri bizim bulduğumuz sıfatlarla yetinmiyor. Kendilik devinimiyle kediyi parlatıp hafif bir sallantıyla geri çekiliyorlar.

Normalde tabiatın işine karışmam. Tabiatın seyrine karışmamakla ilgili birkaç tane masal söylemişliğim de vardır. Yazılı olmadığı için şu anda hatırlayamadığım masallar. Evet evet... tam bu topraklara özgü ibretlik zırvalıklardan söz ediyorum. Konuşan kişinin kendine biçtiği ahlaki üstünlükle başkalarından ayrıldığı o büyük ahkâmı ben de kestim vaktiyle. Ne de olsa konuşurken görkemli hale gelen yaratıklarız biz. Birçok açıdan, sadece konuşurken görünür olan bir tür sürü hayvanı olduğumuz için, konuşuyor olmamız tabiat harikası olarak nitelendirilebilir tabii.

Anlatıcı kendimi Dududil, mahalledeki kedileri Çombiş, Sepet, Börek, koca kafalı olanı Sururi diye çağırdığım zamanlardan söz ediyorum. Kelimelerin hem izafi hem de mutlak anlamda birbirine karıştığı geniş zamanlarda, insanlar ve kediler ve kuşlar birbirlerinden ayrıdırlar. Kutsal kitaplarla, hınç ya da mucize dolu menakıpnamelerle ayrılırlar birbirlerinden. Araya hep bir tanrı girer; tanrı yoksa yalvaç, yalvaç yoksa ermiş, o da yoksa derviş, onu da bulamazsan abdal, hiç olmazsa bir meczup göklerden aldığı yetkiyle insanlara ad verme yetkisi verir. Dünyayı dille mühürler insan. Kahrolası Dududil, eşyayı şahsen kendisine söyler. Kuğurdamaları ve miyavlamaları ve hırıltıları kendine tercüme eder. Bütün mahlukatı kendi göbeğine bağlar. Bütün tüyleri okşanacak hale getirir. Pöstekilerle örtünür, kürklerle sarınır. Ama ürperir, ama üşür, tir tir titrer hâlâ. Gün gelir, bu doymak bilmez kelime arsızı kendi diliyle esrikleşip kuşlara uçmayı öğreten kitaplar yazmaya bile kalkar -ki kalkmıştır da.

Gelin görün ki, bütün bu kitabî despotluğa rağmen yazmaya mecbur kalırsın. Hele ki bir kedinin pençelerinden kurtulan yırtılmış bir kuşun insana bir hal, bir oluş, bir sonuç öğreten hikâyesi çoktan anlatılmışsa eğer, anlatacak masal kalmamışsa yani, yazmaya mecbursundur. Cümleyi eksik kurdum, düzeltmem lazım: (...) anlatacak masal kalmamışsa yani, yeniden yazmaya mecbursun.

Bir türlü diyeceğimi diyemiyorum. Bir şey söylemek istemiyorum zaten. Yaza yaza susmak istiyorum.

Yazı, aynı yazı hem de, yeniden ve yeniden ve türlü dillerde başka kişilerce yazılmış olsa da okunurken yinelenmez. Okundukça okunur, ola ki okunmaya devam ederse günün birinde ruhsal malzemeye dönüşür. Söylenemeyenler de öyle. Ne var ki aslında okunamaz yazı. Çünkü kökensel olarak okunaksız olanla ilgilidir. Masalcının kabasını alıp geriye bıraktığı ipeksi tozdur. Bu tozdur ki, içerimizde işittiğimiz bazı kelimelerle diner. Tam olarak okunamasa da derin sezgilere dönüşen kelimelerden söz ediyorum. Şiirden mi yoksa?

Bunca şey yazdım... hâlâ kan ve kanattan söz edemedim. Bana yaralı bir kuş getirdilerdi. Bir kediden canını zor kurtarmış, onu yazacaktım. Bir türlü diyeceğimi diyemiyorum. Bir şey söylemek istemiyorum zaten. Yaza yaza susmak istiyorum. Sanıyorum, tüyler yüzünden haftalardır kaçıyorum bu yazıdan. Tüyle ilgili bütün fikirleri çok hazin ve yıpratıcı bulduğum için mi ne, kendi tüy bilincimden bir türlü yaralı gugukçuğa geçemiyorum. Şu derdi bir yeneyim, bir yeneyim şu derdi, kan ve kanattan söz edeceğim size. Çırpınan bütün canlar için o kuşu illaki yazacağım kendime.

Çizim: Hülya Özdemir

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

İlber Ortaylı

cumhuriyet deforme olmaz

Atatürk, 1923'te İsmail Hakkı Babanzade'nin "Anayasa Hukuku" kitabını okuyor ve bir sayfada kendi el yazısıyla bir hesap yapıyor: "1923 eksi 1789 eşittir 134 yıl evvel" diye… Türkiye'nin ne kadar zaman kaybettiğini hesaplamış aslında…

Uygarlık yarışında bir geç kalma hali var Türkiye'nin... Cumhuriyetin en büyük kazancı işte o uygarlık. Kurtuluş Savaşı'nı kazanan cemiyetin eksik yanları var: Batı medeniyeti... Evvela o tarz hayatı, o sanayiyi, o kültürü, o eğitimi, tam anlamıyla benimseyip o yolda ilerlememiz lazım ve tabii o zihniyeti de. Atatürk'te o zihniyet var. Çünkü Batı medeniyetinin evvelki Akdeniz medeniyetlerinden üstün sadece iki unsuru var; musiki ve filoloji. Tarih, coğrafya, musiki... Yeni bir zihniyet değişimi... ***Mazhar Müfit (Kansu) Atatürk'ün cumhuriyet hedefi için "Bana daha 1919 yazında söylemişti" diyor.*** Aslına bakılırsa Osmanlı'nın da Tanzimat'tan beri Batı medeniyetine karşı bir yaklaşımı var. Bunun sözünü etmez ama böyledir. Cumhuriyet fikri de Osmanlı'da belirli zümrelerde yaşamıştır. Tek tük rastlanır fakat bu yazılmayan, haşa huzurdan risalesi bile çıkamayan hatta ve hatta muhalif basında ve yurtdışında bile konuşulamayan bir konu.

Türkler monarşist değil, bir monarşist partimiz de yok bugün, ama Türkler monarklarını severler, Türklerin çok büyük çoğunluğu ilk dokuz padişahı sever, büyük mareşaller diye, Abdülhamid'i de sever. Monarşiyi sevmeyenleri, toptan mahkûm ederek konuşanları pek ciddiye almazlar. Ben mesela bir tarihçi olarak ciddiye almam. Bu tip arkadaşlar benim için çok kuvvetli tarihçiler, çok kuvvetli ikna ediciler, yazarlar değiller. Ben kalkıp da Fatih Sultan Mehmed'in, Kanuni Sultan Süleyman'ın, I. ve II. Murad'ların oluşturduğu bir hanedanı "Padişah da hareme kapanırmış" diye konuşan bir adamı ciddiye almam. Çünkü Topkapı Sarayı'nı yaptıran adamlar, dört nesil yatağında ölmedi zaten. Ama şu da var ki, saltanat kalktıktan sonra da cumhuriyete karşı monarşiyi ileri çıkaranlar görülmedi. 1923 koşullarında halk cumhuriyetin ne olduğunu bilmiyor. Pek anladıkları da yok. Türk halkı sadece asayişi sever, itaat edeceği otoritenin düzgünlüğüne bakar. Gerçekten kuvvetli mi ve asıl önemlisi âdil mi, halka refah getirebiliyor mu ona bakar.

Cumhuriyet, maziden bir kopma değil, bir devamlılık sürecidir. Osmanlı, Türklerin imparatorluğuydu, bu da Türklerin cumhuriyetidir.

Cumhuriyetin sonrasında, çok partili dönemde cumhuriyet devrimlerinin bir kısmına samimiyetle inanmayan sağ fikriyatın cumhuriyeti yönettiği söylenir. Umumi eğilim budur, her zaman devrim dejenere olur. Başındaki insanlar oportünizme ve bencilliğe düşerler. Türkiye'de de bilhassa İsmet Paşa idaresinin bu konuda adam akıllı gevşediği, adam akıllı oportünizme ve bürokratik bencilliğe kapandığı gibi bir sav vardır. Hiç şüphesiz ki İsmet Paşa idaresinde göze çarpan en önemli unsur; zihniyet ve anlayış bakımından Atatürk tipi kendine özgü Batıcılığın sulandırılmasıdır. Yıllardır cumhuriyetin karşı devrimle deforme edildiği iddia edilir. Kimileri bunu Atatürk'ün son dönemindeki hükümetlere bağlar. Kimileri İnönü dönemini suçlar. Kimileri 50'lerden başlatır. Şunu bilelim: Cumhuriyet deforme olmaz.

Sonra "Menderes gelmiş ezanı kaldırmış." ***Türkçe ezanın kaldırılması teklifi ilk Halk Partisi'nindir. Sonra CHP destekledi de. Ayrıca Türkçe ezan kaldırılmadı, Arapça ezan cezai takibattan kurtuldu. İmam hatip okullarına da Halk Partililer başladı. İlahiyat fakülteleri de onlarla başladı. Şemsettin Günaltay talebe topluyordu. İlk talebelerden biri Rahmetli Bahriye Üçok.*** Dil-Tarih Fakültesi talebesi opera korosunda. Neda Armaner piyano çalıyor, onu alıyorlar. Bunlar geri adım değil. ***İlahiyat fakültesi olmayan toplum olmaz. Bazısı "Dedesi öğretsin" diyor. Dedesi öğretirse Arnavutluk gibi olursun, sakin Bektaşiler bile militan hale dönüşür.*** Ama sen dört yüz tane imam hatip okulunu nereden çıkardın? Gene her parti ilâve yaparak çıktı bu hale kadar. Çünkü Türkler bir işe başlarlar ve dibini tutturamazlar.

Dikkat edin, İran'da gazeteler okunmuyor, televizyon da seyredilmiyor. Boyuna kitap okunuyor, İran'da bu adamlar geldi geleli gayet güzel tercümeler yapılıyor. Altyapısı var çünkü. İnanılmayacak kitaplar basılıyor. Türkiye'nin çok önünde. Sanayisine ve okuma yazma oranına bakarsan bizim gerimizdeler. Fakat tam Çarlık Rusya'sındaki gibi bir rönesans var, patlıyor yani. Aslında Türkiye de değişiyor, bu çok açık. Türkiye değişiyor. 18. asırdan beri değişiyor. O değişimin kendini ifade ediş tarzı var. Ben Türk toplumunun fevkalade süratle değiştiğine; birtakım kalıpları çok fazla değiştirdiğine, bununla birlikte muhafazakâr yönlerini muhafaza ettiğine, yani temelde Ruslar, İranlılar gibi romantik dönüşümleri değil çok ölçülü, akıllıca bir muhafazakârlığı tercih ettiğine inanıyorum. Bu kalıbı anlamayan bir yönetim, bir anlayış; ister komünist olsun, isterse onun tam tersi uçta bulunsun hüsrana uğrar. Çünkü bu Türklere has bir şeydir. Türkler, Türk toplumu aşırılığı sevmiyor, bu kadar açık. Fevkalade tutucu, kalıpları belli bir toplumdur bu. Bunun içinde değişimi seviyor. Bu yüzden bir saplantısı yok. Kendine göre bir mobilite yöntemi, hareketlilik biçimi var. Türkiye 1950'lerde tarımda devrimi gerçekleştirdi. Köylülük bitti. Üç yılda bitmez tabii, ama süratle eridi. Türkiye 1960'larda jeneratörler ülkesiydi. Buna rağmen 1970'lerde elektirifikasyonu gerçekleştirdi. Bu Süleyman Demirel yönetiminin bir başarısıdır. Hala çözülemeyen bir enerji sorunumuz var. Hala çözülemeyen bir şehir asayişi sorunu var, hazine arazisi sorunu var: Bu kaçak yapılaşma ve köyden şehre kolay yaşamak, tarımdan kaçmak isteyen bir nüfus çekiyor. Ve hala teknik eğitim ve ihtisasa yönelemeyen sakat bir eğitim düzeni var. Önce eğitim kadrolarını güçlü olarak yeniden eğitmeye başlamalıyız. Cumhuriyetin başındaki sağlam eğitim anlayışından çok uzaktayız.
Türkiye Cumhuriyeti bazıları görmezden gelse de eğitim verebilen bir orduya sahip, ayrıca sanayileşmiş bir ülke. Yeryüzündeki 20 büyük ekonomiden biriyiz. Bu tabii son 10 yılın başarısı değil, son iki asrın başarısı. Bu Cumhuriyetin getirdiği açılımların, insan malzemesinin yarattığı bir olaydır.

Cumhuriyet hiç kuşkusuz uygarlık yolunda ileri bir adım... Ve şunu da unutmayalım ki cumhuriyet, maziden bir kopma değil, bir devamlılık sürecidir. Osmanlı, Türklerin imparatorluğuydu, bu da Türklerin cumhuriyetidir. Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Türk hareketinin hiçbir yerde örneği yoktur. Cumhuriyetin hele ki yaşadığımız çağda en büyük ihtiyacı demokrasidir. Şayet cumhuriyetimizin demokrasiyle taçlandırılmasını istiyorsak önce kanunları yerleştireceğiz, kanunların işlemediği yerde demokrasi yaşamaz.

Akşamsefası
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Geleceği Giydirmek

—

Sürdürülebilir moda anlayışına dair bir sergi

Fashioning the Future

—

Exhibition: Towards sustainable fashion development

Sergi / Exhibition

13.10 - 04.12.2016

Adahan İstanbul Otel

#HMTasarimBienalinde

İKSV TASARIM İSTANBUL TASARIM BİENALİ 2016 ATÖLYE SPONSORU H&M

Ziyaret Saatleri | Visiting Hours
Her gün | Everyday 10:00 - 19:00
Giriş ücretsizdir | Admission is free

Adahan İstanbul Otel - Asmalı Mescit Mah. General Yazgan Sok. No.14 Beyoğlu / İstanbul 34430
www.adahanistanbul.com

SWEDEN

Si. Swedish Institute.

H&M

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Dünyaya Farklı Açılardan Bakmak İçin Kitapların Peşindeyiz

Yeni dönemde de kitapkurtlarıyla buluşmak için sabırsızlanıyoruz.

Sınır Tanımayanlar
Zamana Direnen Liderlik
Ajaz Ahmed (Çev. Nagihan Aydın)

Büyük Türk Edebiyatı Tarihi
Başlangıçtan Bugüne Kadar Türk Edebiyatının Tarihi, Tahlili ve Tenkidi
Vasfi Mahir Kocatürk

Her Şeyi Sevebilmek
Bir Ütopya
Paul Shepheard (Çev. Cenk Özdağ)

Kaygı
Edebi ve Kültürel Tarihi
Francis O'Gorman (Çev. Pınar Akkoç)

Yenilikçiler Yaratmak
Dünyayı Değiştirecek Gençler Yetiştirmek
Tony Wagner (Çev. Aytül Özer)

İnternet Satış:
www.eganba.com / (0212) 293 44 41 - 43
www.seckin.com.tr / (0312) 435 30 30 / 435 57 67
www.ilkekitap.com / (0212) 274 98 74 - 75

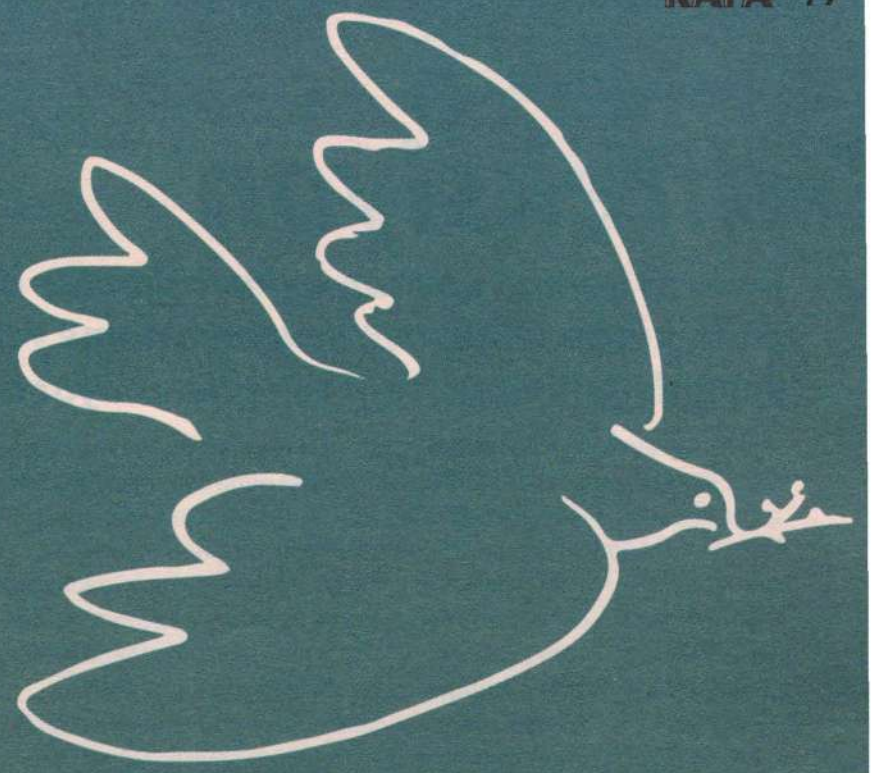
T.C. İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
İKÜ YAYINEVİ
e-posta: ikuyayinevi@iku.edu.tr
/ikuyayinevi

Akşamsefası
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Akgün Akova

söz vermişti bana, sağ dönecekti barış

ilkbahar ağaçtan ağaca sıçrıyor
yuva yapmak için yer arıyor iki kumru
görünüp görünüp kayboluyorlar yaprakların arasında
birinin beğendiği dalı öteki beğenmiyor
kargaların gözünden uzak bir yer arıyorlar belli ki
oturduğum mutfak masasından onları izliyorum
önümde kanla basılmış gazeteler
bıçaklar yumurtalara saplı, tuz basılı yaralara
üst üste sıkılmış mermilerle dolmuş porselen tabaklar
nefesimi kesen dumanlar yükseliyor
televizyon kanallarından
izledikçe kirleniyor kalbim, dibe çöküyorum okudukça
kör bir kedi şu İstanbul, ıslak kuyruğu Boğaz
bir evliya tüten bir buluta bağlamış atını Anadolu'da
kimse sözünü dinlemez olmuş Mevlânâ'nın
kimseye söz geçiremez olmuş Yunus Emre
Ankara Garı'ndan da trene binemem artık
unutmadım, unutamam, dayanmaz içim
ve Mardin'de kıpkırmızı bir gökyüzüne dalmış güvercinler
patlamalarla havaya uçmuş Mezopotamya
Sümerler'in bulduğu yazı ve Gılgamış Destanı
parçalanıyor otomatları El Cezeri'nin
Babil'in Asma Bahçeleri ve Kral Utnapiştim
havaya uçuyor Diyarbakır, Batman, Suruç
havaya uçuyor uçağa binmeye gelen yolcular
Atatürk Havalimanı'nda
havaya uçuyor bir kez daha "Yurtta Sulh Cihanda Sulh"
kardeşliğimiz havaya uçuyor, hoşgörüsü ülkemin
sırtımızı sıvazlayan, sazımızı çalan, halaya duran eller
havaya uçuyor Nasreddin Hoca'nın göle çaldığı maya
yolcuya uzatılan ekmek, komşuya yetiştirilen şeker,
gözbebeğinden içirilen su sevgiliye
havaya uçuyor ustasından helallik almaya giden çırak
Memleketimden İnsan Manzaraları ve Nazım
havaya uçuyor Eflatun Cem Güney'in anlattığı masallar
Bedri Rahmi'nin kaya üstüne boyadığı trança balığı
köy köy topladığı halk hikayeleri Pertev Naili Boratav'ın
havaya uçuyor kutsal kitaplar ve Uygarlık Tarihi
kehribar tespihler, ipek seccadeler ve âhilik geleneği
havaya uçuyor sevdiğimiz kadınların
doğurduğumuz çocukların kokusu
şehit cenazesinde helallik istenirken
"Kardeşimin borç aldığı kimse varsa bize söylesin..."
diye seslenen ağabey
havaya uçuyor
"Yavrum üşür, beni de onun yanına koyun, ben sarılır ısıtırım!"
diye feryat eden anneler
havaya uçuyor gözyaşlarımızla kurulan köprüler
yoksul sofraları, çorbaya inen kaşık ve karınca duaları
havaya uçuyor alın yazımız, alın terimiz, omuz verdiğimiz imece
ayağa fırlayıp televizyonun arka kapağını söküyorum çatır çatır
uyku hapları dökülüyor içinden binlerce, binlerce, yüz binlerce
milyonlarca hakaret dökülüyor, milyonlarca iftira ve yalan
oysa görmemiz gereken ne çok yetim, ne çok vefa borcu,
ne çok çaresizlik var
ve en önde
"Söz vermişti bana, sağ gelecekti..." diye ağlayan kadınlar
söz verelim artık, herkes sağ dönsün evine
çift çift dönsün kumrular, mor dağlar, Fırat ve Dicle
sağ dönsün Sinop'taki su perisi, Kaçkarlar'daki arılar
ve Akdeniz'de yelkenlerin özlediği rüzgâr
sağ dönsün Toroslar'da göç eyleyen Yörüklerin ruhu
telleri tastamam sazıyla Karacaoğlan
dönsün çayda çıra, harman dalı ve zeybek
sağ dönsün korkmuş ve üşümüş bütün çocuklar
çatlayacak kadar koşan atlar ve Mem û Zîn
kimse yan gözle bakmasın artık diğerine
söz vermişti, tutsun, sapa salim dönsün bu topraklara barış
dönsün yavru kumruları kanatlandıracak o ilkbahar

Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Özgür Amed

direksiyon

GÖRÜLDÜ

Değerli Romalı dostlar, uyku faşizmine direnen güzel öğrenciler, stüdyolarda çadır kuran analistler, sevgiliye name yerine kararname gönderenler ve saygıdeğer Papua Yeni Gineliler; hayat dediğin de zaten bir yol değil midir?

Ağustos, insanın Diyarbakır'da o yoğun sıcaktan artık üşümeye başladığı aydır. Bilen ve yanan bilir. İşte böyle bir vahşet güne uyanırken mutfaktan sesler duydum. Kafamı içeri soktuğumda anne ve babamı, önlerinde bant, folyo kağıdı, makas ve telefonla hummalı bir çalışma üzerinde yakaladım. "Hayırdır gençler?" dedim. "Sınava hazırlanıyoruz" dedi peder... O gün ehliyet sınavımız vardı. Ben, baba ve iki kardeş gireceğiz. Nerden esti bilmiyorum, ehliyet çıkaralım dedik. ***Sınav günü gelip çatmış, babam da erkenden kalkıp kopya hazırlığına girişmişti.*** Sürücü kursu, cevapları mesajla göndereceğinin sözünü vermiş, "Yeter ki içeriye telefon sokun" demişti. Babam telefonu folyo kağıdına sarıp koluna bağlıyordu. Ne plan ama! Kim demişse veya hangi belgeselde görmüşse, üzerine folyo sarılırsa X-Ray cihazından ötmeden geçer diyordu. Daha önce yoğun bir çalışma ve binlerce dua, okunmuş pirinç, kutsal sularla eve mühendisler kazandıran anam, şimdi bu ezoterik tarzın dışında, kopya için işbirliği yapıyordu. Demek ki anam kendini güncellemiş ve yeni dönem paradigmasına geçmişti.

Kalktık, sınava gireceğimiz okullara dağıldık. Sınava gireceğim okulun bahçesinde gördüğüm manzarayı Solohov'un Don kıyısını ve bozkırlarını tarif ettiği kelimeler bile kurtarmaz. Elli derece sıcaklıkta mont giyip üzerine şal atan, ayağında kışlık botla gelen ve daha neler neler... Ortalık şalvarlı kaynıyor. Her şey telefonu içeri sokabilmek uğruna!

İçeri almaya başladılar. Hangi komplo sonucu olmuş bilmiyorum, X-Ray devre dışı. Polis el dedektörüyle arama yapıyor. Dedektör şalvarın arasında girer girmez çığlık çığlığa ötüyor. ***Montlu, botlu kış kreasyonunu aramaktan bıkan polis beni görünce şaşırdı. Çünkü üzerimde şort, tişört ve terlik var. O kadar öteki duruyorum ki içim yanıyor.*** Beni süzdükten sonra hiç aramadan "Geç" dedi.

Ah işte bunu yapmayacaktı! Çünkü cebimde cep telefonu vardı. Yanıma almış, saklamamıştım. Alırlarsa alsınlar, no problem!

İçeriye tel sokabilenler lavaboya akın edip son hazırlıkları yapıyorlar. Sınav başladı. Önce kimlik kontrolleri. Tabii o aralar ehliyet sınavları şimdiki gibi zor değil, çok önlem yok. Hocalar da yardımcı oluyor, göz yumuyorlar. Ama bizim sınıfa denk gelen hoca gayet Mahmut Hoca çıktı. Arkamda oturan gencin kimliğine baktı, sonra gencin yüzüne. Kimlikteki fotoğrafla gencin alakası yok. Biri bildiğin Brad Pitt, diğeri bizim Şeyhmus: Hoca "Çık dışarı" deyince, dünyanın en cool tavrıyla "Yaw ne olmiş, bırak girelim sınava" dedi gülerek. Hoca çıldırdı: "Kalk ulan..."

Kalkıp gitti, kapıdan çıkmadan dönüp bir gülüş fırlattı. Adeta "Unutma; kalan değil, giden terk etmiştir, asaletim gidişimdedir" der gibiydi. Yan sırada daha büyük bir felaket vardı. Bir arkadaş fotosunu 404 yapıştırıcıyla yerine girdiği kişinin kimliğindeki fotoya yapıştırmış. Bir başka kriz: "Kur'an getir el basayım. Vallahi benim!" sesi yükseliyor.

Katil olmamak için zor dayanan görevli hoca, nihayet sınavı başlattı. Sınav başladı ama sınıfın yarısı kalem kıpırdatmıyor, kitapçığı bile açmıyor. Çünkü kopya bekliyor halkımız. ***20 dakika geçince hareketlilik başladı. Adeta İncirlik Üssü! Tüm bu Ortadoğu hareketliliğinde sınıfta herkesin rahatlıkla duyabileceği hafif yüksek bir ses çınladı "Beee" diye.*** Beş saniye sonra bir bağırış daha: "Deee!" La ne oli?

Sesler iki sıra önümdeki türbanlı, gencecik bir hanımefendiden geliyordu. Türbanın altına kulaklık kamufle etmiş, ses üzerinden direkt kopya alıyordu. Gelen cevapları sessizce kayıt ederken, sesi de kendisine gitmediğinden cevapları teyit ederken sesinin sınıfta yankılandığını fark etmiyordu. Hepimiz ona bakıyorduk.

Hoca "Bismillah" diyerek başında aldı soluğu. O ise hızlıca formu işaretliyordu. "Çıkın lütfen." Çıkmadı.

"Ben masumum, komplodur bu, kandırıldık, Allah affetsin" der gibiydi ama kurtaramadı. Nezaket ve zorbalık arası bir tonla onu dışarı çıkardı hoca. Kapıda eğik başını masumiyetle bize çevirdi. Bakışında Hz. İsa'nın çarmıha gerili halinin yansıması vardı. Yüreğimizi dağladı. Ve son bir defa bağırdı: "Ceee..."

Demokrasiyi donduranlar barbarlığa, barışı küçümseyenler savaşa, toplumun kolektif hafızasına düşman kesilenler tek adama sığınır.

Tüm bu heyecanlı gelişmeler ortasında sınavı bitirdim. Yılların test ustası olarak bir çırpıda teslim edip çıktım. ***Daha koridordayken polisin elinde bir gence denk geldim. Bağırıyordu "Seni öldüreceğim namussuz. Göreceksin, yanına kalmaz. Bittin sen oxlım."*** Merakıma yenik düşerek meseleyi sordum. Sınava girdiği sınıftaki hoca tanıdık çıkmış. Bunun rahatlığıyla hocaya "Cevaplar gelecek. Görmezlikten gel" diyor. Hoca da "Ne demek! Rahatına bak sen" diyor. Kopya geliyor, bizimki teli çıkarıp başlıyor işaretlemeye. Bu esnada da hoca görevli polisi çağırıp "Kopya çekiyor, lütfen alın" diyor. Kendini aldatılmış, ihanete uğramış hisseden gencin isyanı bundandı. Okuldan çıktım, atlayıp eve geldim. Kanepede uzanmış dinlenirken telefona mesaj geldi. Soruların cevapları gelmeye başlamıştı. Benim için artık çok geçti. Merakla babamı beklemeye başladım. Acep ne etti? Öğlen oldu yeni geldi. Morali sıfır:

"Ne yaptın, ne ettin?"

"Valla ne olsun. En ön sıraya, hocanın tam önüne düştüm. Teli çıkaramadım. Adam da yerinden hiç kalkmadı. Bir ara kalk dolaş demek zorunda kaldım. Öylece bekledim. Arkadakiler rahatça kopya çekti. Onlara bakarken içim burkuldu. God damn it, shit!"

Elimi omzuna koyarak, "Boşver, daha 3-4 sınav hakkın var. Halledersin, sana güveniyorum fadır..." dedim. Onu teskin etmemi feodal gururuna yediremedi. "Hadi oradan... Tabii ki geçeceğim. Sen kendine bak" diyerek rolleri tersine çevirdi. Kardeşler de geldi. İyi geçmişti sınavları. Çok geçmeden sonuçlar açıklandı. Hepimiz geçmiş, babam ise sıfır çekmişti. İkinci sınava girdi, yine geçemedi, pardon yine kopya çekemedi. Üçüncü sınava daha iddialı girdi. Bu sefer çokça mesaj antrenmanı yapmıştık. En hızlı açıp okuyabilecek şekilde ayarlarla oynadık. Sonuç yine hüsran, geçemedi. Bu yaşında ehliyeti ne yapacaktı bilmiyorum. Arabamız da yok. Hiç olmayacağını o da biliyordu. Fakat pes etmiyor, gurur yapıyordu. Annem onu motive ederken "Sınavı geçmezsen seni terk ederim" mi demişti acep. Teyit edemedim. Tüm sınav haklarını kullandı. Hiçbirini geçemedi. Ehliyet hayal oldu. Bu durumunu zar zor kabullendi. Bizim ehliyetlere arada bakıp özlem gideriyor...

Değerli Romalı dostlar, uyku faşizmine direnen güzel öğrenciler, stüdyolarda çadır kuran analistler, sevgiliye name yerine kararname

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

gönderenler ve saygıdeğer Papua Yeni Gineliler; hayat dediğin de zaten bir yol değil midir? Lütfen siz söyleyin. Adorno'nun bir kamyon arkasından aşırarak belirttiği üzere "Yanlış hayat, doğru yaşanmaz." Yani şair diyor ki, her yol da yol değildir. Düşünün ehliyet var, yol var ama araç yok, ya da ehliyet var araç var ama yol yok. Daha kötüsü, aracı sürmeyi bilen yok. Türkiye'nin Cerablus'a girmesi yani Suriye'ye karadan operasyonu ile babam ve ehliyet sınavında yaşadıklarım aklımdan gitmiyor. Anlıyor musun Olric? Yaklaşık altı yıl önce bugünleri, Suriye operasyonunu birebir yaşamışım da haberim yok. Nasıl mı? ***Umudunu kopyaya bağlayan babam, bu ülkenin dış politikası gibi.*** Sürekli yanlış adımlardan bir umut besleme var. Anlamsız bir gurur hali. Tanıdık hocadır deyip kopya çeken ve biraz sonra ölümle tehdit eden gencin durumu, bir zamanlar Suriye ve Mısır'la olan kankilik hallerinin şimdi aldığı düşmanlık haline ne kadar da benziyor.

İşbirliği dediğin doğru temelde kurulur. Türkiye, başkasının yerine sınava giren gençler gibi, kendisinin olmadığı, girmek zorunda olmadığı bir yola giriyor. Kimliğe de "ÖSO" diye bir yüz yapıştırmış. Kişisel düşüncem yanlış bir yola sapıldığıdır. Şimdi esas sorun bu yoldan geri dönülüp dönülemeyeceği. Elbette bunu anlamak için TV'lere bakmak yeterli. Son dakika çılgınlığıyla servis edilen çelişkili görüntülerle toplum alenen savaşa hazırlanıyor. Savaş, krizleri atlatmanın bir formülü olarak görülüyor. Tüm yayınlar meşrulaştırma üzerine.

Bazı konuşanları görüyorum, sanki doğar doğmaz süt yerine eline silah vermişler. ***Türkiye şu an simulakr dünyası. Orijinali olmayan bir kopyanın kopyasıyız. Bilmediğimiz yolun ehliyetsiz yolcularıyız.*** Jean Baudrillard "Görüntünün ve ekranın egemen olduğu dünyada, kendisine güvenilecek fazla bir şey kalmamış, insanlık için çıkış olabilecek bütün yollar kapanmış, belirsizlikler egemen olmuş, gerçeklik kaybolmuştur" der "simülasyon" teorisinde.

Kaybolan gerçekliğin yerini gerçekdışı almıştır. Yalan hakikate dönüşmüş, kopya orijinalin yerini almıştır. Yaşadıklarımız bunu gösteriyor. Yaşar Kurt bir şarkısında "Televizyonu kapat anne, seni de kandırıyorlar" derken çok haklıdır.

2. Dünya Savaşı sırasında bir Nazi askeri annesine mektup yollar: "Anneciğim ilerliyoruz, her yeri alıyoruz. Zafer bizim olacak" der. Çok geçmeden oğluna tek cümlelik bir cevap yazar anne: "Oğlum, bu savaşta hepimiz kaybedeceğiz, zafer falan olmayacak."

Çözümü geçtim, mözümü bile olmayanların savaşında herkes kaybedecek. Demokrasiyi donduranlar barbarlığa, barışı küçümseyenler savaşa, toplumun kolektif hafızasına düşman kesilenler tek adama sığınır.

Bir şey daha;

Don Kişot kitabında çok sevdiğim bir diyalog var.

Sanço, efendisi Don Kişot'a söylüyor:

"Bana kalırsa, şu peşinden koştuğumuz maceralar bizi öyle belalara sokacak ki, yakında ayağımızın hangisi olduğunu fark edemeyeceğiz. Aklımın erdiğine göre yapılacak şeylerin en akıllıcası köyümüze dönmektir. Çünkü ardı arkası kesilmeden bir beladan bir belaya çatmaktansa, şu hasat mevsiminde köyümüze dönerek tarlalarımız ile uğraşmak daha hayırlı iş olacaktır."

Yüzyıllar önce, Türkiye'nin savaş politikası bu kadar mı mükemmel özetlenir. Sanço'ya tek bir cümle eklemek hakaret olur.

Ve bir şey daha;

O ehliyeti babama vermeyen insafsız kim? Allah aşkına söyleyin!

Ne istediniz ondan?

Neyse...

Yazıklar olsun!

ATA DEMİRER

Sait Faik Abasıyanık / Son Kuşlar

En sevdiğim yeri:

Havada ve denizdeki tirşe maviliğin üstünde birtakım esmer damlacıklar görünürdü. Sağa sola oynarlar, sonra bir istikamet tutturur, bu esmer lekecikler geçip giderlerdi.

Konstantin Efendi, onların çok uzaktan geçtiklerini görebilirdi. Gözlerini kısardı. Esmer lekelerin Adalar istikametinde gittiklerini görür, etrafına bakar, bir tanıdık görecek olursa gözünü kırpar, gökyüzüne bir işaret çakar:

-Bizim pilavlıklar geldi! derdi.

VİLDAN ATASEVER

Vedat Türkali / Bir Gün Tek Başına

En sevdiğim yeri:

Uzandı, raftan bir kitap aldı. Yararı olur böyle durumlarda. Bir şeyler okursun. Dalar gidersin. Her şeyi unutursun çoğu kez. "Sadece okumaya yarıyorsa kitaptan iyi afyon yok!.." Saip derdi ama, en çok da kendi okurdu hergele. Başka ne işe yarasın kitap?.. Bedri Rahmi'nin şiirleriydi elindeki. "Boşuna da alabalık boşuna" diyordu. Birkaç dize daha okudu isteksiz, yerine koydu. Ezbere biliyordu çoğunu. Boşuna da alabalık boşuna!.. Duvardaki Brueghel resmine takılıp kaldı. Bir dergiden kesmişti. Ne herif şu Brueghel!.. Nasıl alaylı bakar böyle acılı dünyaya?.. Şu iskeletlere bak!..

MABEL MATİZ

Antoine de Saint-Exupéry / Küçük Prens

En sevdiğim yeri:

Ertesi gün Küçük Prens yine geldi.

"Aynı saatte gelmen daha iyi olurdu," dedi tilki. "Diyelim, öğleden sonra dörtte geliyorsun, saat üçten itibaren içim mutluluktan kıpır kıpır olmaya başlar. Vakit yaklaştıkça, kendimi giderek daha da mutlu hissederim. Saat dört olur olmaz da, bir telaş kaplar içimi: Mutluluğun bedelini anlamaya başlarım! Ama, sen herhangi bir saatte gelirsen, yüreğimi ne zaman buna hazırlayacağımı bilemem. Âdet denen şey iyi bir şey..."

BİRCE AKALAY

Birhan Keskin / Soğuk Kazı

En sevdiğim yeri:

Jospi
Bütün günüme bütün güneş düşse ne olur,
Ne yazar üstümden bulut bütün yürüse
Bir tutmuyor beni, ayrılıyorum ikiye.
Sakladıklarımı görmene gerek yok Jospi.
Bazılarımız durdukları yerde öldüğünü söylüyor.
(Dünya boktan sen tamsın kurduğun cümle eksik.)
Bazılarımızda eski yıpranmış bir hatırayı
korumak için apışıp kalmış bir çatı.
(Sanki eline alsan, yapacaksın gibi,)
Bu dünyada insan dediğin ikiye ayrılır Jospi
Bir: Ayrılıktan sonra hiçbir şey olmamış gibi
davranan medeniler; Bir: Atlarına davranan
barbarlar. Onlar atlarını çöle, topuğunu dikene sürerler
Bilesin, Sultan Sazlığı'nda boynu eğri bir kuşun
ince boynuna yediği kurşun gibi hainiz hepimiz.
Şehirlerimizde bizim birbirimize verdiğimiz sözler Jospi,
Ohooooooo...
Yalan dünya, pıtraklı memleket!
Bu dünyada insan dediğin ikiye ayrılır Jospi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://ridtey.org

Rıdvan Akar

trampetsiz 15 temmuz

Ölüm ve katliamların eksik olmadığı bu acılı ülkede yaşanan her kötü olayın sonunda, "Ülke bu kadar acılıyken, filanca bayram kutlanamaz" gerekçesiyle, milli bayramlar giderek gündelik yaşamımızdan birer birer eksilmeye başladı.

Hatırlıyorum, henüz ilkokul ikinci sınıftaydım. Demek ki 1968 ya da 1969 olmalı. Bir 23 Nisan töreniydi. Ailem komşunun büyük oğlunun -üstüme bol gelen- izci kıyafetini bulmuş, buluşturmuş üstüme uydurmuştu. Çok hevesliydim. Milli geçit törenine katılacak, üniformamla caka satacaktım. Çağlayan'da oturuyorduk. Bir gecekondu mahallesiydi. İzci başkanı -bir öğretmendi- Çağlayan son durağa kadar bir yürüyüş yapacağımızı söylediğinde, ağzım kulaklarımdaydı. Ancak cümlesini "Baterisi ve davulu olanlar gelecek" diye bitirdi. Yani yürüyemeyecektim.

Sanırım tüm çocukluğum boyunca sadece bir kez o bildiğiniz ısrarcı, yere yatıp ağlayan, en acınası yalvarışlarla anne ve babamı hem çileden çıkarıp hem de "paranın gözü kör olsun" dedirttiğim günlerdi. Babam çaresizce bana bir bateri bulmaya çalışıyordu. Ancak 1960'lar Türkiyesinde parası olanın bile kolay kolay bulamayacağı bir şeydi.

Sonunda babam bir kırmızı trampet buluverdi. Silahtar'daki İstihkam Birliği'ndeki bir arkadaşının oğlunundu. Provalarda benden daha mutlusu yoktu. Sokaklarda gururla "tam tiri tam" çala çala dolaşıyordum. Sanki bütün Çağlayan beni izliyordu. Artık o büyük güne hazırdım.

22 Nisan gecesi babam üzgün bir ifadeyle geldi. Arkadaşının oğlu trampeti geri istiyordu. 23 Nisan törenlerinde o çalacakmış. Bütün gece ağladım ve sabah trampet evden babamla birlikte gitti. Nasıl bir iz bırakmış ki hala hatırlıyorum.

Milli bayramlarla alakam galiba o yıl bitti. Sonraki yıllarda hiçbir 23 Nisan, 19 Mayıs vd. etkinlikler için gönüllü olmadım. ***Oysa bilenler bilir. Okul "kırmak" için birebirdi. Ama benim içimde bir şeyler kırılıvermişti. Bayramlar hüzün demekti.***

Büyüdüm, milli bayramlardaki o militer ruh halini bir türlü kabullenemedim. Silahların gölgesinde, rap rap yapılan, "amma da disiplinli" dedirten o ruh halini sevemedim. Her yıl kendini tekrar eden, dolayısıyla hiçbir cazibe içermeyen mantığını içime sindiremedim.

Sonra zamanın döngüsü ve ruhu içinde, o bayramların aslında sıkça söylenen "milli beraberlik" halinden sapanlar/sapmayanlar ikileminde bir turnusol kağıdı olduğu günlerden geçtik. Katılan makbul vatandaştı. Gelmeyenleri sadece gözler değil, devlet de arardı.

Dedik ya, milli bayramlar bir şekilde zamanın ruhunu yansıtırdı. ***Örneğin 27 Mayıs Darbesi'ni yapanlar, "amma da iyi iş yaptık" diye darbe gününü, bayram ilan edip, ortadan kaldırdıkları "Anayasa" ile andı.*** 12 Eylül Darbesi'ni yapanlarsa, 12 Eylül gününü tatil/bayram ilan etmek yerine 27 Mayıs'ı tatil olmaktan çıkarıp, bir de yanına 23 Nisan'ı sadece çocukların kutlayabileceği gibi bir karar daha aldı. Eh, ne de olsa aynı zamanda Ulusal Egemenlik kavramı iğdiş edildiğine göre bayrama da gerek kalmamıştı. Cuntacılar, "bahar bayramı" olarak kutlanan 1 Mayısları da mesai gününe çevirerek tarihi misyonlarını tamamlamıştı.

Tarih devam ediyordu. Son yıllara damgasını vuransa, Mustafa Kemal'in adı ve onu çokça çağrıştıran o milli bayramların akamete uğratılmasıydı. Ölüm ve katliamların eksik olmadığı bu acılı ülkede yaşanan her kötü olayın sonunda, "Ülke bu kadar acılıyken, filanca bayram kutlanamaz" gerekçesiyle, milli bayramlar giderek gündelik yaşamımızdan birer birer eksilmeye başladı. Kutlama dediğin acı macı dinlemez ama açılışlar da yapılabilirdi. Kamusal kutlamalara gerek olmadığı söylendi. Kutlamalar statlardan, ana caddelerden, meydanlardan uzak tutulmaya başlandı. Ölçek küçültülerek, öneminin de azalacağı öngörüldü. Artık milli bayramlar benim yıllar önceki eleştirilerimin aksine, halkın meydanlara çıkması, meşaleler yakması ve şarkılarla, türkülerle eğlenmesi şeklinde alternatif kutlamalara dönüşmeye başladı. Ancak itiraf etmek gerekir ki giderek nüfuz alanını yitirmeye başladı. Atatürk'ü tarihsel kimliğinden ve devlet ideolojisindeki yerinden önemsizleştirmeye çalışan bir bilinçli duruş -kısmen- başarılı olmuştu.

Milli bayramlar bir şekilde zamanın ruhunu yansıtırdı.

Tabii ister istemez artık bu "sivil" kutlamaların en çok tekrarlanan iki sloganı "Türkiye laiktir laik kalacak" ya da "Mustafa Kemal'in askerleriyiz"di.

Geçtiğimiz 19 Eylül günü okullar açıldı ve anladık ki zamanın ruhu kendi milli bayramını yavaş yavaş hayata dayatıyordu. Okullar açılırken ilk dersin "15 Temmuz Demokrasi Zaferi ve Şehitleri Anma Günü" olması istenmişti. Her okulda bu konuda ders verilmesi zorunlu tutulmuştu. Oysa sadece 20 gün önce 30 Ağustos'ta yedi düvele, işgalcilere karşı kazanılan ve binlerce şehitle taçlanan bir zafer günü pas geçilmiş ama 15 Temmuz unutulmamıştı. Tabii ki unutulmamalıydı. Tanklara, uçaklara, mitralyözlere karşı dimdik duran bir halk kendi destanını yazmıştı. Ama geçmişten beri kutlanan o "eski" bayramların bir özelliği vardı. Kutlanılan bütün milli bayramlar hakkında tarih de, adalet de, vicdanlar da kararını vermişti. Üzerinden iki ay geçtiğine göre 15 Temmuz için "devlet aklına" mı yoksa halkın hafızasına mı gerek vardı?

Ve en önemlisi "İlk ders okutulması emrolunmuştur" türü tamimlerle, Bursa Osmangazi'de ilkokul öğrencilerine askeri üniformalar giydirilerek ya da Çanakkale'de çocuklara askeri üniforma giydirip, tahta tüfeklerle rap rap yürüterek yaptırılan yürüyüşlerle varılabilecek yer, bizatihi telin edilen militarizmin ikamesi ya da ta kendisi olmaz mıydı?

Üstelik o çocukların trampeti bile yoktu...

Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ACIMASIZ

OL

OMEN by hp

Windows

Oyun oynamak için şimdiye kadarki en iyi Windows.

OMEN DESKTOP
Seviyeni yükselt ya da yok ol.

OMEN X DESKTOP
Katılmakla kalma. Hükmet.

OMEN LAPTOP
Uyan. Savaş. Fethet. Tekrar et.

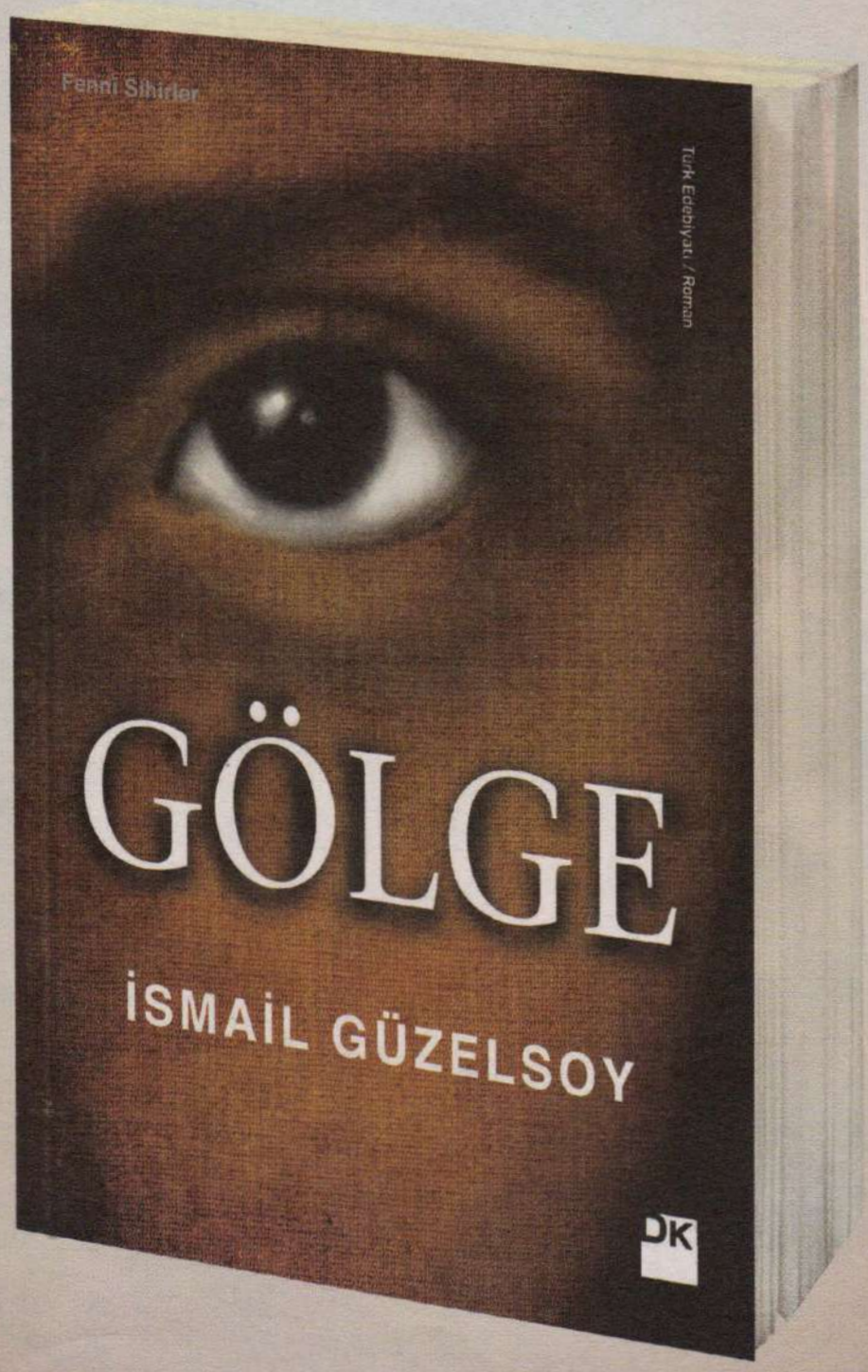
© Copyright 2016 HP Development Company, L.P. Microsoft ve Windows Microsoft Corporation'ın ABD ve / ve ya diğer ülkelerdeki tescilli ticari markalarıdır. Ürün ekranı gösterilen resimden farklılık gösterebilir, uygulamalar ayrı satılmaktadır ve stoklara göre değişebilir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Gölge bir başyapıt!

Bir tür aşktı benim *Gölge* ile kurduğum.
Bu ismi bir kenara yazın: İsmail Güzelsoy.
Büyük adam... Onu çok sevdim...
Siz de seveceksiniz...
***Gölge* bir başyapıt!**
Bayıldım, bayıldım...
Akıyor gidiyor, insanı peşinden sürüklüyor, dünyadan koparıyor.

AYŞE ARMAN

DK DOĞAN KİTAP

Akşamsefası
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Cem Davran

elli altı plymouth ve en büyük günahkâr

Babam çok hata yapardı. Bazen özellikle bana hayatı öğretebilsin, teoriyi pratikle destekleyip bana sunabilsin diye bilerek hata yaptığını düşünürdüm. Öyle basit ve öngörülebilir hatalar yaptı ki böyle düşünmekten başka çarem yoktu.

"Bu kadar zor olduğunu bilseydim yaşlanmazdım" dedi ve olduğu yere yığıldı. Hemen köşedeki taksiye koyduk, doğru hastaneye. Ne tuhaf, hiç tanımadığımız bir adam elli altı model arabanın arka koltuğunda kucağımda yatıyor. Böyle detaylar hep düşüncelerimi karıştırır ama yine de bir köşeye iliştiririm. Köpeklerin yollara işaret atması gibi, cümlelerin içinde kaybolmamı engelliyor sanki. Arabanın modeli diyorum, konuyla ilgisi yok ama aynısından babamda da vardı. Üç beş kuruş biriktirmişti, eski bir arkadaşından taksi plakalı elli altı Plymouth satın aldı. Azıcık da borçlandı. Ek gelir olur, yatırımdır falan diye düşündü. Ehliyeti olmasına rağmen araba kullanmayı pek bilmiyordu. Mecburen teslim olduğu şoförler yüzünden neredeyse hurda fiyatına gitti elimizden güzelim araba. O yıllarda taksi plakası şimdiki gibi servet falan da değildi, borçları anca kapattı. Çocuk olmasaydım babacığımı muhtaç etmezdim kimseye, atlardım koldan vitese, doğru pavyonların önüne. En çok oradan iş çıkardı taksilere. Yaşım küçük de olsa mahallede olup bitenin farkındaydım. Bu olaydan sonra babam yine bana eşsiz bir özet bıraktı. ***"Oğlum, hangi işi yaparsan yap, istersen git lokanta aç, aşçı işi bırakıp gittiğinde önlüğü takıp tezgâha geçemiyorsan batarsın. O iş asla senin mesleğin olmaz, olamaz."*** Şoför, Plymouth'u Kemerburgaz denilen bölgede bırakıp kaçmış. Bildiğiniz bataklıktan çıkarmışlar arabayı. Babam çok hata yapardı. Bazen özellikle bana hayatı öğretebilsin, teoriyi pratikle destekleyip bana sunabilsin diye bilerek hata yaptığını düşünürdüm. Öyle basit ve öngörülebilir hatalar yaptı ki böyle düşünmekten başka çarem yoktu. "Dostuna para vereceksen borç olarak verme, durumun varsa hediye et. Borç olursa beklersin ödemesini, ödeyemezse hem paranı hem de dostunu kaybedersin." Herhalde nasıl bir şeyler yaşadığını tahmin etmişsinizdir. Metin ön koltukta şoförle hangi acil servise gideceğimizi tartışırken bana döndü: "Oğlum adam ölmesin sakın, başımıza iş almayalım" dedi. O sırada inlemeye başladı. Çok yaşlıydı. Tarlabaşı'nın köşesinde eve dönerken gördük onu. Duvara tutunarak yürümeye çalışıyor, dengeyi sağlayacağım derken orasını burasını çarpıyordu. İhtiyacı olana gücün yettiği kadar yardım etmek, vicdanlı olmak gibi özellikler genel alışkanlıklardı, şimdiki gibi özel durumlar değildi. Çoğunluk öyleydi. "Amca iyi misin?" "Bilmiyorum" dedi. Sarhoş falan olmadığını anlayıp bakkalın köşesine oturttuk. "Biraz soluklanayım kendim giderim, siz beni merak etmeyin." "Amca nerede oturuyorsun, evine bırakalım" dedi Metin. Adam küçük bir sessizlikten sonra tık nefes anlatmaya başladı. "Hiçbir şey hatırlamıyorum. Aslında hatırlıyorum da hatırlamak istemiyorum. Doksan bir yaşındayım ve bütün yaşadıklarımı unutmak istiyorum. En büyük günahkârım ben. Allah sırf bu yüzden uzun yaşatıyor beni. Siz çok gençsiniz. Her yaptığınızı önce vicdanınıza sorun, af dileyin." Özellikle kendini ele vermeden, yarı anlaşılır konuşarak kafamızı karıştırdı bir anda. "Amca ailen nerede?" Ne sorarsan sor kendi söylemek istediklerini söylüyordu. "Savaşa katıldım ben, madalyalarım var ama şimdi olsa katılmazdım. Çok can aldım, çok. Tek tek gözümün önünden geçiyorlar, unutturmuyorlar. ***Başkalarının kahramanı olan, kendi hayatının kurbanı olur. Gidin evinize, unutun beni."*** Marquez'in kısa öykü karakteriydi sanki. Bilmece gibi şeyler söyleyip basit bir öğretiyle bitiriyordu cümlesini. "Bu dünya insanlara göre tasarlanmamış, misafir olmamız bu yüzden. Başkasının evi burası." Metin'le bakıştık, gel de çık işin içinden. Doğrusu polise haber vermekti. Usulca kaldıralım dedik sonrası malum, elli altı Plymouth'un içindeyiz. Babamda da vardı demiştim ya! Ne arabaydı ama. Plakası hâlâ aklımda 34 AH 607. Babam senelerce söyleyip durdu. "Oğlum akarken doldur. At kenara unut. Ev al önce ev al. Hiçbir şeyin olmasa bile, kendi evinde soğan ekmek yer kimseye muhtaç olmazsın." Onlarca nesil bunları duyarak büyüdü zaten. Efsane ebeveyn öğütleriydi bu cümleler. "Zamanında param da vardı, almadım oradan bir arsa, bak şimdi nasıl değerli. Para da çarçur oldu." Bunu listede bir numaraya koymayan yoktur herhalde. Acil kapısında dikkatlice indirdik, tuhaf soluk alıyordu. Sedyeye koyan görevli "Ah be Sefer amca" dedi. İlk müdahaleler yapılırken bütün öyküsünü dinledik. Kasımpaşa'da küçük yıkık bir evde yalnız yaşıyormuş. Zamanında iki üç fabrika sahibi çok zengin bir adammış. Batmış, ailesi dağılmış, arayanı soranı yokmuş. Kimine göre kumardan, içkiden, kimine göre de aşık olduğu bir dansöz yüzünden bu hale gelmiş. Servetinin kaynağı hakkında tanıyanlar acayip şeyler söylüyormuş. "Hep savaştım falan diye anlatır, yalan aslında. Tam tersi savaştan kaçmış, çok korkmuş. 6-7 Eylül olaylarında Pera'da iki dükkânı yağmalamış, ne var ne yok, kasa falan. Büyükler anlatırdı, bin dokuz yüz elli beş Eylül ayında hiçbir şeyi yokmuş, elli altıda kendine sıfır Plymouth almış" dedi görevli. ***Hayretler içinde, kendi deyimiyle en büyük günahkârın hikâyesini dinlerken, nöbetçi acil doktoru "Kurtaramadık, yakınlarına haber verin" diyerek dışarı çıktı. Buraya kadardı işte.*** Yalanlar, doğrular her şey buraya kadardı. Sonrası çok daha gerçek, çok daha temizdi. Pırıl pırıl bir hayat sürmek mümkün müydü acaba? Son dakikalarına tanıklık ettiğimiz adam bize günah mı çıkarmıştı? Anlatılanlar doğru muydu? Kim bilir belki de gerçekten savaşmıştı ve belki de hiç elli altı Plymouth'u olmamıştı. Hikâyenizi temiz tutmak sizin elinizde. Mış gibi yaparak sadece kendini kandırıyor insan. ***"İyi olmak kolay değil ama iyi kalmak çok daha zor, senden bir ömür ister. Bedelini öde ve iyi kal" diyordu babam.*** Son güne kadar unutmayacağım, söz.

"Bu dünya insanlara göre tasarlanmamış, misafir olmamız bu yüzden. Başkasının evi burası."

İllüstrasyon: Burak Ağademir

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

YENİ 500S. KÖTÜ ÇOCUKLAR İÇİN TASARLANDI.

SPORTİF ÖN ARKA TAMPONLAR • SPOR TİP İÇ DÖŞEME • SPOR TİP DİREKSİYON
• 7'' UCONNECT EKRAN • ÖZEL TASARIM 16'' JANTLAR
• 105 HP TURBO MOTOR • ÖZEL MAT BOYA

500S

Koç

FIAT

www.fiat.com.tr

1.2 69 HP motor için yakıt tüketimi 4,8 lt/100 km, karma CO_2 emisyon değeri 111 g/km'dir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Başar Başaran

ters atlas

Atina'da bir akşamüzeri yerlerde çöpler, meydanda ölüler, kesif bir gaz kokusuna aldırmadan sarmıştı sigarasını. Sevgilisine sarılıp bir anı anlatıyordu. Bize zamanın içine yekpare bir dünyadan bahsediyordu.

Herkes gibi o da psikoloğa gidiyor. Başka bir şey yapması umulurdu. Mesela zeytinliklerin arasından denize bakan bir masada romanının son cümlesini yazabilirdi. Kirli bir İstanbul kışına karışır, sokaklar boyu yürüyebilir, Tarabya Oteli'nin bir odasında en yakın kuzenin karısıyla sevişebilirdi. Aşkından ölür, derdinden ağlar, kıskançlığından kırılır, ayrılık yeminleri eder, sonra bir cin daha parlatıp ikinci defa sevişirdi. Günahtan sıcak bir kumsal boyu kadar kavrulurdu. Olmadı. Ben demiyorum ki intihar etseydi, karanlık bir müştemilattan hiç çıkmadan günlerce Lenin'in Ampriyokritisizm'ine bir eleştiri döşenseydi yahut bir sendika toplantısında ağzından ateşler çıkarak bir konuşma yapsaydı da kafasını eğerek bir arabaya sokulup götürülseydi. Geçtim barikatlarda savrulmayı, vergi kaçırarak zengin olmayı, kokain çekmeyi, ibneliğini ilan etmeyi, hacdan dönmeyi ya da peş peşe üç çocuk yapıp sonra hava gazını açıp uyumayı, bari çantasını alıp gidebilseydi. Olmadı. Görkemli bir gençlik düşünden böyle uyuz, kaşıntılı bir orta yaşa uyanmasaydı. Psikolog da neymiş bunu bir türlü anlamadım doğrusu.

Üstelik psikoloji bilim bile değil. Yüz yıl önce dünyanın bir bölümünde yaşamış bir insan tasavvuru üzerine birtakım natamam zırvalardır. Ne öyle insan var ortada ne öyle dünya ne de Oedipus'unki gibi bir ana. Aslında o bunu tastamam bilirdi. Değişen insanın peşinde tık nefes kalmış bir anlatıyı durup bekleyecek adam değildi. Bize ne elin Viyanalısından kardeşim bizim kendimize ait hassasiyetlerimiz var derdi. Cengiz Kurtoğlu, kutu bira ve işsiz ve fedakâr arkadaşların olduğu bir yerde, gidip kendini Amerikan Koleji'nden mezun ince dudaklı, gerilimli bir kıza anlatmak anlaşılır şey değildi. O psikolog kızın kendine hayrı olsa geceleri bir eli donunda bir eli telefonunda kedi tüyüne bulanmış yatağında dört dönmezdi. Bildiklerini böylece unuttu diyelim de bizimkinin o büyük hikâye arayışına ne oldu. Kendini bir kalem ucu gibi sivriltip dünyanın dalağına saplayan hali nereye gitti. ***Yan dönse kulaklarından akacak mısralara, yumruğunu sıkıp uyuduğu gecelere, bitmeyen öfkesine, dinmeyen neşesine, şu hayatı cevizli tahinli bir kabak tatlısı gibi kendinden geçerek çatallayan iştahına ne oldu?*** Ben bu adamın kalbinin betonu delen iş makinaları gibi gürültüyle çalıştığına şahidim. Gözlerini kapadığında kopan asfalt parçalarını görürdü. Öğütler, inançlar, tembihler, telkinler yerle yeksan olurdu. Kalbi ne zaman ve nasıl sustu? Şimdi kafasını cama vurarak uyukladığı dolmuşta psikoloğa gidiyor. Huzur istiyormuş o da herkes gibi. Teslimiyetin adını huzur koymuşlar. Başımıza ne gelirse bundan geliyor. Almanlar ölü sevici gibi "ahenk sevici" diyorlar. Bir ılık huzur için kan kaybından ölüyorlar. Parmak izi alınırken ağlayan adamlar gibi titriyorlar. Giden hallerini yazarken içim acıyor. Oysa bir kasım akşamında hatırlıyorum onu. Kitap fuarından çıkmış. Suratını yakan rüzgâra karşı yürüyor. Cadde-i Kebire bir yörüğün inadıyla iniyor. Torba kesiği parmaklarıyla kadehini tutuşunu, dünyayı kavramak için yanıp tutuşunu, kadınlara ve Türkiye'ye aşkını söylüyorum. Her an bir uçak kaçıracak gibi yaşayışını, telaşını, ayakları buz gibi heyecanlanışını, bir mezarlıkta hüngür hüngür ağlayışını biliyorum. Atina'da bir akşamüzeri yerlerde çöpler, meydanda ölüler, kesif bir gaz kokusuna aldırmadan sarmıştı sigarasını. Sevgilisine sarılıp bir anı anlatıyordu. Bize zamanın içine yekpare bir dünyadan bahsediyordu. Kavimler göçünden sınıf kavgalarına, kimsenin bilmediği düşünürlerden yirmilerinde ölmüş bestecilere kimin kimle yattığını anlatan en yakası açılmadık dedikodulardan bilinmedik acılarına varıp da bütün sorularımıza kendince cevaplar buluyordu. Ah yanlışlarına biatını, sözüne bir vahabi yobazı gibi sahip çıkışını görseydiniz onun yanlışını herkesin doğrusuna tercih ederdiniz. Ne matematik ne fizik ne tabiat kanunları ne reel politik, her şey sahici bir aşktan ibaretti. ***Bilgi sadece bir tutkuydu, öğrenmekse inanmaktı. O halde cehalet dünyadan vazgeçmekten başka bir şey değildi. İnandıkça bilirdik, bildikçe savunurduk.*** Bilgi diye bir şey yoktu sadece aşk vardı. Cahiller o yüzden babalarının istediği gibi yaşardı.

Şimdi bilmediklerini sormaya psikoloğa gidiyor. İnce dudaklı gariban kızın karşısında batık bir gemi gibi oturuyor. Duvarda azalan gölgesini görüyorum. Benden yardım istiyor. Bıraksan masadaki saat kendini yere atacak. Ayakkabılarının elinden gelse bacaklarını orada bırakıp çıkacak. İlk sevgilisi mezardan dirilse yüzüne bakmayacak. Kenarda bir paket peçete var. Demek buraya gelip ağlıyorlar. Ağlamak mı, bir gece sabaha karşı haykırarak Ali Şeriati'nin kitabını duvara fırlatmıştı, yetmemiş yerde üstüne basmış sonra da alıp banyoda yakmıştı. İçinden çıkamadığı bir kitabın dumanında ağlıyordu. Arka odada bir kız her şeyden habersiz uyuyordu. Gidip ona sarılmak falan aklına gelmezdi. Çünkü o zamanlar kendisiyle değil dünyayla güreşiyordu. Şimdi doktora "Yalnızım" dedikten sonra peçete kutusuna baktı. Gözünden yaşlar aktı, aldı, sildi. Eskisi gibi kalbiyle değil gözleriyle ağlıyordu. Psikoloğun dudakları iyice inceldi, saatine baktı acaba ilaçla destek mi olsak dedi.İleşme de ilerleme gibi ters tutulmuş bir dünya atlasının hatasıydı. Tutup çevirecek takati yoktu, kabul etti.

Huzur istiyormuş o da herkes gibi. Teslimiyetin adını huzur koymuşlar. Başımıza ne gelirse bundan geliyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Zafer Algöz

kispet

Tam kalça hizasını geçtiği anda belindeki yağlı kalın urganla sağlam bir fiyonk, paçalara da iki düğüm... Hayde bre pehlivan, göster kendini yiğidim!

Tarihi çok çok eskilere dayanan, neredeyse 700 yıllık bir giysi... Pehlivan taytı diyerek kimse küçümsemesin; yapımı da çok zor. Giyip çıkarması daha da zor... Dana ya da malak derisinden yapılıyor, 3-4 kiloluk bir ağırlığı var ve oldukça kalın. Kişiye özel yapılıyor. Öyle arkadaşla beraber kullanırız durumu yok. Çünkü Allah korusun birdenbire kıçınız mehtap gibi ortaya çıkarsa kurallara göre güreşi kaybedersiniz... Yıllar önce Yahşi Batı filminde Cem Yılmaz'la beraber yağlı güreş sahnemiz vardı, günler öncesinden santim santim ölçü alındı... Öncesinde kispeti giymek için size yardımcı olacak biri kesinlikle şart. Büyük, derin ve silme zeytinyağı dolu bir leğene kispeti içine iyice daldırıyorsun yumuşasın ve kaysın diye... Ayak bileklerinden yavaş yavaş yukarı çekiyorsun... En zor kısmı kasıklardan geçtiği an. ***Kadın olsan sorun değil ama erkek olmanın cezasını ziyadesiyle çekiyorsun tabii...*** Tam kalça hizasını geçtiği anda belindeki yağlı kalın urganla sağlam bir fiyonk, paçalara da iki düğüm... Hayde bre pehlivan, göster kendini yiğidim! Çekimde güreşenlerin hepsi profesyonel yağlı güreşçi çocuklar... Güreş oyunlarını öğretiyorlar ama kayıtta yenilmiyorlar asla. Sonunda başpehlivan olanına rica edip bunun film olduğunu ve rol icabı yenilmeleri gerektiğini anlattık da çekimi güle oynaya bitirdik... Başpehlivan olan, efsane şampiyon Ahmet Taşçı'yı yenmiş. Gardırop gibi delikanlı. Eller tenis raketi gibi, 1.90 da boy var. "Merhaba abi" diye elini sıkarsa yandın. Bir süre beyne kan gitmiyor, geçici bilinç kaybı oluyor... Yağlı güreşte kurallar, taktikler, fauller, nasıl peşrev çekiliyor, el-ense nasıl yapılıyor... Biz sordukça anlatıyor sağ olsun. Ben de kispet meselesine şuradan takıldım, dedim "Bazı güreşlerde adam elini kispetten içeri daldırıyor. Kavga çıkmıyor mu?" "Er meydanında öyle şey olur mu abi adamı vururlar" dedi... "Elini kispetten içeri yatay olarak sokuyor ve içerde hemen yumruk yapıyor. Böylece belindeki urgan kasıklarına kadar sıkıştırıyor. O arada rakibin ensesine kolunu bastırırsan nefes alması zorlaşıyor ve gücü tükeniyor... Yağlı güreşte kural dışı değil..." Vay canına dedik ve öğrendiklerimizi ekiptekilerle paylaştık aralarda. Sevgili ses uzmanımız Levent İntepe, pehlivanları gösterip "Bunlarda vücut var ama güç yok, kof bunlar babacığım!" diye iddialı bir laf etti. Sonunda iş kaç dakika dayanabileceği üzerine yoğun pazarlıklar neticesinde iki buçuk dakikaya bağlandı ve güreşmesi için rakip de bulundu. 1.60 boylarında, Levent'in beline gelen, küçük destede şampiyon olmuş bir yiğit. Levent kardeşimiz çocuğu görünce "Ooo ben bunu rahat yerim" diyerek hemen üstünü çıkardı çayıra atladı. Belden yukarısını bir güzel sızma zeytinyağıyla yağladık... Cem, pehlivan gence: "Göreyim aslanım ne gerekiyorsa" deyince güreş 15 saniye sürdü. Başlarken bir iki çatarapatara el kol gördük. O 1.60'lık delikanlı birdenbire Levent'imin testislerinin altından bir yerden daldı, 1.90'lık adamı havaya kaldırdı. Bize döndü "Hani nereye bırakayım abimi?" der gibi. Münasip bir yere boylu boyunca yatırdı... Alkış kıyamet büyük mavra oldu tabii. Levent "Boşluğuma denk geldi yoksa hayatta yemezdi" falan diye çok söylendi ama nereden bilsin, gerçi biz de sonradan öğrendik, çocuk zaten grekoromen güreşte dünya gençler ikincisi olmuş. Şimdi yazımıza konu olan kispetle ilgili bir tecrübemi de paylaşayım... ***Bütün vücudunuz bolca yağa bulandığı için cilt inanılmaz yumuşuyor... Banyoda çıkması için 3-4 kez sağlam sabun gerekiyor... Bebe cildi yumuşaklığında bir ten...*** Özellikle sindirim sistemi çok rahatlıyor. Güneş altında yara bere dökmeden sağlıklı yanıyorsunuz... Türkiye'de ve Bulgaristan'da kispet yapan ustalar artık azalıyorlar. 500 liraya da varmış 2000 liraya da... Kispetle ilgili yazacağım deyince benden büyük bir abim uyardı. Türkçe orijinalinde kispet olan atasözü kısmet olarak değişmiş. Hani derler ya, affedersiniz orijinalini yazmak zorundayım, "Göt kısmetten çıkınca, uçkur 9 yerden bozulur." Burada kısmet değil kispet olması doğru... Çünkü kispet gibi zor bir kostümden kıç dışarı çıkıyorsa... Gerisinin bir önemi yok...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

EĞİTİM ÖĞRETİM SEZONUNDA DAHA ÖĞRENCİ EVİNDE TANIDIK MANZARALAR...

BU SENE HİÇ KASMIYCAM VALLA. NASIL OLSA GÜNÜ GÜNÜNE ÇALIŞMAK YİNE YALAN OLACAK...

AŞİSTANLARLA ARAYI İYİ TUTUCAM BEN. MEZUNİYETE GİDEN YOL AŞİSTANLARLA KANKA OLMAKTAN GEÇİYOR...

ONU BOŞVERİN. BEN ŞİMDİDEN TÜM HOCALARDAN PUAN DİLENİCEM. TASLAK YALVARMA MAİLİ HAZIRLIYORUM, ARSIZLIK LOADİNG...

SİNAN YA, SENİN YATAY GEÇİŞ İŞİ NOLDU ABİ? HER SENE YATAY GEÇİŞ YAPIYORDUN, BU SENE YOK MU?

VALLA KARDO ŞU AN YATAY GEÇİŞ YAPARSAM, LİSEYE GERİ GÖNDERİRLER. 1.75 ORTALAMAM VAR, BOYUMDAN KISA.

ABİ SORUCAM, SORUCAM, ŞU ÇOCUK KİMİN ARKADAŞI?

BEN DE AYNISINI SORACAKTIM HA. KİM LAN BU ÇOCUK? HİÇ TANIMIYORUM VALLA. SİMGE KİM ŞU ÇOCUK?

YOK BİLMİYORUM VALLA AMA SABAHTAN BERİ BURADA. BELKİ DE BİRKAÇ GÜNDÜR... BELKİ DE O HEP BURADAYDI, BİZ SONRADAN GELDİK...

GİREN ÇIKANIN BELLİ OLMADIĞI ÖĞRENCİ EVİNDE ESRARENGİZ BİR YABANCI...

ŞU EVE GİRİP ÇIKANA ARTIK YAKA KARTI TAKICAM YEMİNLE. İPİNİ KOPARAN BİZE GELİYOR.

ASLINDA BARKOD SİSTEMİNE DE GEÇEBİLİRİZ. HEM KİMİN KAÇTA GİRİP ÇIKTIĞINI DA ÖĞRENİRİZ.

HOCAM YAA, SENDE CALCULUS NOTLARI VAR MIYDI?

AHAHA... EFE NE CALCULUS'U YAA? CALCULUS MU KALDI, ÇOCUK MUYUM OLM BEN?

CALCULUS KALDI VALLA, HEM DE TA KAÇ DÖNEM ÖNCESİNDEN ELİMDE KALDI. HALA VEREMİYORUM...

NEYSE ÇOCUKLAR, SİZİN MUHABBETİNİZE DOYUM OLMAZ ANCAK BU KADAR ERKEK Bİ YERDEN SONRA BANA FAZLA GELİYOR. MÜHENDİSLİK KANTİNİNE DÖNDÜ İYİCE BURASI...

AAAA DUR SİMGE, VALLA BEN DE DARALDIM. EFE'DİR, HASAN'DIR İNSAN BİR YERE KADAR ÇEKEBİLİYOR. BEKLE BERABER GİDELİM...

HERİFE BAK Bİ DE BİZİ BEĞENMİYOR. BU ÇOCUK BENCE SİMGE'NİN ERKEK ARKADAŞI VE BİZE AYAK YAPIYORLAR. HEPİMİZİ TANIYOR RESMEN, BU KADAR DA OLAMAZ...

ONU BUNU BİLMEM DE EVDEKİ ERKEK ORANI CİDDEN KABUL EDİLEBİLİR İNSANİ BOYUTLARIN ÖTESİNE GEÇTİ. KAPIYI, PENCEREYİ AÇIN DA AZ HAVA ALALIM...

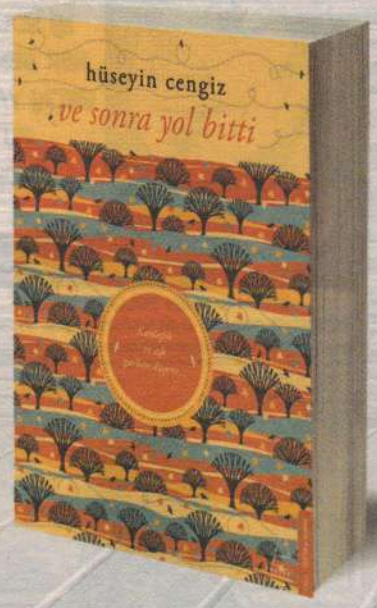
SİMGE HAKLI VALLA ABİ, ŞU EVE ARTIK ADİL ERKEK KOTASI GETİRELİM. BİR YERDEN SONRA ERKEK GİRİŞİNİ KISALIM, ENGELLEYELİM, GEREKİRSE KENDİMİZ GELMEYELİM EVE...

KIZ HAKLI DA, OĞLAN KİM YAA? FACEBOOK'U FALAN AÇIN, BAKALIM. KESİN BİR FOTOĞRAFTA ETİKETLENMİŞTİR.KAFAYI YİYCEM YEMİN EDERİM...

Bu bir ilandır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

YALNIZ DEĞİLSİNİZ, DESTEK VAR!
yayınları

Tarihin kanlı sayfalarından, ellerinde demir asa, ayaklarında ham çarıklarıyla yola düşerek geçenlerin, yeniden yazmaya çalıştığı, aşkın ve kardeşliğin hikâyesidir bu.

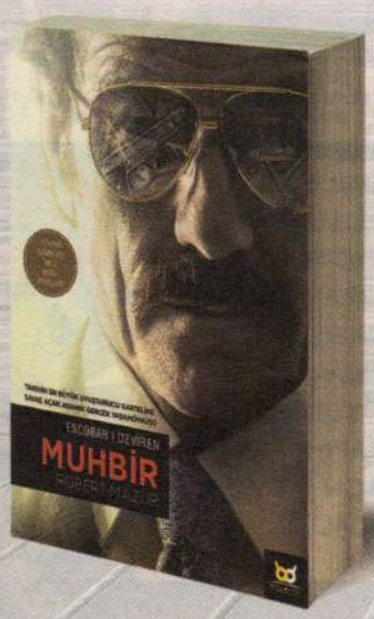
Hüseyin Cengiz
VE SONRA YOL BİTTİ

Başına gelenlerin nedenini anlamak için geçmişine bak! Her borç mutlaka ödenir.

Başak Sayan
ÖLÜ KUŞLARIN SESSİZLİĞİ

DESTEK MEDYA GRUBU

Tarihin en büyük uyuşturucu karteline savaş açan adamın gerçek yaşamöyküsü.

Robert Mazur
ESCOBAR'I DEVİREN MUHBİR

Son yılların en çok okunan Kuzey Avrupa polisiyesi *Görünmeyen*'in 4 milyon okuru bu gizemli katilin kim olduğunu öğrenmek için son satıra kadar bekledi!

Mari Jungstedt
GÖRÜNMEYEN

www.destekdukkan.com
%40 indirimli kitap satış sitesi

Akşamsefası
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

www.destekyayinlari.com facebook.com/DestekYayinevi twitter.com/destekyayinlari instagram.com/destekyayinlari

Bedia Ceylan Güzelce

kırık büyükelçi

İnsanın baktıkça içi acıyordu ama o büyük insan Büyükelçi, "Hiç acımıyor" diyordu. Her gün şükrettik; ya düşerken kafasını çarpsaydı, ya düşerken başka yerleri de kırılsaydı, ya... Bitmez bu evham, kuruntu.

Ona "Büyükelçi" diyorduk. Yani lakabı bu: Büyükelçi. Şatovari, geniş bahçesi olan bir evde oturuyor. Can arkadaşımız. Her tür krizde, kapısı herkese hep açık. Üzgün bir anında kağıda çizdiği şekillerden bir bayrak yaptırıp, bahçesine asacak kadar da nev-i şahsına münhasır biri. O bayrak öyle bir dalgalanıyor ki, üzerindeki çizgiler yoruluyor kimi zaman, Büyükelçi arada iki şarkı söylüyor da bayrak kendine geliyor. Bir diğer lakabı da Yesari. Aslında sağlak olacakken inat edip sol elini kullanmaya başlamış zamanında, Yesari solak demek zaten. Her akşam mahalle meydanındaki kafede buluşuruz biz. Büyükelçi, ben, Kerem, Nil filan. Bir kişi daha vardı, Deniz, ama o ayrılmak istedi aramızdan, fazla uzatmadık biz de, "Nasıl istersen öyle olsun" dedik bıraktık.

Geçtiğimiz yıl, bayrak değiştirme merasimi sırasında, Büyükelçi bayrak direğinin tepesinden düşüp bacağını kırdı. Ertesi gün kırık bir bacakla döndü aramıza. Hepimiz büyük bir meraktaydık, bir diğer lakabı "Topal" olacak mı, olmayacak mı? ***İşte böyle kırıklı çıkıklı işler gelince başımıza, heyecandan ona dedim ki, "Seni seviyorum ve bir daha başka kimseyi sevmeyeceğim." Yalan.*** Aklımın ucunda senin olduğunun, aslen aklımın tamamen senin olduğunu herkes biliyordu, Büyükelçi de dahil. Ya niye zaten durup dururken böyle bir laf ettim ki. İnsan böyle kaza bela anlarında kendini kaybediveriyor, tutamayacağı sözler, vermemesi gereken yeminler, sonunda "amin" dedirtecek büyük büyük laflar ediveriyor. Kaybetme korkusu yedi yıldızlı otelin duvar kağıdının hemen altında ne olduğunu öngörememek gibi. Bir de sinekler de küçüktür ama mide bulandırır. Neyse, Büyükelçi hızlı toparladı, Numune kasabından aldığımız ilikleri kaynatarak olsun, onları kaynatamadığımızda kuzu gerdan, dana falan filan haşlamak, suyunu içirmek onu hızlıca ayağa kaldırdı. Yedi sekiz çivi vardı bacağında, bir de o çivileri birbirine tutturan kola paralel başka metaller, iskeleyi kurmuş doktorlar anlayacağınız. İnsanın baktıkça içi acıyordu ama o büyük insan Büyükelçi, "Hiç acımıyor" diyordu. Her gün şükrettik; ya düşerken kafasını çarpsaydı, ya düşerken başka yerleri de kırılsaydı, ya... Bitmez bu evham, kuruntu. Bende de bol miktarda mevcut.

Büyükelçi ona ettiğim o büyük lafı unutmamış olacak ki, iyileştikten sonra bir gün beni karşısına aldı ve şöyle dedi, "Boşuna kuruntu yapma. Ben o lafı söylenmemiş kabul ediyorum. Dünyanın tabanı kırılmış, senin kalbin çatırdamış çok mu?" Kerem hayretler içinde, Nil ondan öğreneceği ne çok şey olduğunu düşünüyor. Kalbim sapasağlam aslında, dopdolu seninle, herkes bunu biliyor.

Büyükelçi bizi anlamakla yükümlü gibi gelmiş dünyaya, varoluş şeklini de buna göre düzenlemiş. Biz onun varlığı için her sabah güneşe ellerimizi açsak, dua etsek azdır. Ben bazen kara kalın bir kalemle çiziyorum bacağının üzerini, belki hatırlar diye. ***"Parçalı kırık, parçalı bir kalpten iyidir" demişti Ufuk Bey, doktorların böyle şeyleri yalnız dizilerde söylediğini zannederdim.*** Büyükelçi kendi gibi bir doktor bulmuştu kendine.

Her zaman yapacak çok mühim şeyleri olan biri, nekahat döneminde bile çizgili bayrak dikildi mi dikilmedi mi, kapı açık bırakıldı mı bırakılmadı bunu düşünen biri. Bu arada Deniz bir geçmiş olsun bile demedi. Ona da peki. Bu kırık aslında hepimizi tamir etti, Deniz hariç.

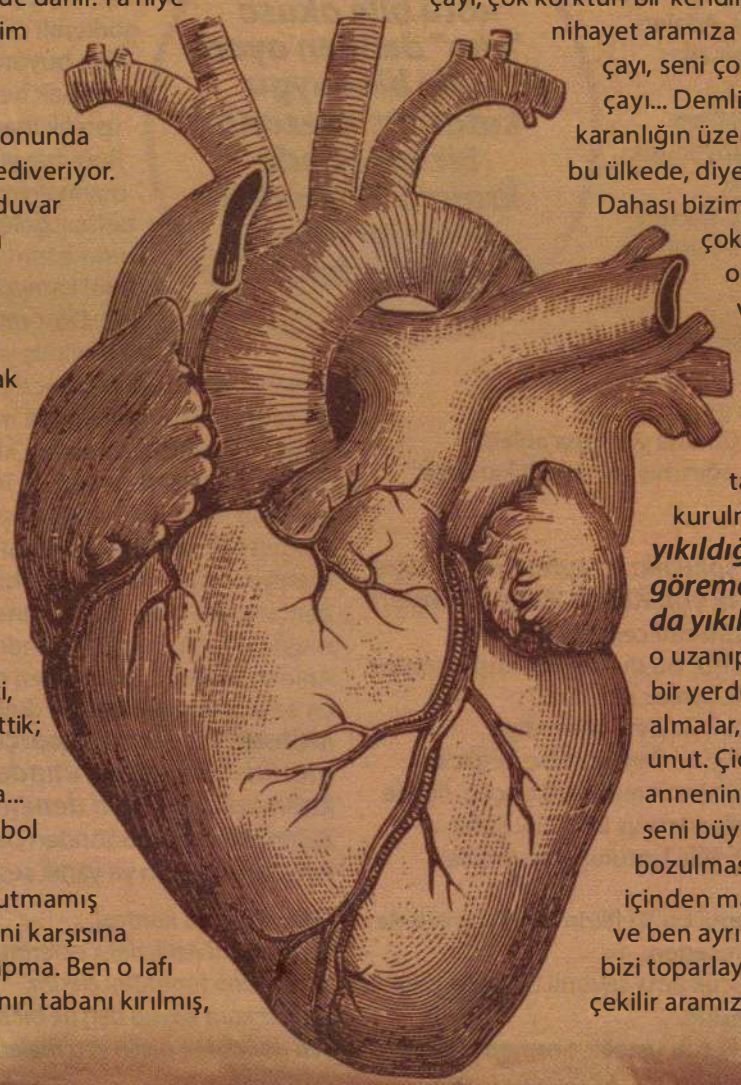
*

Unutmak her zamankinden daha kolay artık. İyi günleri, kötü günleri. Bir çay içiyorsun, geçiyor. Bizde her şeyin bir çayı var aslında. Çay hep aynı ama içme sebebimiz değişiyor. Keyif çayı, keder çayı, manzara çayı, kitap okuma çayı, ilk buluşma çayı, İstanbul'dan hesap sorma çayı, çok korktun bir kendine gel çayı, çok şükür atlattık çayı, nihayet aramıza döndü çayı, yağmuru seyretme çayı, seni çok sevme çayı, seni unutma çayı... Demliğin içinde açılan her yaprak, bir karanlığın üzerini örtüyor. Biz çok çay içeriz bu ülkede, diyebilirim ki bütün ülkelerden çok. Dahası bizim çay içmemiz için sebeplerimiz çoktur, günü çay içme hedefine odaklanmış küçük parçalara böler ve onları yaşarız. Yarı yaşanmış bir gün bulmak istersen hayatımızda bulamazsın.

*

Bir iskele gibi, birtakım doktorlar tarafından, hassas dengelerle kurulmuştur dünya. ***Dünyanın yıkıldığını biliriz ama gözümüzle göremeyiz. Seninle benim aramda da yıkılmış bir dünya var artık.*** Hani o uzanıp kitap okumalar, hani birlikte bir yerden bir yere gitmeler, yani yol almalar, almanın her çeşidi, işte onları unut. Çiçekler tamam. Babanın deri, annenin kemik bütünlüğünün bozulması seni büyütür. Kalbinin aşk bütünlüğünün bozulmasıyla da işin rengi değişir. Morun içinden mavi ve kırmızı, kalbin içinden sen ve ben ayrışır. Artık Büyükelçi'nin şarkıları bile bizi toparlayamaz. Kara koyu kalemle bir çizgi çekilir aramıza, insan her şeye alışır.

Hani o uzanıp kitap okumalar, hani birlikte bir yerden bir yere gitmeler, yani yol almalar, almanın her çeşidi, işte onları unut.

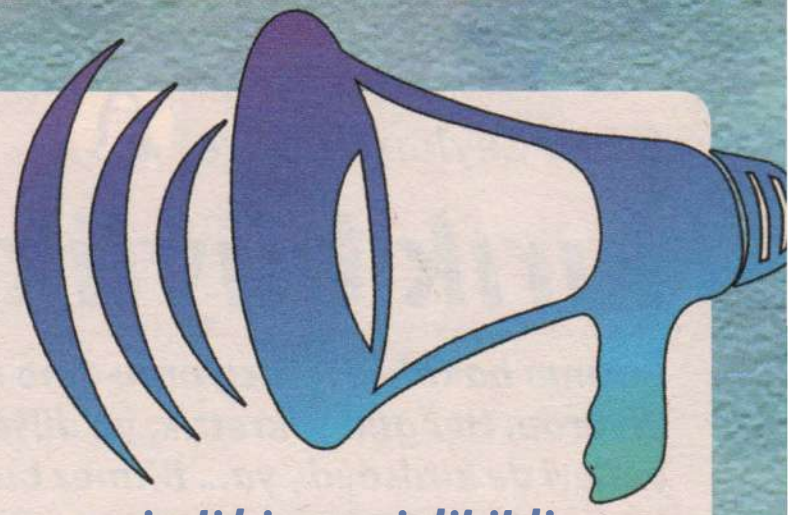

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Hayko Bağdat

phu, phu, ses kontrol...

Mart sonu gibi geldi iş makineleri. Küçük ama sevimli bir cami dikildi köy meydanının kuzeye bakan cephesine. Caminin ses düzenini bizim Hüseyin kurdu üstelik.

Sivas'ın Zara ilçesine bağlı "adını versem olmaz şimdi" köyünde, Ali Haydar Muhtar başkanlığında toplanmış ihtiyar heyeti hararetli bir tartışmaya girişmişlerdi.
En son bu kadar uzun ve coşkulu bir toplantı yaptıklarında elde ettikleri başarı halen köy kahvesinde mevzu edilirdi.
Ormandan kışlık kuru dal, odun, çalı çırpı toplayıp güzel gözlü eşeği Serçe'nin sırtına yükleyen Zülfinaz Nine'nin şikayetiydi onları bu kadar dertlendiren.
Güzel gözlü eşek Serçe, o gün pek bir salınmış, sırtındaki yükün yarısından çoğunu yol üzerine serpiştirmişti. Zülfinaz Nine ilk yükü boşaltıp ormana geri döndüğünde yol üstünde kalan kışlık ganimeti köyün hınzır çocuğu Hüseyin çoktan toplayıp evine götürmüştü bile.
Hüseyin'in savunması iddialıydı: "Ormanda bulunan bulanındır ermişler. Taşıdım getirdim eve işte. Babamın bana sözü olan Filipis marka radyo için getirdim ben onları eve. Odun da benimdir, radyomu da isterim. Haktır..."
Zülfinaz Nine yaşlı ve yorgun. Tekrar nasıl gidecek dağa, tepeye? Ama Hüseyin de hak diyor, hukuk diyor.
İhtiyar heyeti düşünüp taşınıp odunları Hüseyin'e bırakmış. Fakat Hüseyin'in de içinde olduğu köyün tüm gençlerini ormana yollayıp üç eşeklik kışlık yakacak toplattmış Zülfinaz Nine için. Adaleti sağlamış tatlı ihtiyarlar köyden pek bir alkış almışlar bu kararla.
Hüseyin üç aya kalmadan eve gelen Filipis marka radyoyu kurcalaya kurcalaya köyün tek elektronikçisi olmayı başarmış üstelik.
Zülfinaz Nine rahmetli olunca mezarı başında sevdiği türküyü apörlöre verip köyü ağlatan da o olmuş be...
Konuyu dağıttınız yine.
Sivas'ın Zara ilçesine bağlı "adını versem olmaz şimdi" köyünde, Ali Haydar Muhtar başkanlığında toplanmış ihtiyar heyeti hararetli bir tartışmaya girişmişlerdi.
Ali Haydar Muhtar, heyete durumu yutkuna yutkuna anlattı.
Kaymakam Bey muhtarı makamına çağırtmış ve "devlet kararıdır" diye kestirip atmıştı.
Köye cami yapılacaktı, o kadar...

İhtiyarlardan en genç olanı aldı sözü ilk: "Devlete isyan diye demiyorum. Lakin akıl var mantık var. Köyde Alevi olmayan kim var ki cami ihtiyaç olsun? Bizim zati cemevimiz var ya ibadet için? Hem israftır hem de tehdittir bu durum. Üç kuşak sonra sünnileşelim diye yatırım kafasıdır bu. Olmaz diyelim..."
İhtiyarlardan en ihtiyarı ikinci konuştu: "Devlete isyan diye demiyorum. Doğrudur, köy Alevi köyüdür. Cami ihtiyaç değildir. Fakat ne zararı vardır? Hem bizim ortanca damat dedi geçen. İlçede laf oluyormuş gıyabımızda. Allahsız diyorlarmış köy için. Şehir merkezine kadar gitmiş laflar. Vali Bey bile bozuluyormuş hale. Varsın yapsınlar, ne zararı vardır?"
Sonrasında daha çok konuşan oldu ama bu iki fikrin kötü cümlelerle tekrarından daha hayırlısı çıkmadı kimseden.
Mart sonu gibi geldi iş makineleri. Küçük ama sevimli bir cami dikildi köy meydanının kuzeye bakan cephesine.
Caminin ses düzenini bizim Hüseyin kurdu üstelik. Sonrasında hiçbir ezanda cızırtı duymadı köylü. Hiç de bozulmadı üstelik apörlörler. Köye atanan imamın bir akşam ezanında var sesiyle köylüye bağırdığı güne kadar yani. O gün imamın attığı fırçanın yarısı çınlama sesinden duyulamamış diyor görgü şahitleri.

"Yahu iki sene olacak neredeyse be hey müslüman! Hadi namaza gelmiyorsun. Bari bir uğra da halimi hatrımı sor. Bir başıma hayat yaşıyorum şu dört duvar arasında. Siz nasıl insanlarsınız be! Siz nasıl müs... cızzzzzttttt."

Ertesi gün imam için yemekler yapılmış da köyün kadınları götürüp gönlünü almış adamın.
...
Hüseyin'in ses tesisatı döşenmesindeki ustalık, camiyi yapan müteahitin her yerde anlattığı gibiymiş gerçekten.
Filipis'in kendisi gelse kursa tesisatı bu kadar iyi olmazmış. Kar, yağmur, güneş, fırtına farketmezmiş. Hüseyin, diğer tembel ustaların aksine kabloyu duvarın içinden geçirdiği için beton korurmuş sesi. Müezzin ezanı kötü bile okusa "eko" denilen ayar öyle bir duygu katarmış ki ezana bir keresinde Ermeni köyünden gelenler olmuş yatsıyı kılmaya.

Müezzin, ezanı kötü bile okusa "eko" denilen ayar öyle bir duygu katarmış ki ezana bir keresinde Ermeni köyünden gelenler olmuş yatsıyı kılmaya.

Yozgat'ta aynı müteahitin yapacağı camiye ses işi için taa Sivas'tan Hüseyin'i getirtmesi bundanmış elbet. Yozgat'ın en bilindik şeyhinin yaptıracağı görkemli cami ve kalabalık cemaatine de layık olan buymuş. Bizim Alevi köyündeki caminin parmak hesabıyla yedi katı kadar büyük olacakmış üstelik ibadethane.
Buradan yükselecek ezanı en az üç komşu şehir duymalıymış. Şeyh, yoldan sağ salim, kazasız belasız gelebilmesi için gece dualarında adını çok anmış bizim Hüseyin'in.
Anadol kamyonetinin arkası tıka basa dolu gelmiş Hüseyin. Dört mürid, tüm bir öğleden sonra boyunca ancak indirebilmiş yükü kamyonetten.
Hüseyin üç gün boyunca çıkmamış camiden. O üç gün boyunca da cemaat cami avlusunda merakla toplaşmaya başlamış.
İlk ezan duyulana kadar da kimsenin gitmeye niyeti yokmuş.
Son gün Şeyh Hazretleri de intikal etmiş avluya.
Caminin ilk ezanının okunmasının mübarek cuma gününe denk gelmesi uhrevi bir mesaj olarak algılanmış kalabalık içinde.
Hüseyin son iki kabloyu birbirine bantlayınca cemaatin en gençlerinde çırak diye yanına memur edilen Ömer koşup avluya müjdeyi haykırmış: "Tamamdır maşallah. Tamamdır inşallah..."
Aniden avluda tüyleri diken diken eden bir ses çınlamaya başlamış. En az üç komşu kent sesi duymuş diyorlar.

Müteahhit, gömleği parçalanmış, sağ yanağında bir morluk, polis nezaretinde avluyu terkederken kulaklarında kalın kulaklık aleti denemeye devam ediyormuş Hüseyin.

Zülfinaz Nine öldüğünden beri hep onun hatrına böyle test ediyormuş zaten ya yanık sesiyle cihazı...

"Phu, phu, ses kontrol...
Dağlar seni delik delik delerim,
Kalbur alıp toprağını elerim,
Sen bir kara koyun ben de bir kuzu,
Sen döndükçe ardın sıra melerim...."

Aksamsefasi
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Vedat Özdemiroğlu

7 fark

12 Eylül 1980 - 15 Temmuz 2016

12 Eylül, darbedir...
15 Temmuz, darbe girişimidir...

12 Eylül, gece yarısı gerçekleşti...
15 Temmuz, prime-time'da gerçekleşemedi...

12 Eylül, Genelkurmay Başkanı'nı "Devlet Başkanı" yaptı...
15 Temmuz, Genelkurmay Başkanı'na karşı yapıldı...

12 Eylül'de "Başkomutan" seçilememişti, yoktu...
15 Temmuz'da Başkomutan, halkı sokağa çağırdı...

12 Eylül için ABD, "Bizim çocuklar yaptı" dedi...
15 Temmuz için ABD, "Bizim çocuklar yapamadı" demedi...

12 Eylül, tank sesiyle uyanmak...
15 Temmuz, ses bombasından uyuyamamak...

12 Eylül bildirisi, tek kanallı TRT'de okundu...
15 Temmuz bildirisi, çok kanallı TRT'de okundu...

Trump - Clinton

Trump, emlak zengini...
Clinton, imaj zengini...

Trump'ın karısı göçmen...
Clinton'ın kocası eski başkan...

Trump, en ünlü Trump...
Clinton, en ünlü Clinton değil...

Trump, ABD'de Ortadoğulu istemiyor...
Clinton, Ortadoğu'da ABD istiyor...

Trump, skeç...
Clinton, hikaye...

Trump'ın uzak ustası Bush...
Clinton'ın yakın ustası Clinton...

Trump, son adam...
Clinton, ilk kadın...

Kanun - Kanun Hükmünde Kararname

Kanun, Cüneyt Arkın...
KHK, Tamer Yiğit...

Kanun, Türkan Şoray...
KHK, Nazan Şoray...

Kanun, Kadir İnanır...
KHK, Kenan İmirzalıoğlu...

Kanun, Müjdat Gezen...
KHK, Altan Erkekli...

Kanun, Hülya Koçyiğit...
KHK, Deniz Çakır...

Kanun, Orhan Gencebay...
KHK, Selami Şahin...

Kanun, Erkin Koray...
KHK, Haluk Levent...

Charlie Chaplin - Şarlo

Chaplin, inceci ve titiz...
Şarlo, şaşkın ve sakar...

Chaplin, sanat adamı...
Şarlo, sanat eseri...

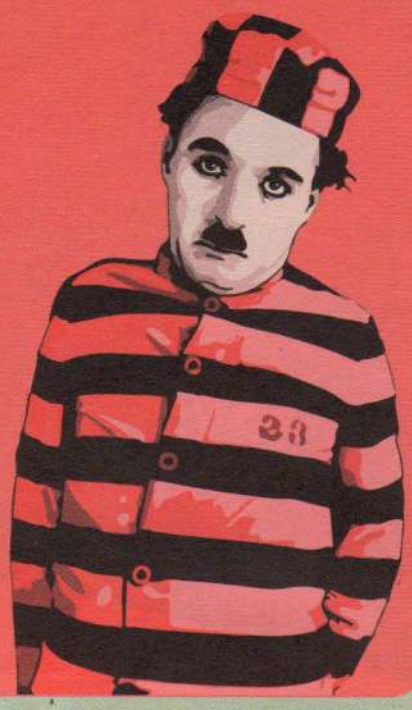
Chaplin, çok çalışkan...
Şarlo, hep işsiz...

Chaplin, rejim karşıtı...
Şarlo, rejim kurbanı...

Chaplin, zihin adamı...
Şarlo, vücut dili...

Chaplin, parayı bulmuştur...
Şarlo, sürekli terso...

Chaplin, komünist...
Şarlo, hümanist...

Bodrum - Datça

Bodrum, beach...
Datça, bük...

Bodrum, mandalina...
Datça, badem...

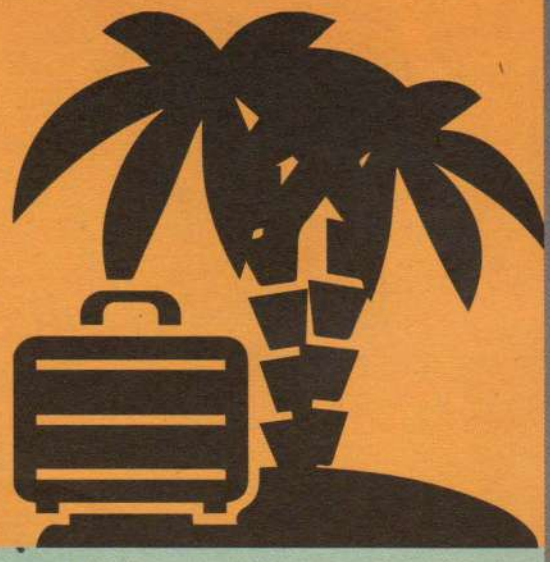
Bodrum, Demet Akalın...
Datça, Göksel...

Bodrum, beyaz evler...
Datça, rengarenkler...

Bodrum, Zeki Müren...
Datça, Can Yücel...

Bodrum, kolon-amfi-bas...
Datça, akustik...

Bodrum, Tarkan...
Datça, Mirkelam...

BEBEK KAFASI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

yapikrediplay

BİR HAYALİM VARSA, VAZGEÇMEM ASLA!

#olurmuolur

Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

YapıKredi
PLAY

Sunay Akın

put put motor 125 yaşında!

Oyuncak gemi, çamaşır leğeninin içinde bir süre kımıltısız dursa da, hırıltılı bir ses çıkararak hareket etmeye başladı. Paşa Ağabey'im yine yapacağını yapmış, hayata neşe katmıştı...

Onu ilk kez Trabzon'da, Mukaddes Hala'mın oğlu Paşa Ağabey'imin elinde görmüştüm. Paşa Ağabey'im sadece adıyla değil, şakacılığı, neşesi ve zekâsıyla da biz çocukların dünyasında güçlü ve söz sahibi bir kuzendi. Son derece yetenekli ve sanatçı bir ruha sahipti. Tablo güzelliğinde tabelalar yazar, vitrinler düzenler ve saz çalardı.
Paşa Ağabey'imin o gün elinde gördüğüm tenekeden yapılma küçük bir gemiydi. Evimizin kapısından her zamanki heyecanı ve kabına sığmayan telaşıyla içeri girdiğinde annemden çamaşır leğenini istemişti. Hepimiz evin salonunda, içi su dolu çamaşır leğeninin etrafında toplanmıştık. Paşa Ağabey'im, hemşire olan anneannemin şırıngasıyla geminin arkasındaki küçük borulardan içeri su doldurduktan sonra, gazoz kapağı büyüklüğündeki mumu da yakarak oyuncağın kapalı bölümüne koymuştu. Oyuncak gemi, çamaşır leğeninin içinde bir süre kımıltısız dursa da, hırıltılı bir ses çıkararak hareket etmeye başladı. Paşa Ağabey'im yine yapacağını yapmış, hayata neşe katmıştı... Bulunduğu her yeri bir çocuk bahçesi güzelliğine çeviren Paşa Ağabey, çok genç yaşta aramızdan ayrılacak ve geriye kenti terk eden bir sirkin bıraktığı hüzün, çadırı bağlamak için çakılan kazıkların boş arsadaki yalnızlığı ve hiç çıkmayacak acısı kalacaktı...

Tarih sarayların, iktidarların, siyasetin geçmişi değildir. Tarihi "tarih" yapan hayallerdir.

Çocukluğumun unutulmaz oyuncaklarından biri olan su motorunu İstanbul'da Artin Çakar yapıyordu. Yozgatlı bir Ermeni olan Artin Bey, 1943 yılında askerliğini yaptıktan sonra İstanbul'un Samatya semtine yerleşir. Yanına çırak olarak girdiği bir Ermeni ustanın yaptığı oyuncakları bir çantaya doldurur ve satmak için İstanbul'un tüm oyuncakçılarını kapı kapı gezmeye başlar. Artin Çakar, kendi kurduğu atölyesindeyse tahta oyuncaklar üretir. Artin Çakar oyuncak piyasasında ahşaptan yaptığı tombalalarla ünlenir. 1950 ve 60'lı yıllarda ülkemizin ilk oyuncak toptancısı olarak da bilinen Niko, elli bin kutu tombala sipariş etse de yetmez... Bir sonraki yıl yüz bin kutu tombala yapar Artin Bey, o da yetmez... Bu arada, "1. çinko" ve "2. çinko"nun, yani birinci ve ikinci beşlinin ardından gelen "tombala"nın, İtalyan argosunda "devrildi gitti" anlamında bir sözcük olduğunu da not düşelim.

Artin Bey'in ahşap tombala yapımı üzerine kurduğu işleri de, plastik tombalanın ortaya çıkmasıyla devrilir, gider...

"Put put motor" olarak da bilinen buhar gücüyle çalışan oyuncağı Paşa Ağabey'imle annemin tenekeden yapılma çamaşır leğeninde yüzdürmüştük. Sonradan, çamaşır leğenleri de plastiğe dönüştü... Artin Çakar'ın su motorlarının içinde yüzdüğü çamaşır leğenlerinin tenekeden plastiğe dönüşmesinin, yaptığı tombalaların da ahşaptan plastiğe dönüşmesiyle aynı dönemde olduğunu da oyuncak tarihinde kayıt altına alalım.
Yerli oyuncak tarihindeki en önemli çalışmayı yapan, oyuncak müzesi fikrinin Musa Baran'la birlikte ülkemizdeki öncülerinden olan Prof. Dr. Bekir Onur, "Oyuncaklı Dünya" adlı kitabını hazırlarken tanışır Artin Çakar'la... Çakar, plastik tombalaya yenik düştükten sonra su motoru yapımına ağırlık verdiğini şöyle anlatır Musa Baran Hoca'mıza: "Biz işi bıraktık, o işi. Biz motora döndük yine. Motoru ilk defa 46-47'de yaptık. Motorun fikrini kim mi verdi? Şu kadarcık ufak bir Amerikan motoru geçti elime, ben bunu yaparım dedim. Taklit yani. Onu geliştirdim. İki boy yaptık. İşi büyüttük. Halıcıoğlu'nda bir Avedis vardı, rahmetli oldu, aynısını yaptı, güzel kutulara koydu. Onun malının yanındaki bizimki tapon, ama bizimki çalışıyor, onunki çalışmıyor, geri veriyorlar. Bizimkinin daha fevkini yaptı, matbaası vardı, kutusunu yazdı falan. Ama hep bizimki aranıyor."
Artin Çakar, yaptığı su motorlarının kullanma kartına şunu yazar: "Çakar su motorları çocukların zekâlarını arttırır ve saatlerce meşgul eder." Tarih sarayların, iktidarların, siyasetin geçmişi değildir. Tarihi "tarih" yapan hayallerdir. Su üstünde yüzerken çıkardığı sesten dolayı "put put boat" olarak anılan oyuncak, 1891 yılında Fransız mühendis Thomas Piot tarafından tasarlanmıştır. 2016, tepkili su motorlarının, jet motorlarının ve füzelerin ilham kaynağı olan bu oyuncağın 125. yılıdır... Bir ülkenin geleceğinin politikacıların vaatlerinde değil, çocuklarının hayallerinde olduğuna inananlara kutlu olsun!
Samatya'daki Sahakyan Ermeni Okulu'nda bir akşam öğrencilere ve velilere yaptığım gösteride Artin Çakar'ı anlatmıştım. Sunum sonrasında hepsi birbirinden lezzetli ev yapımı börekleri, çörekleri yerken, yaşlı bir beyefendi yanıma yaklaşarak sormuştu: "Sen bizim Artin'i tanıdın mı?"
Verdiğim "Hayır" yanıtı üzerine yaşlı adam iştahla anlatmaya başlar: "O methettiğin su motoru var ya... Hani, çamaşır leğeninde yüzdürdüğün... Ohoooo! O bir şey değil... Onun çok daha iyisini yapmıştı Artin."
Tamam, dedim kendi kendime, tarihin bir sırrı daha gün ışığına çıkıyor! Öyle oldu gerçekten de...
Yaşlı Ermeni'nin dudaklarından, İstanbul ve oyuncak tarihinin hiç bilinmeyen bir öyküsü döküldü: "Artin'in ilk yaptığı su motoru sizin yüzdürdüğünüz değildir. Ondan çok daha güzelini, hızlı gidenini yapmıştır. ***Bir gün elinde o oyuncakla beni aldı ve Kumkapı sahiline indik. Ayakkabılarımızı ve çoraplarımızı çıkardık, pantolon paçalarımızı da sıvayıp denize girdik. Artin, mumu yaktı ve motoru suya bıraktı.*** Öyle hızlı gidiyordu ki o motor..."
Anlatırken, yaşlı adamın gözlerinde o günü görür gibi oldum ve sordum: "Peki beyefendi, madem o daha iyiydi, Artin Bey neden o oyuncağı üretmedi de, daha yavaş gidenini yaptı?"
Hafif kızgın ses tonuyla yanıtladı: "Dedim ya evladım... O gitti... Atladık arkasından elbiselerimizle suya ama tutamadık. Kayboldu gitti Marmara'da... Artin bir daha da onun kadar hızlı gidenini yapamadı... Yazık oldu!"

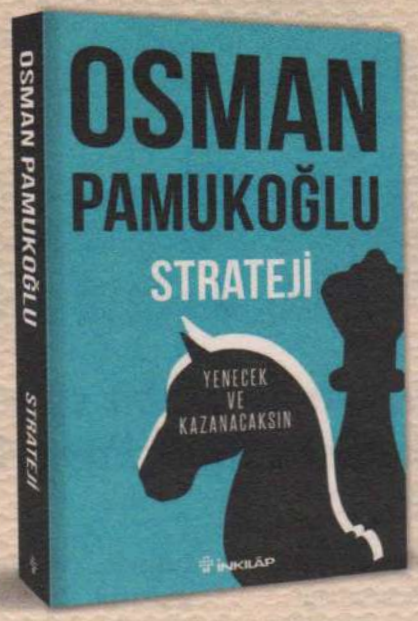

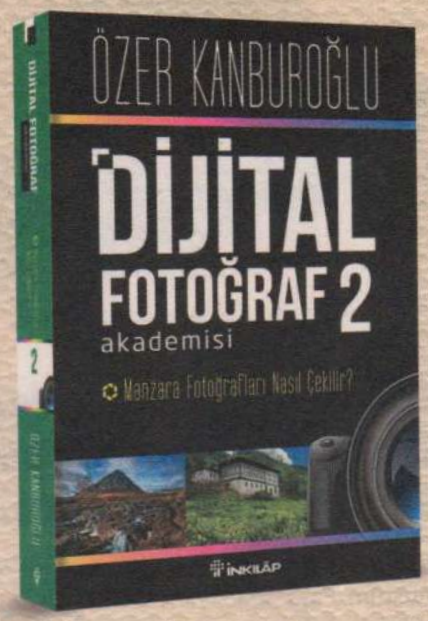
Akşamsefası
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

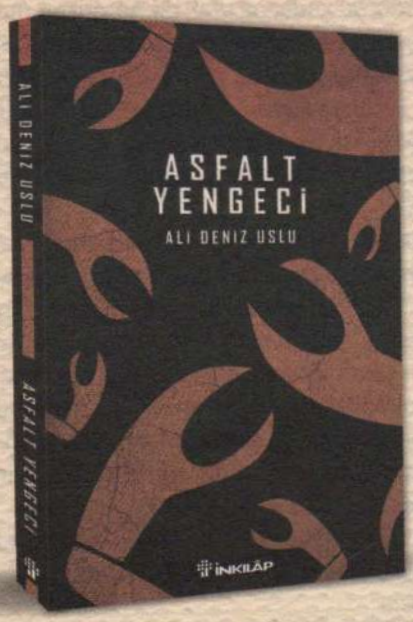
İNKILÂP KİTABEVİ

1927'den beri kitapseverlerin dostu...

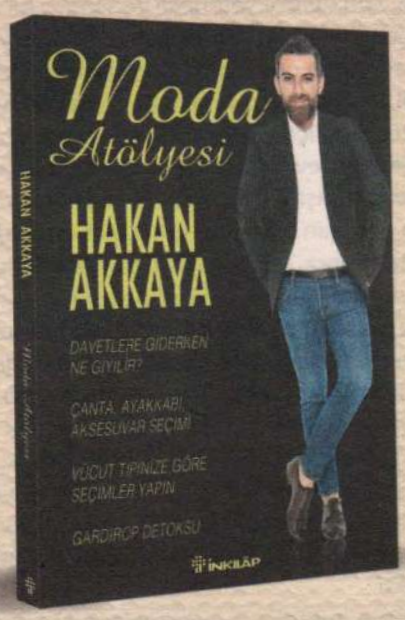

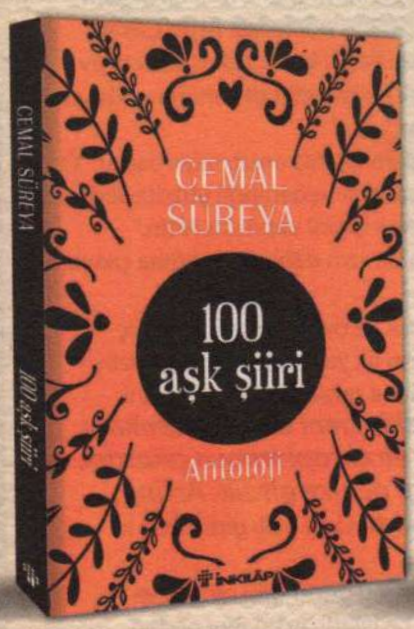

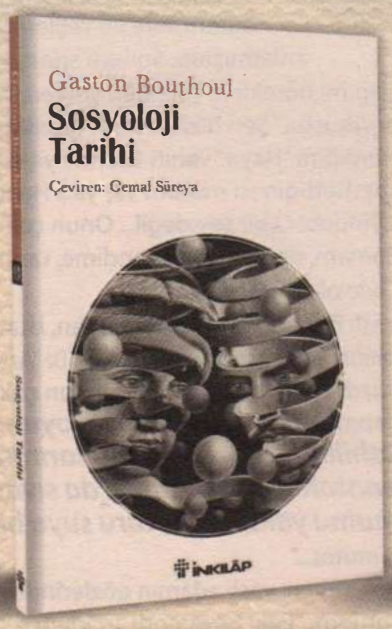

İNKILÂP

İSTANBUL / Merkez Yenibosna • İSTANBUL / Sanal Mağaza • İSTANBUL / Fatih Historia • İSTANBUL / Avcılar Pelican Mall • İSTANBUL / Levent Metrocity
İSTANBUL / Acarkent Coliseum • İSTANBUL / Bahçelievler Metroport • İSTANBUL / Beykent Perla Vista • İSTANBUL / Ataşehir Migros İSTANBUL / Cağaloğlu Sirkeci
İSTANBUL / İNKILAP KIDS Acarkent • ANKARA / Atlantis City Avm • İZMİR / Balçova • İZMİR / Çiğli • BURSA / Nilüfer

www.inkilap.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

/inkilap.yayinlari /inkilapkitabevi /inkilapkitabevi

Zeynep Miraç

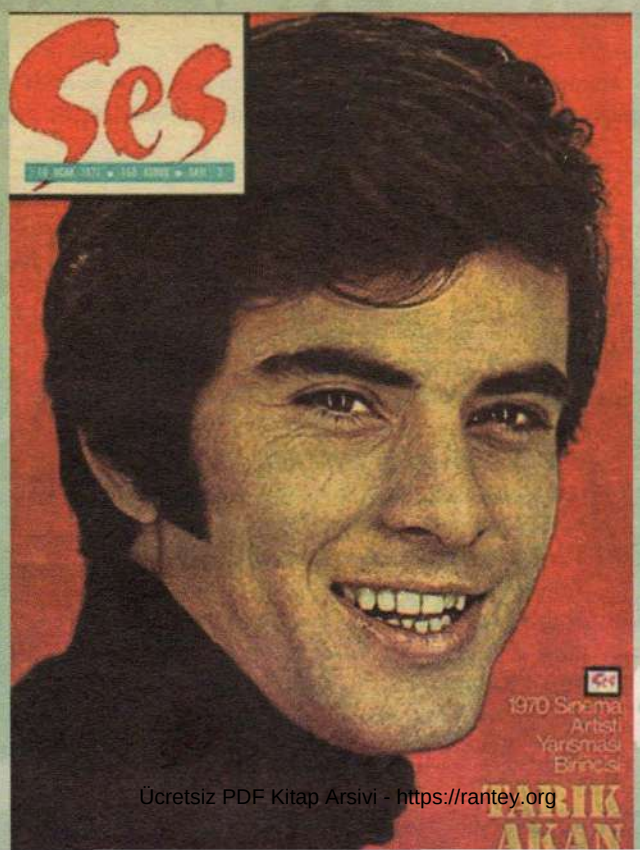
zor "yolun" savaşçısıydı

Sanıyordu ki kazanırsa sadece 7500 lirayı alıp gidecek. Ertesi hafta Ses Dergisi'nin kapağında kendi fotoğrafını gördüğünde küçük dilini yutacaktı.

Daha "kolay" bir hayatı olabilirdi.
Daha az çatışmalı, daha az mücadeleli, daha konforlu...
O, aksini seçti.
Ülkesini ve dünyayı nasıl görmek istediyse yılmadan, yüksünmeden, çekinmeden o ideal için uğraştı. Ve o idealin hiç olmadığı kadar uzaklaştığı bir yılda beyaz bir ata binip gitti.

"İyi de ben zengin değilim ki"

1949 doğumlu Tarık Tahsin Üregül, ailenin üçüncü çocuğuydu.
Subay babası emekli olana kadar Anadolu'yu dolaştılar, ancak 15'ine geldiğinde İstanbul'a, Bakırköy'e taşındılar. Önce Taşmektep'te, sonra Bakırköy Lisesi'nde okudu. Makine mühendisliği okurken işportacılık da yaptı cankurtaranlık da... Sonra Basın Yüksek Okulu'na girdi ama ne mühendislik ne de gazetecilik belirledi kaderini.
Henüz 21'indeydi. Çocukluk arkadaşı Zeki "Sen yakışıklı bir adamsın" dedi, "Gel seni Ses Mecmuası'nın artist yarışmasına sokalım. Birinciye 7500 lira veriyorlar." Çekilen fotoğraflar dergiye gönderildi, ilk elemeyi geçmek çocuk oyuncağıydı. İkinci elemeye Bakırköy'den on arkadaş birlikte gittiler. Sanıyordu ki kazanırsa sadece 7500 lirayı alıp gidecek. Ertesi hafta Ses Dergisi'nin kapağında kendi fotoğrafını gördüğünde küçük dilini yutacaktı. Artık sokaktaki herkes tanıyordu onu; işportacılık da bitti, Bakırköy'de rahatça gezmek de...
1971 yılında çektiği Solan Bir Yaprak Gibi filmiyle Tarık Akan oldu. Upuzun boylu, yakışıklı mı yakışıklı bu genç adam Yeşilçam'ın yeni yıldızıydı artık. Yılda 12 filmde oynuyordu, hepsi de salon filmleriydi. Yakışıklı genç, güzel kız, film boyunca kavuşamayan aşıkların mutlu sonu... Varlıklı hayatlar, lüks evler, arabalar, partiler...
Üç dört yıl geçtikten sonra kendi kendine sorgulamaya başladı: "İyi de ben zengin değilim ki! Böyle bir hayattan gelmiyorum, böyle yaşamıyorum!" Çıkamıyordu işin içinden.
Ta ki Vasıf Öngören'le tanışıncaya kadar. Adını koyamadığı o çelişkiyi, sınıf farkını, sosyalizmi ona Öngören anlattı. Git gide mutsuz oluyordu setlerde. Ne Hababam Sınıfı ne Sevgili Dayım... Kendini o filmlere ait hissetmiyordu artık, bu filmleri çekmek istemiyordu. Kolay değildi direnmek. Ertem Eğilmez "yeni" Tarık Akan'a ambargo koydu; "Aç kalacaksın, benim dediğimi yapacaksın" diyordu. Bir buçuk yıl boyunca tek bir film teklifi gelmedi, birikimini harcaya harcaya sıfırı tüketti.
Tam bu sırada Yavuz Özkan elinde Maden filminin senaryosuyla çıkageldi. "Benim tek başıma olmam bir şey ifade etmiyor" dedi Yavuz Özkan'a; "Filmdeki iki rolü de Cüneyt Arkın'a teklif et, o hangisini kabul ederse ben diğerini oynarım, afişin başına da kendi ismini yazsın ve ne kadar para isterse alsın, ben onun yarısını alacağım".
Cüneyt Arkın filme ortak olmayı kabul etti; Tarık Akan, Anadolu'daki bütün şirketleri dolaşıp filmi sattı ve kendisine konan ambargoyu 1978 yapımı Maden'in büyük başarısıyla yıkıverdi. Film, Altın Portakal'da en iyi film seçilirken kendisine en iyi erkek oyuncu ödülünü de getirmişti. Artık ne yapacağını da nasıl yapacağını da biliyordu. Ve bir dönüm noktası daha geldi: Yılmaz Güney'in Sürü filminde Veysikanlı Şivan rolü. Ertesi yıl Atıf Yılmaz'ın Adak filminde oğlunu Allah'a kurban eden bir adamı oynadı.

"Vatan haini artist"

Türkiye bitmek tükenmek bilmeyen krizlerinden birinin eşiğindeydi yine. 12 Eylül Darbesi'nin ardından Almanya'da ülkesi üzerine bir konuşma yapmıştı. Türkiye'ye döner dönmez tutuklandı. Hücrede 2,5 ay geçirdi, sorgulandı, işkence gördü. Sinemanın yıldızına "Seni ezeriz" diyordu polisler. "Vatan haini" diye sesleniyorlardı. Onu döven polisler sonra onunla fotoğraf çektirmek isteyecek, o da bunları 2002'de Anne Kafamda Bit Var adıyla kitaplaştıracaktı.
Onun için "Sanatçı dediğin andan itibaren, dünyaya bakışı, yaşamı, görüşleri, her şeyi politikti"; "Bu politik düşünce hiçbir zaman gerici, muhafazakâr, tutucu bir politika değildi."
Cezaevinden çıkmanın özgür olmak anlamına gelmediği yıllardı. Yılmadı. Yol filminin çekimleri için çalışmaya başladı. ***Ona Cannes Film Festivali'nde en iyi erkek oyuncu ödülü adaylığı getiren film, kendi ülkesinde yıllarca yasaklı kaldı.***
80'ler verimli geçti: Derman, Beyaz Ölüm, Pehlivan, Bir Avuç Cennet, Ses... 1987 tarihli grev filmi Çark, Kazlıçeşme işçilerinin greve gitmelerine neden olacak kadar etkiliydi.
1990'larda Karartma Geceleri'nde, Çözülmeler'de, Bir Kadın Düşmanı'nda, Uzun İnce Bir Yol'da, Eylül Fırtınası'nda; 2000'lerde Gülüm, Vizontele Tuuba, Abdülhamit Düşerken, Deli Deli Olma filmlerinde oynadı.

Aynı yöne bakmamız yeterdi

Yaşadığı ülkeye katkısı yalnızca sinema filmleriyle olmadı. 1991 yılında Bakırköy'deki Taşmektep'i alıp yeniden öğrenime başlamasını sağladı. Nesin Vakfı'nda ve Nazım Hikmet Vakfı'nda canla başla çalıştı.
Barış Derneği davasından yargılanan da oydu, Tekel Direnişi'ne destek veren de, Ergenekon davası sırasında Silivri barikatını yıkan da... Keşke 27 Mayıs ve 28 Şubat için "Önümüzü açtı" demeseydi. Ama Murat Meriç'in Gazete Duvar'da yazdığı gibi "Onu sevmek için aynı noktada olmamız gerekmiyor"du, "Aynı yöne bakıyor olmamız yeterli"ydi.
Kişisel çıkarlarını bir kenara koyup doğru bildiği yolda yürüdüğünü biliyorduk hepimiz. Kolaya gönül indirmediğini... Adının anlamı olan 'yol'un çetrefilli olanını seçtiğini...
16 Eylül günü henüz 66 yaşında bu dünyaya veda ederken ardında onlarca filmin ve üç çocuğunun yanı sıra onurlu bir mücadele tarihi bıraktı. Bize ise kaybının yanında yıllarca mücadelesini verdiği değerlerin git gide uzaklaştığını bilmenin üzüntüsü kaldı.

Akşamsefası
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Rutkay Aziz

bakmayın uzun boyuna, alçakgönüllüdür tarık

Ona "canımın içi" demek benim için boş bir laf değil. Sanki canımın bir parçası onunla beraber gömüldü.

Tarık'la Bakırköy Lisesi'nde tanıştım. İkimiz de Bakırköylüyüz. O zamanın Bakırköy'ü çok başkaydı. Herkes birbirini tanır, yazlık bahçelerde zaman geçirilirdi. Biz gençlerin vakit geçirdiği yerler hiç değişmezdi. Akşamları Faik Baba'ya gidilirdi. Gündüzleri Ataköy Plajı'na... Tarık orada cankurtaranlık da yapmıştı bir sezon. Cankurtaranlık ona yakışıyordu. Tarık Akan can kurtarıyor düşünsenize...

1971 yılında Ses Mecmuası'nın kapağı oldu en yakışıklı haliyle. Tarık'la asıl dost olduğumuz dönemlerde ben Ankara'da tiyatro yapıyordum. Sık sık görüşme şansımız pek yoktu. Ne zaman ki Çağdaş Sinema Oyuncular Derneği dönemi oldu, 12 Eylül sonrası dönemi oldu; yakınlığımız daha da arttı. Barış Davası'nda 8 yılla yargılandık, Aydınlar Dilekçesi'nden sorgulandık. Hem siyasi hem duygusal hem de düşünce anlamında dostluğumuz daha da kuvvetlendi. Çağdaş Sinema Oyuncular Derneği'nin kurucusuyduk. Asıl büyük birlikteliğimiz Nazım Hikmet Vakfı'nda başladı. Ben orada başkanken o başkan yardımcılığını sürdürüyordu. Her dönem yönetim kurulunda adeta bir militan gibi çalışırdı. Belgeseller çekti kameraman Korel'le. Bütün maddi manevi gücünü harcadı bu belgeselleri çekerken. İki kişi dağları bayırları dolaşarak çok anlamlı belgeseller kazandırdılar. En ufak bir maddi kazanç beklemeden.

O benim Bakırköylü, canımın içi dediğim devrimci bir arkadaşımdı. Hep öyle oldu ve içimde de hep öyle kalacak. Ona "canımın içi" demek benim için boş bir laf değil. Sanki canımın bir parçası onunla beraber gömüldü. Gidişinin şokunu atlatmış değilim. Pazartesi ve perşembe günleri Çiçek Bar'da buluşurduk. Şimdi gelmiyor. Saat iki gibi telefonlaşırdık buluşmadan önce ben ona "Tarık'ım" derdim, o bana "Rutkayım." Artık bu telefonlar da bitti benim için. Çok acı geliyor olmaması. O benden daha gençti. Belli bir yaşa gelince ve artık "kardeş" dediğiniz insanları yitirmeye başlayınca acılar daha da derinleşiyor.

Hastalığının ciddiyetini sadece iki kişi biliyorduk, ondan sakladık. Kendimizden saklayamadık ama. Gözümüzün önünde gitti Tarık. Ama inanın o hastalık sürecinde bile Tarık coşkusunu, neşesini, kavgacı halini, alaycı halini, çocuksuluğunu yitirmiyordu. Kaybetmiş sayılmazdı. Tarık zaten hem duygu hem düşünce olarak çok sağlam, ilkeli, onurlu bir insandı. Çok şeffaf, açık yürekli bir adamdı. Kimseden gizlisi saklısı yoktu. Ne kadın oyuncuları ne erkek oyuncuları çekiştirdiğine tanık oldum. Çünkü kendisiyle barışıktı ve özgüveni vardı.

Üç kişiye hayrandı. Mustafa Kemal, Nazım Hikmet ve İlhan Selçuk. Laf söyletmezdi. Sonra tabii sinemada da Yılmaz Güney ve Vasıf Öngören vardı onun için. Vasıf Öngören'in onun toplumsal sinemaya ve o içerikteki filmlere yönelmesinde çok önemli katkısı olmuştur, hep söylerdi. O anlamda da Tarık hiç nankör olmayan vefalı bir adamdı. ***Adam olmak, vefalı olmak ve nankör olmamakla başlıyor. İstediğiniz kadar Marksizm'i Leninizm'i yutun. Adam olmadıktan sonra hiçbir şeyin önemi yok.*** Star olmuş yakışıklı bir çocuk, parası pulu var. Bunlar onun alçakgönüllü olmasına engel değildi. Hissettirmezdi o tarafını hiç. Sanki o, o değil. ***Bu kadar halkın içinde, en ufak gösterişten uzak, son derede içten ve duyarlı bir çocuktu Tarık. İnanın. Onun yerinde bir başkası olsaydı yanına yaklaşamayabilirdiniz.*** Günümüz sanatçılarına bakınca bunları göremiyorum. Bizler başka bir kültürle yetiştik. Cenazede de biraz söylemeye çalıştık aslında. Biz "En yüce değer emektir" diye büyüdük. Emeğe inandık. Her ne koşulda olursa olsun tek yol paradır anlamında bir yetiştirme, bir terbiye, bir üslup içinde büyümedik. Ve bizim en büyük şansımız tabii ki Aziz Nesin'i tanımak oldu. İlhan Abi'yi tanıdık, Yaşar Kemal'i tanıdık, Ruhi Su'yu tanıdık, Halit Çelenk'le büyüdük. Onlardan aldık biz bu terbiyeyi. Onları hayata geçirdik. O çocuklarına da geçirdi bunu. Üç evladını çok iyi yetiştirdi. Son derece saygılı, son derece doğru bakan çocuklar.

Kavgacı ama bir o kadar da güzel bir arkadaş. Onu hiç tanımayan birine anlatsam şunu söylerdim sadece: "Bakmayın onun uzun boyuna, son derece alçakgönüllüdür Tarık."

Çiçek'te Sinemacılar Derneği Lokali'nde vakit geçirirdik. Eskiden bir masamız vardı bizim; Yeşilçam Masası. Bir masada tıklım tıklım otururduk: Kemal Sunal, Atıf Yılmaz, Tarık, Zeki Ökten, Şerif Gören... Yani o kadar kişi küçücük masaya nasıl sığardık bilmiyorum. O dönemler Türkiye de farklıydı, dünya da farklıydı. Çiçek Bar bizim için bir kafe, lokanta, bar falan değildi. Birbirimizi görme, buluşma ve dertleşme yeriydi. Hemen hemen her gün saat 6'da sanki görevliymişiz gibi gelinirdi. Bizi görmek isteyenler buraya gelirdi. Tavla oynardık hep. Çok severdi tavla oynamayı. Kötü oynardı ama severdi. Yıllar içinde hepimiz bir yerlere savrulduk. Kimimiz hayatını kaybetti, biz de onları kaybettik.

Metin Akpınar

birileri tarık gibi olmalı

Tarık benim çok eski arkadaşım... 111 film yaptı, en az 10-15 tanesinde beraberdik. Ayrıca sinemada ayrı yollara gittikten sonra da hem Nazım Hikmet Vakfı'nda hem Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'nde aktif çalışanlardan biriydik.

70'li yıllardan sonra Tarık doğru yolu bulmuştur. Yani o salon çocuğu havasından çıkıp, sosyal mesajı olan, sosyal yapıyı içeren filmlerde oynamayı yeğlemiştir ve başarmıştır. Çok da iyi örnekler vermiştir. Yol, Sürü, Maden... Çok başarılı komposizyonlar çizmiştir.

Laik, seküler ve akılcı olmak boyutunda da, inandığı doğrultuda sözünü, eylemini esirgememiştir. Tarık'ın eylemlerine bakmak, onu rol model yapar. Ben olmasını da çok isterim. Tarık rol model olmalı ve birileri Tarık gibi olmalı...

Müjdat çok güzel bir tanımlama yaptı, beni de duygulandırdı: Tarık cankurtaranlık yaptı eskiden... Kulübede oturur, bakar, boğulan varsa gider, atlar, kurtarır, getirir. Cankurtaran! İnsanın canını kurtaran, yardım eden... Sanat çizgisinde de bunu hep yapmaya çalışmıştır. Belki can kavramında değil ama onun özgürlükleri ve insan hakları doğrultusunda savaşını vermiştir. Onları çıkarıp belli bir seviyeye çekmeye çalışmıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Gülşen Bubikoğlu

yazamıyorum...

Seyirci bizi birlikte çok sevdi, en sevilen sinema çifti olduk. Bu satırları yazarken aşırı duygu yüklüyüm...

Tarık Akan'la tanışmamız romantik komedi filmleri dönemiydi. Herkesin zaman zaman sevdiği, dalga geçtiği, Tarık Akan'ın bile söyleşilerinde o filmleri yok saydığı, şimdi ise insanların özlemle sarıldığı romantik komediler... Şimdi o günleri o kadar özlüyorum ki...

Bence Tarık'ın da, ara sıra o naif filmleri özlediği olmuştur dönüp bu günlere baktığında.

Onunla ortak noktalarımız, sinemayla Ses Dergisi'yle tanışmamız, işe başrol oynayarak başlamamız ve hiç durmadan film çekerek başarıyı çok çabuk yakalamamız oldu sanırım. Önümüz açık ve çok parlaktı. Bizimle film çekmek isteyen yapımcılar sıradaydı ve filmlerimiz gişe rekorları kırıyordu.

İlk karşılaşmamız 1974'te "Mahçup Delikanlı" filmiyle oldu. Tarık sinemayla benden 4 yıl önce tanışmış, daha deneyimli... Tanımaya başlıyoruz birbirimizi. Daha sonraları onun sıcak gülüşü, güzel bakan ışıltılı gözleri, güzel fiziği, sevecenliği, mütevazılığı, yardımseverliği, neşeli hali ve muzipliği bizi iki iyi arkadaş yaptı. ***Benim toyluk dönemimdi... Bazı sahneleri çekerken gülme krizine giriyordum ve çekim bozuluyordu. O da bana katılıyor, ortamı yumuşatmaya çalışıyordu.*** Benim için mükemmel bir partnerdi; güzel bir uyum yakalamıştık ve bu böyle devam etti. Seyirci bizi birlikte çok sevdi, en sevileri sinema çifti olduk.

Bu satırları yazarken aşırı duygu yüklüyüm... Anlatacak öyle çok anı var ki, hepsi birbirine karışıyor, yazamıyorum.

Ardından Yaz Bekarı (1974), Ah Nerede (1975), Evcilik Oyunu (1975), Kader Bağlayınca (1976) ve Bizim Kız (1977) geldi. Huzurlu ve çok güzel setlerdi. Hiçbir problem çıkmıyordu, çok güzel yıllardı.

Derken sinemanın kriz yılları geldi çattı. Sansürler nedeniyle pek film yapılamıyordu. Farklı filmler türemişti, biz de biraz kenara çekildik.

Sonra sevgili Halit Refiğ'li yıllarımız başladı. Onu da sevgiyle ve özlemle yâd ediyorum. Tarık'la yine bir araya geldik. Alev Alev (1984), Paramparça (1985), Kıskıvrak (1986)... Güzel işlerdi.

Tarık Akan'ın yol ayrımı Yılmaz Güney'le, gerçeklik ve toplumsal sorunlara eğildiği Maden (1978), Sürü (1978), Yol (1982), Ses (1986), Çark (1987) ve Karartma Geceleri (1990) gibi filmlerle geldi. ***Çileli filmlerdi... Bence ona çok yakıştı ve daha güçlü bir kimlik oluşturdu. Dik duruşu, çizgilerinin oluştuğu ve hassasiyetlerini korumak üzere yaptığı mücadele onu güçlü kıldı ama çok da yordu.*** Yılmadı, devam etti... Saygıyla takip ettik.

80'lerde, bir gazete her yıl Almanya'da, Sıla'nın Sesi adıyla oradaki Türk vatandaşların belirlediği Yılın Sanatçıları geceleri düzenliyordu. Konserler veriliyor, sinema sanatçıları halkla bir araya gelme fırsatı buluyordu. Yılı tam olarak hatırlamıyorum, o yıl Tarık'la ben seçilmiştik. Programın ilk yarısında ben sahne alacaktım, ikinci yarısında da Tarık. Ben işim bittiğinde salondan ayrıldım. Türkiye'ye dönüşümüzde Tarık'ı havalimanında Emniyet'e aldılar. Birkaç gün sonra da bizi ifade için çağırdılar. Tarık'ın Almanya'da yaptığı bir konuşmadan dolayı sorular sordular. Biz bir şey duymamıştık. Siyasi şubede Türker'le birlikte komiserle konuşurken kapı açılıp kapanıyor ve dışarıdan sürekli kadın-erkek bağırışları ve sesler geliyordu. Son derece tedirgindim. Tarık'ı görmek istediğimizi, bunun bizi rahatlatacağını söyleyerek ricada bulunduk. Komiser bunun uygun olmayacağını bize izah etmeye çalıştı ama ben daha fazla dayanamayıp ağlamaya başladım. Kendimi tutamıyordum. Komiserse beni teselli etmeye uğraşıyordu. Neticede Tarık 2,5 ay boyunca orada tutuldu. Dertlerinin başlangıcı ne yazık ki bu olaydı sanırım...

Son söz niyetine...

CANIM ARKADAŞIM, seni tanıdığım ve birlikte bu güzel çalışmaları yapabildiğim için çok şanslıyım ve gururluyum. Seni her zaman sevgiyle hatırlayacağım. Bunca zorlu yılın ardından yorgun düştün; seni bizden ve hayattan erken koparan her şeyden uzaktasın şimdi. Huzurla uyu... Dinlen dostum.

Saygımla,
Gülşen Bubikoğlu

Fotoğraf: Yıldırım Çelik

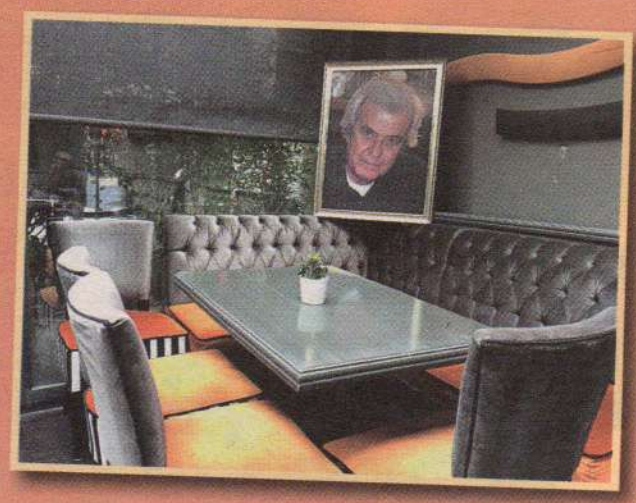
son söz: kırmak istediğim sigaralar

1 yıl önce, KAFA Dergisi'nin 1. yıl kapağını Yılmaz Güney yapmaya karar verdiğimizde, aklımıza ilk gelen isimler Fatoş Güney ve Tarık Akan'dı. Hemen Tarık Akan'ı aradık, "Bize Yılmaz Güney'i anlatır mısınız?" dedik. "Elbette, yarın Çiçek Bar'da buluşalım, anlatayım" dedi. Ertesi gün erkenden Beyoğlu'ndaki Çiçek Bar'daydım. Kapıyı gören bir masaya oturdum. 10 dakika sonra içeriye Tarık Akan girdi. Küçüklüğümün Damat Ferit'i, Gülşen Bubikoğlu'nun sevgilisi, Adile Naşit'in elinden tuttuğu yakışıklı, Emel Sayın'ın yeşil gözlüsü, Seyit Ali... Tam karşımdaydı. Saatlerce sohbet ettik. Tanıdığı Yılmaz Güney'i o kadar hissederek anlattı ki her kelimesi bugün bile aklımda: "Ondan bana kalmış bir inatçılık var. Taviz vermeyen müdanasız bir adam var. Düşüncelerinden asla geri adım atmayan, her adımını insanlık ve emek adına atan bir sanatçı var" demişti. Sohbet sırasında bir ara yanımıza Tarık Akan'ın Çiçek Bar'da çalışan kadim bir dostu geldi. ***Tarık Akan ondan bir tane sigara istedi. "Abi içme, boşver" diyerek vermek istemedi. Tarık Akan ısrar etti, "Tamam ver bir tane içeyim, bir şey olmaz. İçmiyorum zaten çok, son bu, söz" dedi.*** Adamcağız kıramadı istemeye istemeye verdi bir sigara...

Tarık Akan'ın öldüğünü duyduğumda ilk aklıma gelen bu an oldu. O gün Tarık Akan'ın hasta olduğunu kimler biliyordu, bilmiyorum. Acaba Çiçek Bar'daki o adamın haberi var mıydı? Bu yüzden mi o sigarayı vermek istememişti? Ya da her yakın dostun, sevdiğine duyduğu gibi gizli bir his, bir karanlık kehanet mi vardı yüreğinde? Bilmiyorum.

Tam 1 yıl sonra o masaya tekrar düştü yolum. Bu sayıyı sizin için hazırlarken, Tarık Akan'ı Rutkay Aziz'den dinlemek üzere gittim oraya bu kez.

Rutkay Aziz'le buluşmak için girdiğim Çiçek Bar'da yine kapıyı gören o masaya yöneldim ve orada oturan Rutkay Aziz'le göz göze geldim. Fakat o sırada, o masadan biri daha benim gözlerimin içine bakıyordu; Tarık Akan...

Onu, yanımda oturan Rutkay Aziz'den dinlerken, masada bir eksikliğin uğuldayan boşluğu vardı. Hayatın elinden tutup almaya çalıştığımız her anın fotoğrafına sığınırız ya, biz de o gün o fotoğrafa sığındık Rutkay Aziz'le. Sohbetin bir noktasında bir yıl önce, o sigarayı vermek istemeyen adam geldi yanımıza ve incinmiş bir tebessümle şöyle dedi; "Tarık'ın fotoğrafı 1 hafta burada dursun istedim..." Rutkay Aziz, sanki yeryüzü kurulurken yazılmış bir kararı açıklar gibi sakince düzeltti adamın cümlesini; ***"Hep kalsın, kaldırma. Tarık, hep burada olsun..."***

Bense, dilim tutulmuş, bu iki cümleyi çınlatıyordum kafamda. Soramadım o adama, "hastalığından" haberiniz var mıydı o günlerde diye. Ağrıyan ruhumun içinde Tarık Akan'ın yokluğu kadar bir de pişmanlık uğulduyor şimdi; keşke o gün, hadsizce o sigarayı alıp elinden kırabilseydim...

Keşke Tarık Akan'ın şimdiye dek içtiği bütün sigaraları tek tek kırabilseydim...

Ayça Derin Karabulut

Aksamsefasi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ford FOCUS RS

Go Further

Ford

Koç Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Kaan Koç

her şey

Sessizlikleri iyi duyun siz, kimin neye nasıl güldüğünü iyi yakalayın, çağrışımların izini sürün. Becerirseniz bunu, ipin ucunu tuttunuz demektir, söz veriyorum size.

"Köpekler yeterli değil artık; bakın insanlar nasıl da yalnızlık duyuyorlar; dostluğa gereksinimleri var, dayanacak daha büyük, daha güçlü bir şeye gereksinimleri var. Köpekler yeterli değil: bize filler gerek."

Romain Gary

Kötü bir huyum var. Oyunları tanırım. Bu huyumdan daha beteri, oynamaktan çok izlemek keyif verir bana. Keyif belki yanlış bir kelime şimdi, anlamlı gelir ya da acı verir demeliydim ama öyle söylersem kesin sorular soracaksınız. O yüzden keyif deyip geçiyorum, detaylarını bir ara konuşuruz. Ben oynamaz mıyım? Elbette. Ama kimseler olmasın isterim çevremde o an. İş böyle olunca da mevzuyu anlamamış bir komedyenin salon kapatıp karşısına koca bir ayna koyduğu canlanıyor gözümde. Türlü rollere girip çıkar, işimi ciddiyetle yaparım o anlarda ve nadiren de olsa gülerim yalan yok. Gelin size bir sır daha vereyim; esas espri o seferki oyunum bitince ortaya çıkıyor; hiçbir şey kazanmayacaksam neden oynadım? Diyelim ki o kadar yanlışa meylim var, yetmezmiş gibi neden oturup izledim bi' de? ***Söylemiştim, kötü bir huyum var. Oyunları izlemekten zevk alırım. Talihsiz haber; bu yeteneği, kendimi kobay ederek kazandım.***

"kötü hissetmek: kimseler, arkadaşlar, herkesler henüz kusursuz tek saniye düşünemedim"[1]

Size bu işin inceliklerini anlatacak değilim, onu bekleyen varsa elveda. Ama yine de biraz daha canlı hissedebilmeniz için bir iki tüyo verebilirim. Birinci kural, size şimdiye dek öğretilen her şeyin tam tersine bakar; görünmez olmalısınız. Biliyorum bu kulağa aptalca gelecek ama bunu başarmak için hiçbir şey yapmanıza gerek yok. Bir şey beklemeyin, bir şey dilemeyin, ayakkabılarınızdan bile vazgeçin. Kalıbımı basarım en zoru da budur işte; hiçbir şey istemeyecek kadar aptal olmak. Ama yılmayın, zekanın kesik bir çember olduğunu düşünüyorum. Aptallıkla deha ara sıra birbirine değip yer değiştirir. Israr edin görünmezlikte, ne dediğimi anlayacaksınız. Görünmezliğin neden böyle önemli olduğunu biraz düşünürseniz çözersiniz ama yine de yazayım. Zaten insanlar yazıları da bu yüzden okur; onların yerine bir başkası düşünüp bütün meseleyi bulmuştur diye. Hemen kızmayın, çamaşır suyu almak için markete gidince onu rafta, hazırlanmış sizi beklerken görmeyi istemek gibi bir şey bu; içmek ya da yere dökmektir asıl mevzu, size kalmış. İçmeyin -şimdilik- ve söylediğim adımları yerine getirip görünmez olun. ***Çünkü oyuncu, seyirciyi unutmadıkça boşluk vermez.*** İzlediğiniz kişinin oyunundaki boşluk anları ise çoğu zaman bir sessizlik, diğerlerine oranla tonu tutmayan teneke bir kahkaha ve birbiriyle çok ilgisiz görünen ama gizli çağrışımlarla akraba olan konu başlıklarında ele verir kendini. Bir adamın gizli topuk kullanması ya da bir kadının dolgulu sütyen giymesine benzer bu, yapmasalar da olur aslında. Kimin ne numara olduğunu da bu belirler işte; yapmasalar da olur dediğimiz tercihlerde neyi seçtikleri. Sessizlikleri iyi duyun siz, kimin neye nasıl güldüğünü iyi yakalayın, çağrışımların izini sürün. Becerirseniz bunu, ipin ucunu tuttunuz demektir, söz veriyorum size. Tabii şu da var; tüm bunları yapmasanız da olur.

"ama bana inanmayın rol yapıyorum
ekmek yiyorum, "nasılsın"lara teşekkür ediyorum"[2]

Beni en çok işte o anlar etkiler. İnce bir zevk duyarım. Bir toplantıda; otobüste, sevişirken ya da kavga ederken; ortamdaki birinin bir saniye boşluğa baktığını fark ederim ve atlıkarınca dönmeye başlar. Yorgun düşmek her oyuncunun hakkıdır ve oyuncu yorgun düştüğü o saniyede güzelleşir gözümde. Affederim onu. Ne haddime affetmek ama affederim işte, benim de böyle ufak oyunlarım var kendi içimde. ***Bir kural vardır; hani, tabiat boşluk kabul etmez. Her boşluk hemen dolar. Yalan. Hayat boşluklarla dolu bir enkaz alanı bence.*** Kötümser bir cümle değil bu; şurada, hemen sokağımın başında koca bir siteyi yıktılar kentsel dönüşüm şeyleri için. Ama yenisini dikmediler. Yıkıntıyı da kaldırmadılar yerden. Her yer moloz yığını. Her şey birbirinden ayrılmış. Bu yaşıma geldim, artık bir şeyden eminim; her şey ayrı yazılıyor. Sanki anılardan başka kimseye zarar vermeyen bir bomba düşmüş oraya. Anılardan başka neyimiz zarar görebilir ki yaşamda diyorsunuz, doğru. Ama işte o yıkıntı koca bir boşluk. Herkesin rolünü unuttuğu bir boşluk. Öylece duruyor. Tabiat sallamamış onu. Oyunları tanıyanlar için tanrının hediyesi gibi bir yanlışlık o. Tanımayanlar ise ne dediğimi bile anlamayacak, bu da hoşuma gidiyor. O site enkazının üzerinde keşke bir fil olsaydı. Keşke sizin de bir filiniz olsaydı, boşluklarınızı dolduracak. Yok. Ama yine de, belki ölüler ve deliler için söylenen şu gizli akit gibi bir başka tanrısal anlaşma daha vardır hayatta; kendimizi bomboş hissettiğimiz zamanlarda gittiğimiz ortak bir yer olabilir. ***Artık ruh mu beden mi bilinç mi, ne dersiniz orasını bilmem, tanrınızla aranıza beni sokmayın.*** Ama bir yerimizle oraya gidiyoruzdur işte o rol boşluklarında, nerede diye sormayın. Orası da kirli camlara arkadan tutulan rengarenk ışıkların, camın bütün yüzeyine yayıldığı his gibi bir yerdir; herkesin bir başınalığı, artık kimse yalnız kalmayıncaya kadar birbirine karışıyordur. Bu ihtimale güvenin ya da bana bu icadım için bir Nobel Ödülü verin. İlkine daha çok ihtiyacım var. Tek başıma oynamaktan sıkıldım.

Bu yaşıma geldim, artık bir şeyden eminim; her şey ayrı yazılıyor.

İllüstrasyon: Rabia Kip

1 - 2 Osman Konuk

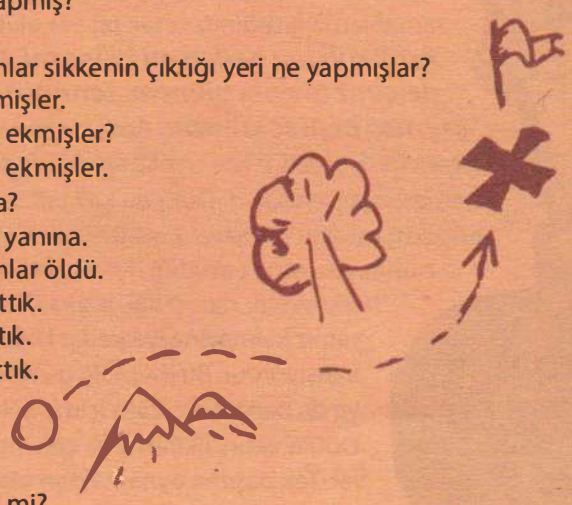
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Aylin Balboa

yalak

- Olum bizim evin altında define varmış.
- Yine ne uyduruyorsun acaba?
- Yok lan uydurmuyorum, bizim bir arkadaşın cini var, o söylemiş.
- Uydurmamış mı oldun şimdi yani?
- Ya valla bak, bu çocuk bir sürü define buldu, hep cini söylüyormuş definelerin yerini.
- Bizim evin altında da varmış öyle mi?
- Yok tam yerini dememiş de bahçenin bir yerinde işte.
- Niye tam yerini dememiş? Navigasyonu iyi çekmiyor muymuş?
- Lan ne bileyim ben, kaç tane cinim oldu, her yeri kazarsak anlarız.
- Salak salak konuşma.
- Asıl bizim sattığımız arazi var ya, büyük vurgunu orada yapmışlar.
- Nasıl yani? Orayı alan adam fabrika yapmadı mı araziyi?
- Yaptı. Definenin olduğu yerin etrafına fabrikanın duvarlarını ördü sadece, içinde gizlice defineyi çıkarmış, yapmış vurgununu gitmiş. Fabrika çalışır vaziyette değil ki. Hiç işlemedi. Adam o kadar yatırım yapıp niye kullanmasın fabrikayı?
- Niye kullanmasın?
- Kaybettiği paranın definenin değeri karşısında bir kıymeti olmadığı için. Düşün nasıl büyük vurgun.
- Sen şimdi bizim olan ve içinde define olan bir araziyi kendi ellerimizle başkasına mı verdik diyorsun?
- Bence kesin. Hani küçük bir tepe vardı ya hemen sağda.
- Hangi tepe?
- Yalağın oradaki tepe. O tepenin altına gömülüymüş define.
- Yalağın oradaki diyorsun?
- Aynen. Zaten bu defineler dümdüz arazilerdeki küçük tepelerin dibinde olurmuş genelde. Böyle doğal işaretli yerlerde. ***Buradan Baharat Yolu geçiyormuş çok eskiden. O yoldan geçen kervanlar soyulacaklarını anladıklarında el çabukluğuyla kıymetli şeylerini böyle ayırt edici özelliği olan yerlere gömmüşler hep.*** Bir gün dönüp almak için. Çoğu dönememiş. O yol üzerinden çok fazla define çıkarıldığını söyledi çocuk. Hala çıkarılmamış bir sürüsü de varmış daha, cini demiş.
- Cini yalak mı demiş?
- Aslında babam zamanında orada bir Bizans sikkesi bulmuş. Ben de görmüştüm hayal meyal hatırlıyorum böyle parlak altın bir sikkeydi.
- Yalağın orada bulmuş?
- Evet Tahir Abim de anlatmıştı, babamla amcam tarlayı kazıyorlarmış, sonra işte babam sikkeyi bulmuş.
- Sonra n'apmışlar?
- Mısır ekmişler.
- Sikke?
- Sikkeyi birkaç gün evde tutmuşlar, sonra muhtara vermişler.
- Muhtar ne yapmış?
- Kim bilir.
- Sonra babamlar sikkenin çıktığı yeri ne yapmışlar?
- İşte mısır ekmişler.
- Sadece mısır ekmişler?
- Sadece mısır ekmişler.
- Yalağın oraya?
- Tam tepenin yanına.
- Sonra babamlar öldü.
- Biz araziyi sattık.
- Yalağı da sattık.
- Tepeyi de sattık.
- ....
- ....
- ....
- Kahve içelim mi?
- Yalak.

Akşamsefası

Celil Nalçakan

dilenci heykeli

Ondan önceki kardeşlerinin,
Benim beceriksizliğim yüzünden buruşturulup atıldığını
Görmüş olacak ki,
"Sıradaki şarkı sizin olsun" dedi
On birinci kağıt.
Sıradan bir iyi dilek oldu bu onun üstünde.
Zira,
Sıradaki şarkı
Hiç
Çalmadı.
Hiç ama.

Şehir, asla vicdanlı davranmıyordu
Bazı aşıklarına.

Oysa ki, bir şarkımız olsun istiyoruz sadece...
SADECE!
Şarkımızı çalıyor şehir,
Başkalarına hediye ediyor...

Bazı kulaklar,
Bazı şarkıları
Hiç
Hak etmiyor.
Hiç ama!

Sen tam o ara...

İntiharımı izliyorsun.
(Yanımdasın, susuyorsun.)
Damarlarım buz kesiyor aklıma geldiğinde, öyle soğuksun.
(Susuyor, konuşmuyorsun.)
Kan kadar gerçeksin içimde!
(Dokunsan donacağım.)

Ve işte, yüzüne kezzap dökülmüş o iğrenç an...
Böylesine yalnızlaştırdığımız kim?
Düşlerimden vazgeçip, kömürlüğe sığınan ben mi?
Hayatın anlamını ararken, nefesi kesilen sen mi?

Ben sıfırın altındayım,
Sen sıfırsın.
Hadi gel,
Beni asılı kaldığım bu boşluktan kurtar!
(İçimde ölen biri var...)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Feyyaz Yiğit

Bu QR kod, içine düştüğümüz yaşam denilen labirenti sembolize ediyor.

dezorganoryantakonsantrasyon ve yollarda gezinen insanlar

Odaklanamamak derdi tüm dünyada müthiş bir kaosun habercisidir. Perde asayım derken evlenen mi dersin, çöp çıkarayım derken cinsiyet değiştiren mi dersin, bu böyle uzayıp gider.

Sizlere el emeği göz nuru, muhtelif çileler ve çabalar sonucu ortaya çıkan şahsi kendine gelme/kendini bilme metodlarımdan bahsetmek isterim.

Malumunuz herkesin kafası bir yerde. Bugün yola çıkın ya da camdan baksanız da olur; kendini yitirmiş ve tam olarak ne yaşadığını kestiremeyen yığınlar göreceksiniz. ***Sokakta milyarlarca insan, boş et gibi savruluyorlar.***

Bu kadar insan nereye yürüyor böyle? Gerçekten hepsinin bir işi, amacı olabilir mi? Sanmıyorum. Bu insanlar bir zamanlar bir şeyleri istemiş, lakin günümüzün zihinleri zayıflatan yaşam koşulları sebebiyle unutmuş ve nihayet ne istediklerini bilmediklerine ikna olmuşlardır. Fakat bu gerçek değildir. İnsanlar ne istediklerini biliyorlar, sadece hatırlayamıyorlar. Dezorganize, dezoryante ve dekonsantre hayatın sonuçları gün gibi karşımızdadır.

Bu insanlar uyanınca biraz bekliyorlar, ardından akıllarına gelen ilk şeyin peşinden savrularak akşama kadar sürükleniyorlar. Misal, adam kalkıyor, diyor ki dur şu ketıla basayım... Ketıla bastım, üçlünün fişini çektim vay efendim bu leğen neden burada derken bir bakıyorsunuz bu adam Ümraniye'de yürüyor. Her yerdeler. Bir tanesinin yanına gidip şöyle biraz silkelerseniz kendine geliyor, diyor ki "Ya ben ketılı bekliyordum ne işim var benim Habibler Kavşağı'nda." Olacak iş değil. Yaşantılarımız yanıltıcı öğelerle tıka basa şişti. Bu dalgınlık inanılmaz boyutlara ulaştı. Odaklanamamak derdi tüm dünyada müthiş bir kaosun habercisidir. Perde asayım derken evlenen mi dersin, çöp çıkarayım derken cinsiyet değiştiren mi dersin, bu böyle uzayıp gider. Eşi tarafından toz şeker almaya gönderilen bir adam belki 5 senedir Eyüp'te gezmekte. Üstelik artık insanımız birbiriyle teması da kesti. Şu derde düşmüş birisi ömrünü otoyol bağlantılarında ziyan ediyor olabilir. Bir kişi de çıkıp "Kardeşim burada bir insanın ne işi var!" demez. Dahası bu sıkıntının logaritmik bir artışı söz konusudur. Zamanında kaybolup giden yakınlarını aramak için sokaklara dökülen insanlar birer birer yeni işler buldular, il değiştirdiler, otobanlara kadar çıkıp daha hızlı yürümeye başladılar.

Ülkemiz, il il, ilçe ilçe, kendisini bir anda bir yerlerde bulan insanlarla dolup taşarken boş boş beklemek bize yakışmaz. Bu motivasyonla çeşitli düzelişler tasarladım. ***Hayatı kolaylaştırmak niyetim beni de bir süre Maslak civarında gezdirdi lakin evime dönüp çalışmalarıma son sürat devam etmeyi başardım.***

Beni geceler boyu uykusuz bırakan bu sürecin meyvelerini sizlerle paylaşmama izin verin. Gelin, birlikte nasıl aklımızı başımızda tutacağımızı ve zihnimizi nasıl tüm kılcallarına kadar temizleyeceğimizi öğrenelim.

İlk olarak yapılması gereken şey kendimize bizi sabitleyecek objeler seçmek ve düzenli olarak onları seyretmektir. Benim evde dinlenme tesisinden aldığım bazı şakalı süs eşyaları var mesela, her gün onları 3-4 saat kadar seyrediyorum. Bunu bir süre yapıp rahatlayan insanlar hemen sürede azalmaya gidiyorlar. Bu çok yanlış. Objeler mümkün olduğunca uzun süre seyredilmelidir. Bunu disiplinle uyguladıktan sonra yapılacak şey ani yaşam hamleleridir. ***Ani yaşam hamleleri, yaşama ait bazı hamlelerin aniden gerçekleştirilmesi olarak açıklanabilir.*** Örneğin; tost yiyorsunuz, hemen o tostu bırakıp kıyafetlerinizi bile çıkarmadan duşa girin. Yahut bir anda sırtınıza hırka alın, altınıza şort giyin. Böyle aniden yaşanan şeyler sayesinde kendini bilen, ne yaşayacağına kendisi karar veren güçlü bireyler olma şansını yakalayın. İyileşme sürecinde düşünceler en büyük düşmanınızdır. Sağlıksız insan sağlıksız düşünce demektir. Sağlıksız düşünce ise hem kişinin kendisi hem de sevdikleri için mahvedicidir. Önce kendimizde olmadığımızı bilmeli, arkasından bizi kendimize getirecek çeşitli eylemlerle duruşumuzu güçlendirmeliyiz. Bu kimisi için bilgisayarı ateşe vermek olur, kimisi için kombinin basıncını düşürmek olur... Teknik ve genel çerçevemiz belli olduğu sürece uygulamalar değişkenlik gösterebilir. Müsterih olun, kendinize güvenin. Siz bir insansınız ve bunu hiç kimse engelleyemez.

Son olarak bir arkadaşımdan öğrendiğim ve uygulayarak geliştirdiğim önemli bir metod daha var. Rammstein dinlemek! Rammstein'ın müziği enteresan bir şekilde her şeyi başa döndürüyor. Bir nevi hayatı resetlemek gibi. Yaşanan her şeyin üzerine bir miktar Rammstein dinleyerek onları yaşanmamış hale getirebilirsiniz. ***Bu sebeple tavsiyem, yanınızda içi ağzına kadar Rammstein şarkılarıyla dolu bir müzikçalar bulundurmanız ve tam olarak ne yapıyor olduğunuzdan şüphe duyduğunuz anlarda derhal play tuşuna basmanızdır.***

Gördüğünüz gibi yaşam denen uykudan uyanmak işte bu kadar kolay. Organize olmuş, odaklanmış, disiplinli ve cesur kimselerin karşısında kimse duramaz. Kendinizi bir anda Kütahya Küçük Sanayi Sitesi'nde bulmak istemiyorsanız her saniye dikkatli olmalı ve yaşananları akılcı bir yol izleyerek değerlendirmelisiniz. Unutmayın; siz bir insansınız ve ne işiniz var akşama kadar sokaklarda...

Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

arcelik.com.tr/oled
444 0 888
YETKİLİ SERVİS İÇİN TEK NUMARA

ARÇELİK'TEN
TÜRKİYE'NİN İLK OLED TV'Sİ

Hayatın daha önce yaşamadığın
duygusu ve rengi, derinlerde gizli.

Daha derin siyahta yaşayan daha canlı renkler.
Kusursuz 4K görüntü kalitesi.
Büyüleyici detaylar.

HDR
3D SOUND
WIDE COLOR GAMUT

arçelik
OLED TV
Koç
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Elif Demirtaş

kedi seviciliği

- Pamuk, böbrek hastası ya, kan işemiş yine her yere, ona canım sıkıldı.
- Öyle mi? Geçmiş olsun yeni mi oldu? dedim saf saf.
- Hayır, 6 yıldır birlikteyiz. Aldığımdan beri hasta; böbrek yetmezliği. Zaten hasta olduğu için aldım. Kedilerde sık görülen bi rahatsızlıktır bu.
- Öyle ya kedi sevicilik kolaydır; hele bi de sağlıklıysa. Ablam da çok titrerdi üstüne Pamuk'un. Geçen hastalandı, feci bir ocak akşamında ablam götürdü doktora. Veteriner "Alın götürün, evinde rahat ölsün" dedi. Kabul etmedi, elinden geleni yaptı onu yaşatmak için. Görüyorsun ya ablam öldü Pamuk hayatta...

Facebook'ta dolanırken düştü önüme Ankara'da patlama oldu haberi. Gazetelerin son dakikalarına baktım doğruladım. Hemen aradım ablamı, kapalıydı telefonu. Hengameden kapanmıştır, duymuyordur dedim. Uzak tuttum ölmüş olabileceği düşüncesini kendimden. Birlikte gittiği arkadaşlarına ulaştım: "Ablanı kaybettik" dediler. Birlikte lavaboya gittiği arkadaşı ondan bir dakika sonra çıkıyor. Bir bakıyor ablam, gruptaki diğer arkadaşlarıyla birlikte ölmüş. 10 kişilik arkadaş grubundan bir o kalmış hayatta; kaldığına bin pişman.

Ablamın önündeki insanlar kalkan olmuş ona, cesedi tanınacak durumdaydı henüz. Arkasındakiler de onun sayesinde daha az zarar görmüş. En öndeki arkadaşlarından birinin iki bacağı kopmuştu. Başka arkadaşı: "Patlama sonrası koşarken bi baktım parmaklarım yok, o ses ve panikle anlamadım, geri döndüm kopan parmaklarımı yerden toplayıp cebime koydum." demişti. Parça parça olmuş insanlar düşün, kim oldukları DNA'larından anlaşılan.

Hastane önündeki resim korkunçtu. Bir karabulutun içinde 100 insanın en az 2 yakınının aynı anda ağladığı bir sahne. Hele cesedi teşhis etme süreci: "Yo! Bu o olamaz!" çığlıkları. ***Hiçbir sanatçı betimleyememiş bugüne kadar morg soğukluğunu; hiç kurgulatamamışlar zihnimde: Yok öyle bir şey!***

Büyük ablam patlama anını televizyondan görmüş. Çok üzülmüş, az sonra kalkıp markete gitmiş, mutfak alışverişini yapmış. "Ne bilirdim içlerinde kız kardeşimin de olabileceğini?" demişti. Hastadır o ablam. Uzun zamandır çeker hastalığından. Babama başsağlığı dilediklerinde hasta ablam sanmış öleni. Haberi yok hiçbir şeyden. Sonra diğer ablam olduğunu öğrenmiş, çökmüş kalmış olduğu yere. Evlat bu, acısı farklı olur mu?

Köyde defnettik ablamı. Tilki çok olur bizim köyde. Annem sabah erkenden gitmiş ziyarete: "Tilki kurcalamış mezarı, İyice kapatmak lazım" dedi. Normalde vejeteryan olan, her hayvanın yaşam hakkı olduğunu savunan ben, gidip öldürmek istedim o tilkiyi; 'mezarında da mı rahat yok' tepkiselliğiyle. ***Düşünmek istemiyorsun doğadaki dengeyi. Toprağa karışanın başka canlılar için besin olacağını aklına getirmek istemiyorsun.*** Mezarın üstünü taşlarla kapatırken annem "Taşları gömmeyin" dedi. "Tilki eşelerken, görmez de tırnağını geçirir, tırnağı kırılır, eli incinir, tahtaları güzelce yerleştirin" dedi. O an anladım ablama ne kadar üzülürsem üzüleyim bir anne kadar üzülemeyeceğimi. Düşünce, hissiyat bakımından yani. O tilkinin de bir başkasının yavrusu olduğu empatisi...

Gelgelelim bana. İlk günler annemi, babamı kardeşlerimi dik tutmak adına çok metanetli durdum. Gözlerim donmuş. Etrafımdakiler anormalliğimi sezmiş olacak ki, "Geçip bi kenarda ağlayıp kendine gelsene" dediler. Sonra sanırım dört saat kesintisiz ağlamışım. Kendime ağlamadım, "Ben şimdi sensiz ne yaparım?" bencilliğine değil; yaşanmamış hayatına ağladım...

İlk aylar uyuyamamak, gülememek, yiyememek söz konusuydu. Gündelik hayat, iş hayatı adaptasyonu çok zordu. ***Yavaş yavaş değişiyor bazı şeyler. Müzik de dinliyorsun, dışarı da çıkıyorsun, arkadaşların da geliyor, yiyor, içiyorsun. Ama ağzındaki o kötü tat gitmiyor...*** Fotoğraflarını, yazılarını her şeyini kaldırdım; dayanamıyorum. Ama mümkün mü acıyı dindirmek, sesi, kokusu her yerdeyken. İnsan yakınının öldüğünü kabullenmez derlerdi de inanmazdım. Öyleymiş.

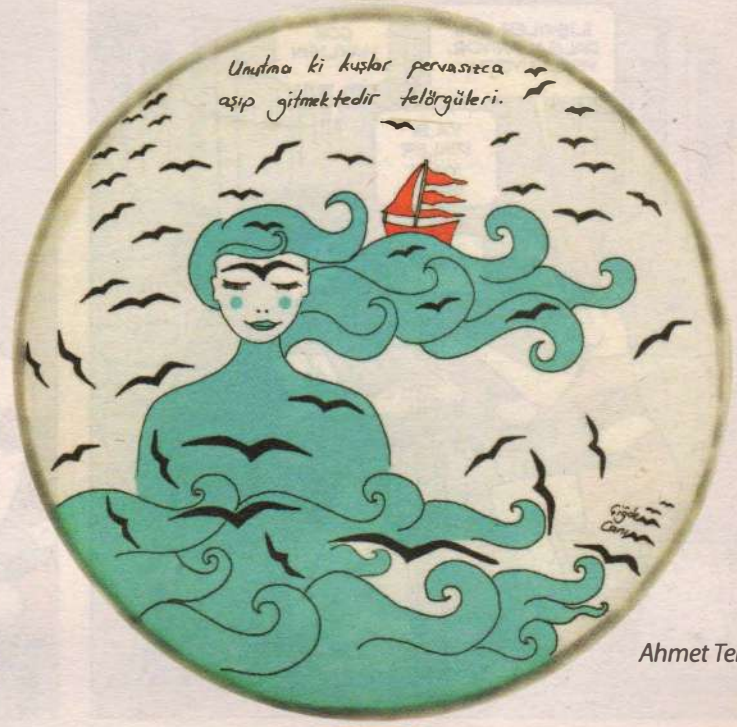
Geçen gün rüyama girdi. Kapıyı açıyorum karşımda: "Ben ölmemiştim, öldü sanıp morgda unuttular. Oradaydım 1 yıldır. Sonunda yaşadığıma inandırdım da çıktım geldim" diyordu. Ne diyeyim, amaçsız bırakılan çocuklar aldı yaşama hakkını elinden ablamın. Almaya devam ediyorlar yanlış politikalar yüzünden.

"Barış" için oradaydı ablam, savaş olduğu sürece rahat uyuyamaz ki. Barış dediğin de oturduğun yerden gelmiyor ki ayağına sağlıklı kedi gibi. Hasta kedi gibi zahmeti var.

Çiğdem Canım Yayan

Franz Kafka

Ahmet Telli

Turgut Uyar

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

İREM'İ BEKLERKEN

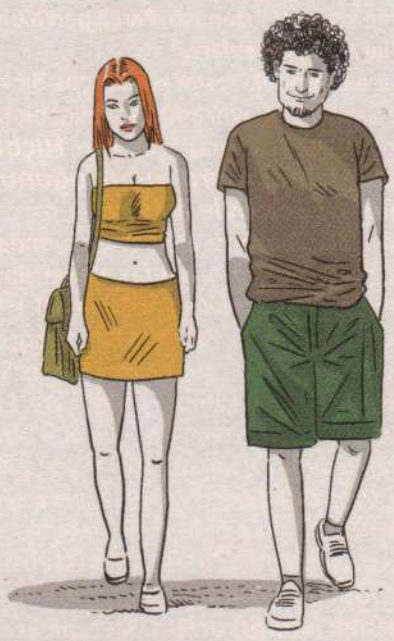

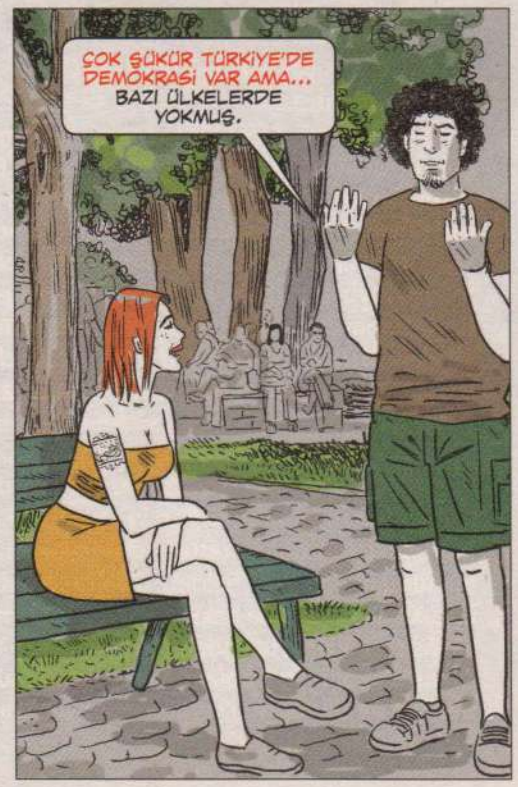

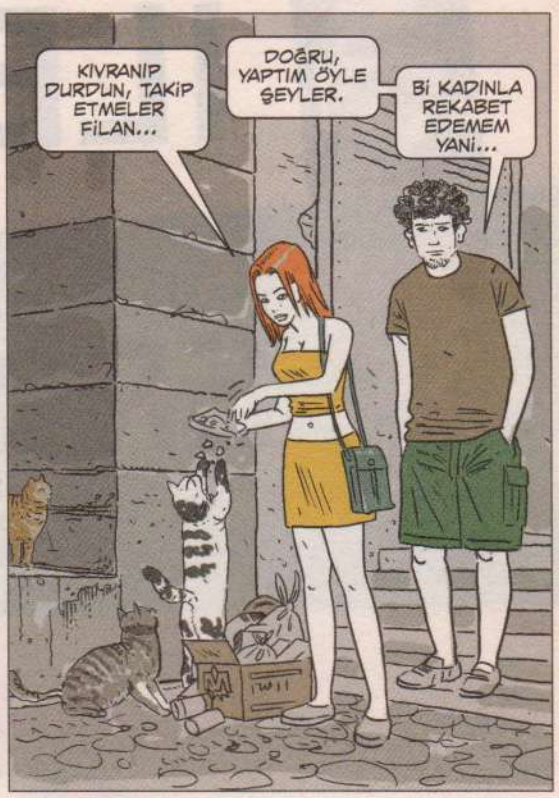

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

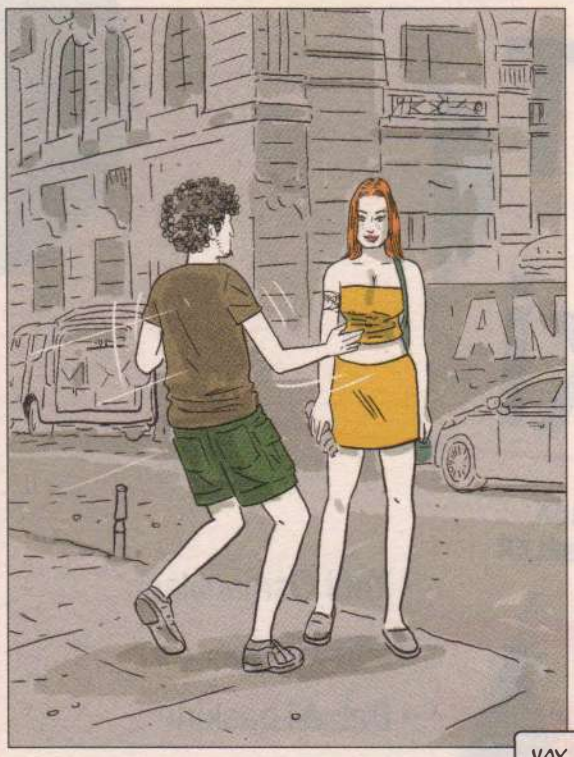
yazan: levent cantek
çizen: sefa sofuoğlu

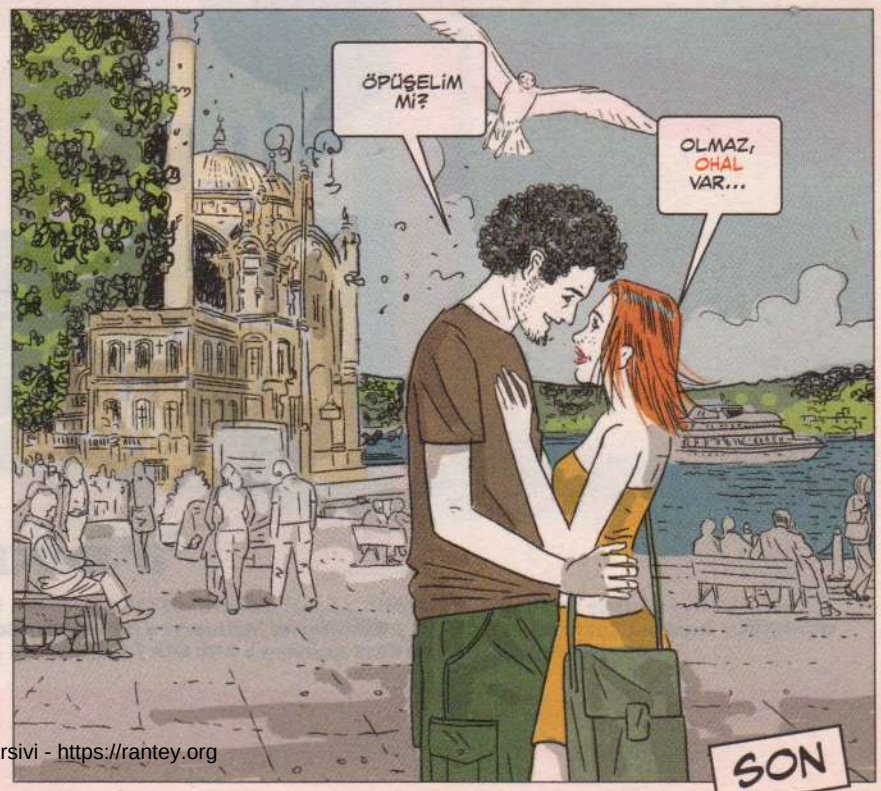

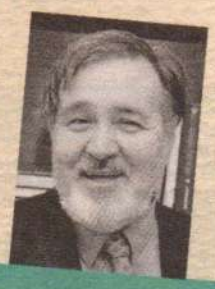

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

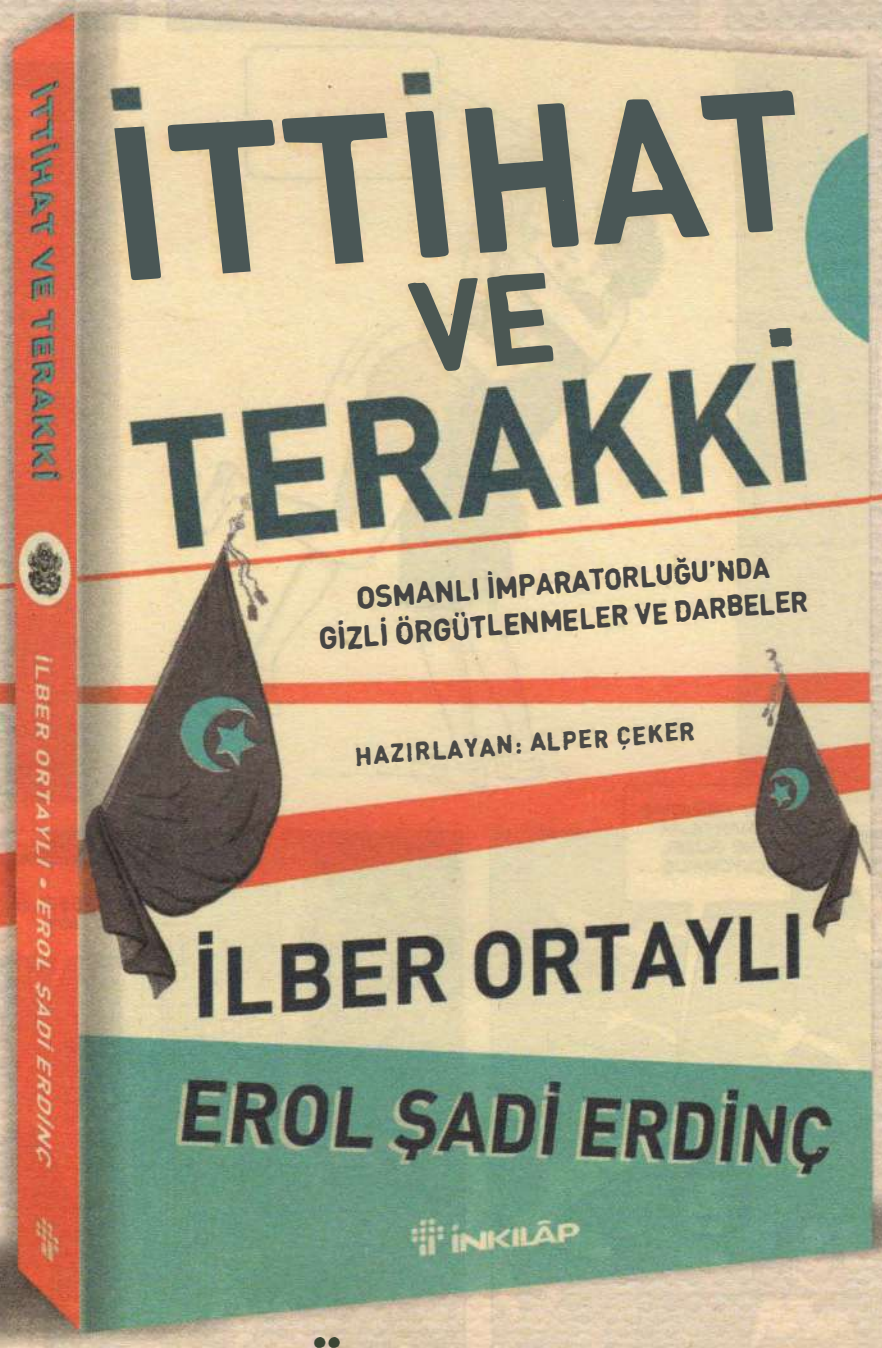

İLBER ORTAYLI

EROL ŞADİ ERDİNÇ

"Kulunuzdan gayrısı İttihatçıdır"

- Yeni Osmanlılar
- Jön Türkler
- Babıâli baskını
- 31 Mart ayaklanması
- Asker-siyaset ilişkisi
- İttihat ve Terakki'nin iki döneminden
- Suikastler
- Gizli örgütlenmeler ve darbelere bir dönemin zihniyet ve eylem haritası...

İNKILÂP

İSTANBUL / Merkez Yenibosna • İSTANBUL / Sanal Mağaza • İSTANBUL / Fatih Historia • İSTANBUL / Avcılar Pelican Mall • İSTANBUL / Levent Metrocity
İSTANBUL / Acarkent Coliseum • İSTANBUL / Bahçelievler Metroport • İSTANBUL / Beykent Perla Vista • İSTANBUL / Ataşehir Migros İSTANBUL / Cağaloğlu Sirkeci
İSTANBUL / İNKILAP KIDS Acarkent • ANKARA / Atlantis City Avm • İZMİR / Balçova • İZMİR / Çiğli • BURSA / Nilüfer

www.inkilap.com

/inkilap.yayinlari /inkilapkitabevi /inkilapkitabevi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Murat Meriç

internet icat oldu...

Geçmiş zamanlarda yaz, bir para kazanma aracı değildi. Kısa süren ama yürekte derin izler bırakan yaz aşklarının yaz yağmurlarına benzetildiği şarkılar dört mevsim dinlenirdi.

Yaz klasiğidir: Mevsim başlar, tatilciler "trendy" bölgelere akın eder ve bir anda ortalığı hoppidi şarkılar doldurur. Radyolar coşar, "eller havaya" uzanır, sadece bu aylarda duyduğumuz bir kısım sesler "single"larını çıkartır piyasaya. Tuhaf bir "bereket" ortalığı sarar. "Böyle gelmiş böyle gider" sanılır ancak yeni bir durum bu.

"Yaz bereketi", literatürümüze yeni giren bir kavram. Yazla birlikte ortalığı dolduran şarkıları anlatıyor ama işin aslı öyle değil. Evet, çok şarkı var ve bunlar her yerde çalınıyor ama "bereket", satışa yansımıyor. Kimi şarkıcılar, "yeni" şarkılar için yazı bekliyor sadece. Buna alıştılar, alıştırdılar. Serdar Ortaç ve Demet Akalın, işin pîri: "Her yaza yeni bir şarkı", çoktan mottoları oldu. **Formül basit: Tatil yörelerinde çalsın, içine gezmek/tozmak ve aşk sirayet etsin, "eller havaya"yı karşılasın, sözleri mümkünse basit ve kolay akılda kalır olsun, ki bu konuda asla sıkıntı çekmiyorlar.** Şarkıya (ya da klibine) bir tutam da cinsellik serpiştirince tadından yenmiyor. Sonra gelsin sosyal medyada "layk"lar ve "tıklanma"lar... Şarkı "layk" aldıkça sahibi mutlu oluyor, konserden konsere koşuyor. Bu, sanal bir başarı elbette. Şarkının "satışı" ancak böyle yapılabiliyor. Gerçek satıştan para kazanmak mümkün değil. Bir zamanların "çok satan" şarkılarının yerinde yeller esiyor: Çok dinlenen, çok duyulan, çok "tık"lanan, "en iyi" sayılıyor.

Durum, gelişen şartlarla alakalı elbette: İnternetin yaygınlaşması ve müziğin cep telefonları vasıtasıyla "taşınabilir" olması, en büyük etkenler. Özel radyo ve televizyonların ortaya çıkışını müteakip tatil algısının değişmesi de öyle... 70'li yıllarda "çılgın" tatillerden söz etmek mümkün değil. Bugünün "trend"leri olan Bodrum, Çeşme, Kuşadası gibi yerler, o yılların sessiz sakin kasabaları. Tatil dediğiniz, bu sıkıcı kasabalardan ziyade (kimilerine göre daha da sıkıcı olan) aile kamplarına gitmekten ibaret bir aktivite. İki seçenek var önünüzde: Kamu kuruluşlarının kampları –ki babam bankacı olduğu için bütün tatillerim bu kamplarda geçti– ya da (biraz daha "özgür" bir ortam olarak) gençlerin gittiği öğrenci kampları... Çadır ve karavan tatilinin "Almancı"lara mahsus olduğu, yapanlara şüpheyle bakıldığı yıllardan söz ediyorum. Tatil köyü kavramının yeni yeni oturduğu, "her şey dahil" sisteminin bilinmediği yıllar bunlar. O dönemde tatil yerlerinde ya da kamplarda kurulan "mevsimlik" diskolar –ki çoğunda alkol bile olmazdı, meyve suyu satılırdı– günün moda şarkılarını çalardı. Konserler, fuarlar ve festivallere sıkışmıştı. **İnsanlar, sevdikleri şarkıcıları Yarımca Kiraz Festivali ya da Malatya Kayısı Festivali'nde art arda izlerdi. Sahneye çıkan çocuklar ve şarkıcılarla fotoğraf çektirmek isteyen "halk" yüzünden konser bir türlü ilerleyemezdi.** Sahnenin önü "güvenlik"lerce kapatılmaz, insanlar sevdiklerine dokunabilirdi. Şimdikilerin bir açmazı da "dokunulmaz" olmaları. Şarkıcı ne kadar "ulaşılmaz"sa o kadar meşhur sayılıyor.

Bodrum, biraz da Zeki Müren marifetiyle, '80'li yıllarda popüler oldu. Gündoğarken'den Bülent Ortaçgil'e, pek çok müzisyenin sahne aldığı Mavi ve "kasaba"dan şehirleşmeye geçiş yolundaki en büyük adımlardan biri olan meşhur disko Halikarnas, Bodrum'un popülerliğini artıran mekanlar. '80'li yıllarda "ecnebi" şarkıların çalındığı bu mekanlarda, '90'lar itibariyle "Türk Popu" saltanatını ilan etti. MFÖ, Sezen Aksu, Nilüfer, Kayahan gibi isimler, geçiş sürecinde önemli. "Ecnebi" şarkıların arasına giren ilk Türkçe şarkıları onlar yaptı. Sonrasında zaten "pop" patladı ve olay bu noktaya kadar geldi. Türkçe şarkıları diskolara sokmak, Avrupa ve Amerika listelerinden derlenmiş, kapaklarında ekseriyetle bikinili kızların olduğu "Summer Hits" başlıklı toplama albümlerle büyümüş bir milletin haklı gururuydu. Bu, giderek çılgınlığa dönüşecek yeni bir modanın önünü açtı: Basit, çarpıcı ama yaz geçince unutulacak şarkılar yapmak. Formülü şöyle kurmak da mümkün: İki oynak ezgi, bir sağlam ritim ve fıkır fıkır ama bir yandan anlamsız sözler üst üste gelir, şarkı olur; bunlarla diskolarda dans edilir.

Geçmiş zamanlarda yaz, bir para kazanma aracı değildi. Kısa süren ama yürekte derin izler bırakan yaz aşklarının yaz yağmurlarına benzetildiği şarkılar dört mevsim dinlenirdi. Masum zamanlar, kara plaklarla birlikte bizi terk etti. İnternet icat oldu, mertlik bozuldu. Yaz aşkları yerini bir gecelik ilişkilere bıraktı, şarkılar bunu anlatmaya başladı. Sadece müzik değil, dünyanın dengesi de bozuldu ve kısa, etkili, romantik yağmurlar yağmaz oldu. Şarkılar, kısırlaştı.

90'lar ve sonrası:
Yonca Evcimik - 8.15 Vapuru
Mustafa Sandal - Araba
Levent Yüksel - Bi' Daha
Metin Arolat - Dert Değil
Sezen Aksu - Hadi Bakalım
İzel - Hasretim
Tarkan - Hepsi Senin mi?
Mirkelam - Her Gece
Sertab Erener - Kumsalda
Burcu Güneş - Sahilden

Yakın dönem:
Sıla - Afitap
Gülşen- Bangır Bangır
Demet Akalın -Bebek
Tarkan - Cuppa
Serdar Ortaç - Gıybet
DJ Polique feat. Atiye & 9Canlı - Kalbimin Fendi
Hande Yener - Mor
Nazan Öncel - Sakin ol Şampiyon
Ajda Pekkan - Yakar Geçerim
Hadise - Yaz Günü

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"büyükada'da bir kaktüs bahçesi güzel olmaz mı?"

Biz onu Türk sinemasının efsanevi jönlerinden biri olarak tanıyoruz, ilgiliysek siyasete bile 'çevre sorunları' nedeniyle girdiğini biliyoruz. Ama Ediz Hun, her birini Latince isimleriyle bildiği kaktüs ve sukkulent koleksiyonuyla, zehir gibi zihniyle hep bildiğimizden çok daha fazlası...

Nilay Örnek

Küçüklüğümden şöyle bir şey hatırlarım; annem akşam üzeri bir saatte tüm günü birlikte geçirdiği arkadaşını telefonla arar "Sevim, harika bir gün geçirdim bunu tekrarlayalım lütfen" derdi.
Ortaokulda arkadaşlarıma yılbaşı bayram kartları yazdığımı hatırlarım. Evet; bizi, içi domatesinden ıslanan peynir ekmekle ya da patlıcan-kabak-biber kızartmalı sandviçlerle denize gönderirdi, dondurma yedirirdi ama bunun dışında "Ya birinin canı çekerse" diyerek sokakta yemek yememizi istemezdi. (Şimdiki halim, içler acısı!)
Küçüğüz işte 'piyasaya düşen yeni kelimeyi' yerli yersiz kullanmaya fırsat arıyoruz; ama argoysa bu zordu. "Oha", "Çüş" çok kabaydı, şive taklitleriyle konuşmak ise birileriyle dalga geçmek manasına gelebilirdi ve o da yasaktı... İşte Türk sinemasının önemli sanatçılarından Ediz Hun'la buluşmak, tüm o günlere ışınlanmak gibiydi. Gerçek bir "beyfendi"yle sohbet, etkileyiciydi.

BİTKİ VE HAYVANLARIN İÇİNDE BİR EV

Onu ilk aradığımda, son dönem röportajların yayınlanış şeklinden biraz bunalmış; "Olmaz" dedi. Ancak röportajın efsanevi 'koleksiyonuyla' ilgili olduğunu öğrenince bir durdu.
İyi bir internet kullanıcısı... "Değişik konsepte sahip bir mecmua, alışılagelmişin dışında bir çeşitlilik içeriyor. Her yeni sayısında okur sayısının artacağını tahmin ediyorum. Ancak benim koleksiyonum son derece büyüktür, neredeyse 3500-3600 bitkiyi içermektedir. Beni bağışlayın; az fotoğraflı bir çalışmaya uygun düşmemektedir" yazdı bana.
Fakat ilgimizi anlayınca bizimle buluşmayı kabul etti; hatta Büyükada'daki güzel evine davet etti. Ediz Bey, bir gün önceden bana ve fotoğrafları çekecek Sinan'a -Hamamsarılar- vapur saatlerini gönderdi. Bize sabahtan ikramlıklar almış, gittiğimizde bizi kapıda bekliyordu. Pek çok kedi, iki kaplumbağa, yüzlerce çeşit bitki dolu 3 katlı muhteşem bir Büyükada evine buyur edildik.
Ediz Bey'in çalışma odasının, kaktüs ve sukkulentlerinin olduğu en üst kata geçtik.

İSİMLERİNİ LATİNCE SAYIYOR

Almanya'da dişçilik okurken Türkiye'de katıldığı bir yarışmayla oyunculuğa adım atan ve bir anda meşhur olan Hun, 10 yıllık başarılı oyunculuk hayatının ardından, "Parçala Behçet" döneminde yeniden eğitime yönelmiş. O dönemde 1 yaşında olan kızı Bengü ve eşi Berna Hanım ile Norveç'e giderek üniversite okumuş; biyoloji ve çevre bilimleri fakültesinden ikincilikle mezun olmuş. Zaten bu konuda yıllardır üniversitede ders verdiği gibi, konuşmalar da yapıyor. (Bir de oğlu var, Burak; iki çocuğundan ikişer de erkek torunu.)
Doğayı, bitki ve hayvanları çok iyi tanıyor. Zihni de zehir gibi kıvrak; yılların birikimiyle oluşan kaktüs ve sukkulent koleksiyonundaki 3600 parçayı, türlerini Latince isimleriyle sayıyor.

İşte Koleksiyon Kafası'nın bu ayki konuğu Ediz Hun'la kısa ve yeşil sohbetimiz...

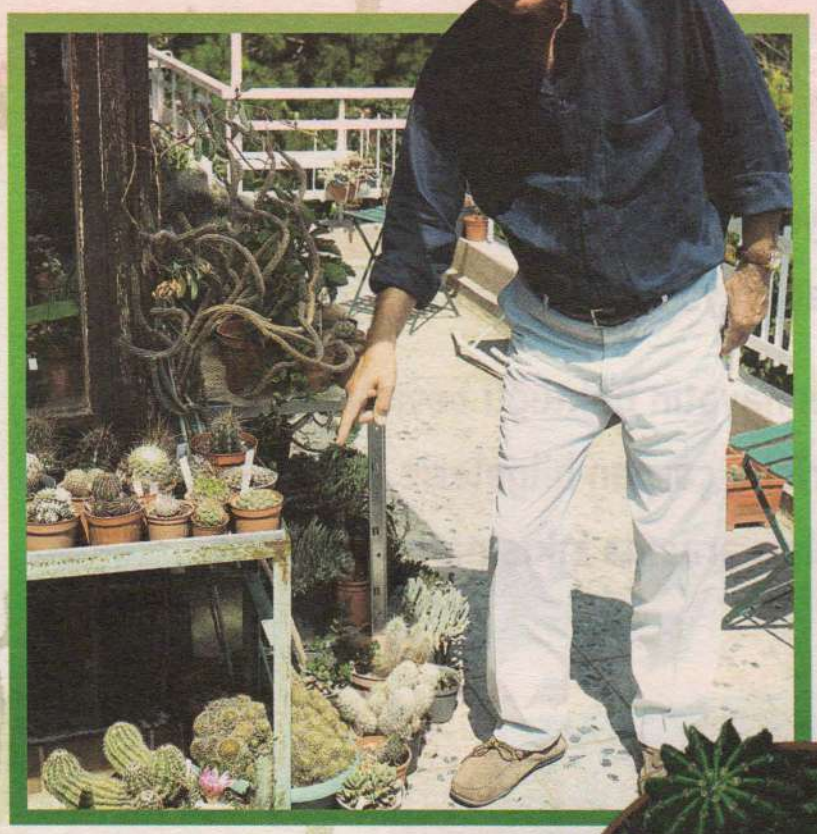
*** Nasıl başladı bu koleksiyon merakı?**
Koleksiyonerliğe başlamam neredeyse 3 yaşıma kadar uzanır. Büyükbabam bizi Emirgan'a parka götürür, ben hemen çalıların arasına girer böcek toplar, hatta onları eve getirirdim. Kimi zaman kırmızı balığıma verir, "Aaa bunu yiyor ama şunu yemiyor" diye gözlem yapardım. Sonrasında akvaryum merakım daha ağır bastı, 17–20 yaş arası, Tuna Nehri üzerinden İstanbul'a gelen gemilerin Karaköy limanına yanaşmasını bekleyip kaptanlarından tropikal balıklar alırdım. Sadece kaktüslere de değil ilgim; iguanalar üzerinde bile çalışmam var. İguana iguana, gövdesi 70, kuyruğu 90 santimetre kadar olan büyük bir kertenkeledir. Bu hayvanı dünyada ilk ben ürettim. Bir Alman bilim dergisinde nasıl ürettiğimi anlatan makalem yayınlandı; San Diego Hayvanat Bahçesi'nde benim notlarımla üretim yapıldı. Uğur Dündar da gelip çekmişti hatta onları.

*** Kaktüse geçişiniz nasıl oldu?**
Yıllar sonra hem yazlık, hem kışlık evde bakması kolay bir canlı yetiştirmek isteyince karşıma kaktüs çıktı. Kurak bir ortamda uykuya yatarlar, mart ayının sonu gibi uyanır, yazı yaşarlar. Yazlık evimizde kaktüsleri biriktirmeye başladım. Çoğunlukla da burada muhafaza ediyorum. Fotoğraf arşivi de var, isimlerini de ayrı ayrı not alıyorum.

*** Her ülkeden kaktüsünüz var mı? Siz gidiyor musunuz ya da insanlar size getiriyorlar mı?**
Hem biz gidiyoruz, hem de sipariş le getirtiyoruz. Çek Cumhuriyeti, İtalya bu konuda çok ileriler. 40 bin yetiştiricisi olan Almanya ve Malta, bilhassa bu konuda özellikle ticaretini iyi yapan ülkelerden. ABD de önemli bir kaynak.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

battıklarında çıkması zaman alır ve kimi zaman çok acıtır. Bu arada zaman zaman görüyorum, cam fanuslarda, terraryumlarda kaktüs yetiştiriyorlar ama kaktüs akıp giden suyu seven bir bitki. Eğer saksısında su birikirse mineraller fermante olur, bu da bozulmasına yol açar. Suladığınızda saksısından suyun akıp gitmesi lazım, delikli saksı kullanılmalı. Hatta bazı durumlarda su bile verilmeden üstten püskürtücülerle su verilmeli.

*** Aileniz koleksiyonunuza nasıl bakıyor? Onlar da seviyor herhalde artık...**

(Kahkaha atıyor) Yani artık :) Alışıldı tabii. Koleksiyon güzel bir şey. Serotonin yani mutluluk hormonu salgılatır bu tür uğraşlar. İnsanımız biraz hareket etsin, hobileri olsun... Hayata hep dolu bakarım, hiç boş bakmam. Kimse kusura bakmasın önemli bir şeyler olmaz ise dizi izlemem, boş oturmam; siyasi çekişmeler beni çok rahatsız ediyor artık.

*** Peki Allah korusun size bir şey olursa, koleksiyon ne olacak?**

Allah koruduğu kadar korudu, bundan sonra garantisi yok; bakalım. Koleksiyonerlere söylüyorum: Ne olacak bizden sonra? Kış aylarında Taksim'de ayda bir kez toplanıyor koleksiyonerler. Canlı koleksiyon yapan sadece ben varım. Bizans paraları olan, altın paralarını kasalarda saklayanlar. İzzet'i bilirsiniz, İzzet Günay'ı; yağlı boya tablolara da çok meraklıdır, para koleksiyonu da var. (Osmanlı Devleti'nin son 6 padişahına ait gümüş paralardan oluşan bir koleksiyon). Şerif Antepli müthiş bir koleksiyoner; mutlaka tanışmalısınız Nilay Hanımcığım. Sürekli sergi açıyor; Hollywood aktör ve aktrisleri olan pullar da biriktiriyor.

*** "En ilginç parçalar" diye bir ayrımınız var mı?**

3600'den fazla kaktüs ile sukkulent var. Hepsinin kendine göre ilginçlikleri var. Benim en sevdiğim caudex'ler (Bunlar, kaktüsten çok bonsaiyi andırıyor, odunsu gövdeli birer minik ağaç gibiler). Güney Afrika ve Namibya menşeili olanlar. "Yaşayan taşlar" (Lithops) denir, onlar da çok orijinaldir. Aynı filmlerim gibi... "Hangi filmi daha çok seviyorsun?" deseniz, 130 film çektim, onların da her biri benim için özeldir. İlginç isimliler de var; "maymun çıkmaz" da bir kaktüs cinsidir mesela...

*** Güzel bir ismi var; Antalya'da görmüştüm ben de... Peki nasıl yetişir kaktüs; tohumla mı?**

Kaktüs yavru verir, onları alıp başka bir saksıda yetiştirebilirsiniz. Yalnız kaktüslerin ilginç bir özelliğini de belirtmek isterim, asla kendi tohumlarıyla çiftleşmezler. Yani aynı saksıdan değil, farklı türden, saksıdan türlerle üreyebilmektedirler. İlginç bir şekilde ahlak var.

*** Dünyada kaç kaktüs türü var?**

Dünyada çok değişik cinsler ve varyasyonlar var, 4 bine yakın olduğu düşünülüyor. Dünyadaki kaktüs türlerinin yüzde 85'i bende var. Caudex'lerden yüzde 30'u falan bende mevcut. Kiminin rengi, kiminin dikeni oluyor; türler kendi içinde de benzemez, farklı olabiliyor.

*** Bu koleksiyonu yaparken tanıştığınız ilginç insanlar var mı?**

Olmaz mı; çok. Kaktüs Derneği'nde çok çalışan, bilgili insanlar var. Ancak bu, Türkiye için yeterli değil. Almanya 80 milyon, biz de 80 milyonuz. Ama onlarda 40 bin yetiştirici var. Bizde yok gibi. Ama Çiçek Pazarı, Eminönü ve Beşiktaş'taki çiçekçi arkadaşlar bize bildiriyorlar, ilgi artıyor.

*** Şimdilerde bir hayli popüler; özellikle de terraryum içindekiler...**

Özellikle sukkulentler kadınlar arasında çok popüler oldu, dikensiz oldukları için eve girmeye çok uygunlar. Dikenleri

*** Ve bu koleksiyonlar sonra ne olacak bilinmiyor mu? Çok kıymetli bir birikim mesela bu...**

Çok kıymetli ama kim onu takdir edecek bilmiyorum. Belki başka koleksiyonerler ilgilenir. Belki burada bir yağmalama durumu olabilir.

*** Peki yok mudur bir kaktüs bahçesi, sukkulent müzesi...**

Ya benim idealim o; Büyükada'da bir kaktüs bahçesi tesis etmek. Benim imkanlarım buna yetmez. Büyükşehir Belediyesi'nin bir arazi tahsis edip, camekan yapması lazım. İçini ben doldururum. Belki yanına gelir getirecek bir çay ocağı yapılır, girişi talebelere ücretsiz, yetişkinlere cüzi bir ücretle olur...

***Şu kadar para, emek harcadı diye bir hesap yapabilir misiniz?**

Her gün minimum 2,5-3 saat uğraşmanız gerekir. Hep kontrol, hep kontrol. Şu anda bazıları yaz uykusunda. Kimi de kışın uykuda. Uykudayken su verirseniz sistemi bozar, çürütür. Saksılar değiştirilir, güneş yanıklarına bakılır.

*** Kaç ülkeden kaktüs var burada tahminen?**

ABD'den çok var; Las Vegas'taki büyük kaktüs satışından kızımın kaldığı otele gönderttiğim bile olmuştur. Almanya'nın dört bir yerinden, İtalya'nın çok yerinden, farklı şehirlerinden, farklı seralardan var; Fransa'dan, Norveç, Malta, Çek Cumhuriyeti'nden var.

*** Peki hep Batı saydınız, Doğu'dan da geliyor mu size kaktüs?**

Doğu'dan gelip bizden alıyorlar. İran'dan bana çok gelen oldu, bahçemi gezdiler. "Sizde olmayan ne var?" diye soruyor, veriyorum da.

*** Türkiye'de nereler kaktüs için iyidir, uygundur?**

Giresun'da, Antalya'da ve İstanbul'da pek çok yetiştirici var. Ama 10 kişiyi geçmiyor. Yağmur bitkisi değil kaktüs; camekan olmalı. Kışın kesinlikle kuru olması lazım. Bunlar Güneş çocuğu. Türkiye'de her yerde olur; en iyi yer Bodrum.

Fotoğraflar: Sinan Hamamsarlar

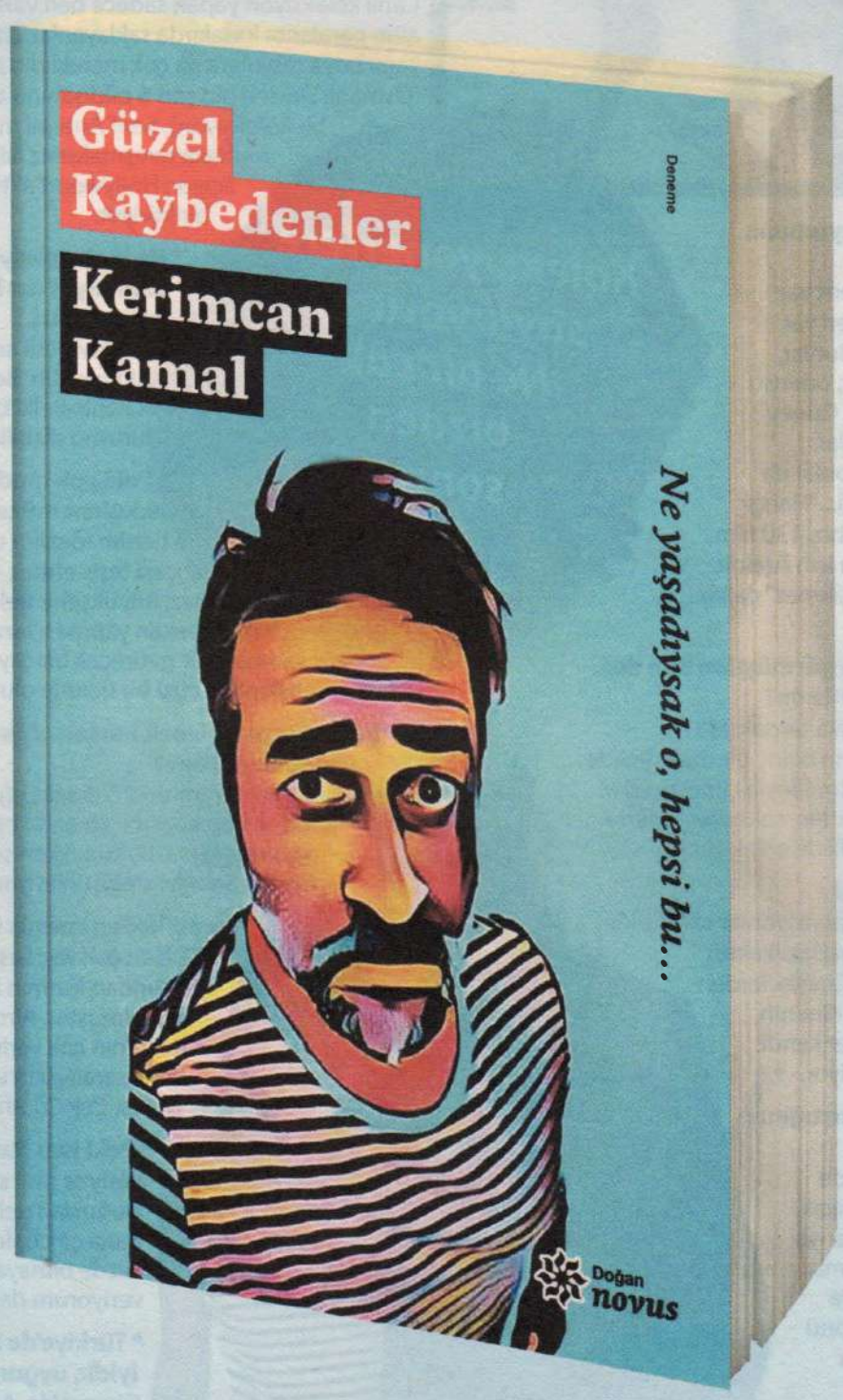
Aksamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Bu kitap güzel kaybetmesini bilenler için...
Kazansak da kaybetsek de güzel olalım...

Ben eski tip kahramanlara inanıyorum. Ben zengin beylere değil Yaşar Ustalara inanıyorum. Ben kazanmaya değil yaşamaya inanıyorum.

Ben yaralı insanlara inanıyorum. Ben hayatın büktüğü boynunu kimseye eğmeyenlere inanıyorum. Bizler Ferrarisini çarpan bilgeleriz. Biz kentin yeni zengin kuleleri ile moloz kamyonları arasına sıkışmış milyonlarız.

Ne yaşadıysak o, hepsi bu...

Doğan novus

Akşamsefası
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Onur Koray Gülşen

senin ağzını yerim ben

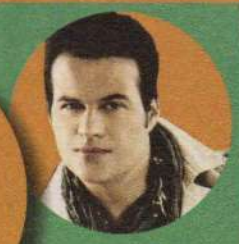

"Kulağıma hoş gelen her şeyi dinliyorum" ekolünün güzide temsilcileriyiz . Pop, rock, sanat müziği diye ayırt etmiyor, her şeyi dinlemeye çalışıyoruz. Fakat bu kulaklar öyle şarkı sözleri duydu ki, yediğimiz içtiğimizden çok işittiklerimizden zehirlenecek hale geldik. İşte müzik tarihimizdeki gelmiş geçmiş "en tuhaf" şarkı sözleri:

HAKKI BULUT – SEVEN KISKANIR

Henüz üç yaşında bir kardeşim var
Seni ondan bile kıskanıyorum

HAKAN PEKER – TAŞ GİBİ

Hiçbir şeyim yok
ama taş gibiyim
En çok adamdan
adam gibiyim
Hesapla kitapla
işim olmaz
Hain değil insan
gibiyim

CEYLAN – ŞANTAJ VE MONTAJ

Her gün beleş
yaşıyorsun
Üstüme gül
kokluyorsun
Gerçeğe yalan diyorsun
Yaptığına şantaj denir
Böyle aşka
montaj denir

SİNAN ÖZEN – SENİN AĞZINI YERİM BEN

Senin ağzını yerim ben
Bu zamana kadar
nerelerdeydin sen
Kimse inkar etmesin, güzel
gördüm demesin
Seni görmeden

SERDAR ORTAÇ – POŞET

Aşk bu kızılötesi
Yaralı müzesi
Hareket edemem

GÖKHAN TEPE – BAYILDIM

Pantolonunu çok sevdim
Çıkar onu bebeğim
Hadi gel bize gidelim

BÜLENT SERTTAŞ - BODRUM AKŞAMLARI

Aşk Bodrum'da yaşanıyor güzelim
Bodrum bana ben
Bodrum'a özelim
Senin ile cehenneme giderim
Hayat güzel devam ediyor

RAFET EL ROMAN – SANA DÖNEMEM

Seni sevemem canım,
balım
Çiçeğim, peteğim, böceğim
Senin olamam
kuzum, kuşum
Çileğim, kirazım, salatam
Meleğim, bebeğim, şirinim
Fidanım, filizim, baharım

Akşamsefası

Emrah Akbaş

okudum çizdim

Gerçekte ne olursak olalım, en azından şimdi sizden daha özgür insanlar olduğumuzu unuttunuz, bu ise küçük de olsa bir üstünlük demektir. *(syf 25)*

İnsan bu dünyada otuz yıl yaşamışsa eğer ve benim gibi hep yalnız başına savaşmak zorunda kalmışsa, o zaman beklenmeyen olaylara karşı bağışıklık kazanıyor ve bunlar yüzünden çok sarsılmıyor; özellikle bugünkü gibi olaylar yüzünden. *(syf 29)*

Benim tek istediğim, herkesin gözleri önündeki bir uygunsuzluğun yine herkesin önünde tartışılması. *(syf 63)*

Gerçi adalet sisteminizi henüz pek iyi tanımıyorum, fakat öyle sanıyorum ki, bu sistemi yalnızca –itiraf etmem gerekirse, daha şimdiden utanma nedir bilmeksizin pek iyi becerdiğiniz- o kaba konuşmalarla işletebilmek olanaksızdır. *(syf 78)*

Sonra K.'ya, aralarındaki dostça havaya karşın, o ana değin, hiç bakmadığı kadar içten baktı ve ekledi: "Zaten insan, hep başkaldırır." *(syf 83)*

Belki hiçbirimiz katı yürekli değiliz, belki hepimiz herkese sevinerek yardım ederdik, gelgelelim mahkeme memurları olduğumuzdan, kolaylıkla katı yürekliymişiz ve kimseye yardım etmek istemiyormuşuz izlenimi doğabiliyor. *(syf 92)*

İnsan, görevlerini utanç verici biçimde savsaklayanları gördükçe sizin gibilere sabretmeyi öğreniyor. *(syf 93)*

Eğer dünyada yalnız başına olsaydı, böyle bir durumda davanın hiç açılmamış olacağı da kesin olmakla birlikte, rahatlıkla davaya aldırmayabilirdi. *(syf 138)*

Adalet dingin olmalı, aksi takdirde terazi sallanır ve adil bir karar verilemez. *(syf 159)*

Mahkeme, inancından asla döndürülemez. Burada bir tuvale yan yana bütün yargıçların resmini yapsam ve siz de kendinizi bu tuvalin önünde savunsanız, gerçek bir mahkeme önündekine oranla daha çok şansınız olur. *(syf 163)*

Siz benden daha iyi bir insan değilsiniz, çünkü siz de dava edildiniz ve sizin de bir davanız var. Ama buna karşın hala bir beyefendiyseniz eğer, ben de bir beyefendiyim, üstelik de en azından sizin kadar. *(syf 207)*

Düşünceleri fazla dikkate almamalısın. Yazı değişmez, düşünceler ise çoğu kez sadece yazı karşısındaki aczin ifadesidir. *(syf 233)*

"Bir köpek gibi!" dedi, sanki utanç, ondan sonra da hayatta kalacaktı. *(syf 244)*

Franz Kafka - Dava
Can Yayınları - 27. Baskı

NE DEMEK?

DEVA
Keşkelerim, olmamasını istediğim.

fotoğraf
Bir yara bende, babamdan sonra siyah ve beyaz olan.

delilik
Zaman

NEŞE
Bir savunma sporu.

akraba
Varlığı bir dert, yokluğu yara.

yara
Doğmak, bu hiç bilmeyeceğin yere.

vapur
Sezen Aksu, sevdiğim kızlar. (yandan mı çarklısınız be!)

NECİP MEMİLİ

ÖZGÜRLÜK
Babaannemin mutfak önlüğünü boynuma bağlayıp, Superman diyerek damdan aşağıya atlamışlığım, tam 5 yaşında.

sevgi
Çocukluğum.

cinsiyet
Ayıp edilen, ettiğimiz.

kardeşlik
Her haline gözyaşı döktüğüm.

efkâr
Sonuca varmak, bitmek, bitirmek.

haysiyet
Aziz dede vardı karşı komşumuzdu ben bebeyken, işte o.

Erhan Karadağ

suzi

Kardeşten ileri dört arkadaşın, dört yakın dostun hikayesidir bu. Dörtken beş olurlar bir gün, işte o günden sonra kıyamet kopar. "Kırklar Dağı'nın düzü..." diye başlar ya türkü, o türkünün hikayelerinden biri Suzi'nin hikayesi. Türküyü yıllarca Suzan'ın hikayesi diye dinledik, meğer öyle değilmiş işin aslı... Kız İngilizmiş, geçici görevle Diyarbakır'a gelmiş Suzi...

Okurken veya okuduktan sonra açın bir yerden, çalsın kenardan kenardan: Kör olasın Suzan Suzi... Türkü zaten güzel, ezgisiyle sözgüsüyle çekip alıyor içine kör olasıca Suzan. Ama Sevgili Behram Bilgin'in ortaya çıkardığı öyküsü yok mu, işte türküyle bağını yeniden kuruyor insanın. Film gibi bir hikayeyle kuruyor üstelik. Renkli - Türkçe, isteyene altyazılı, o derece...

"Kırklar Dağı'nın düzü
Karanlık bastı bizi
Kör olasın Suzan Suzi
Ziyaret çarptı bizi"

Ne zaman çalınıp söylense, ara namesi nakaratı başlayınca gözler onu arar, anlatsın bir daha diye. Israr ister Behram Abi, patenti kendisine ait destanı kolay kolay anlatmaz. Sazlar ara nameleri uzattıkça uzatır, bitmez bir türlü türkü... Behram her seferinde yeni ayrıntılar eklediği beynelminel öyküsünü anlatacaksa şayet, ışıklar kısılıp sessizlik sağlanınca anlatır, belki:

"Yıl 1965. Diyarbakır'ın ziyaret yerleriyle kıymetli Kırklar Dağı. Kırklar Dağı'nın eteklerinde Ongözlü Köprü. Son otobüs Oto Şark'ın Mardin arabası geçtikten sonra köprü onlarındır. Nazım, İhsan, Mustafa ve Ali her akşam bir büyük rakıyla çilingir sofrasının başına çökerler köprünün ortasında. Çalıp söylerler. Üç gün, beş gün yaşam böyle sürer gider. Günlerden bir gün Kırklar Dağı'nın üzerine uzanan sırtta iş yapan yabancı firmada bir hatun işe başlar. Londra'dan gelmiş bir petrol mühendisidir, adı Suzi'dir, güzel mi güzel, sarışın yeşil gözlü. Dürbünle tepeden sürekli bu dört arkadaşı izler Suzi. Haftalar geçer, o rakı sofrasının kurulmadığı bir gün bile olmaz. Suzi ne zaman dürbünü tutsa gözüne, o dört arkadaşı, yakınlıklarını, sarhoşluklarını görür..."

Dili tatlı, öyle güzel örüyor ki, hikayenin İngiliz kahramanını bile anlıyoruz sayesinde. "İyi de nasıl anlaşıyor bunlar?" diyen olursa esaslı bir fırça yiyor Behram'dan: "Ulen keratalar, efsanelerin lisanı olmaz duygusu olur..! Masal mı anlatıyoruz burada!" Bu arada sazlar hikayeye fon yapmaya, türküyü mırıl mırıl çalmaya devam eder, o da anlatmaya:

"İşi başkadır, işi petroldür, topoğrafyadır, jeolojidir ama aklı köprüdeki adamlardadır Suzi'nin. İngilizce düşünür, İngilizce söyler kendi kendine; Yahu bu ne haldir, ben niye bu dörtlünün yanında değilim, der. Bir gün kapar bir kasa viskiyi gidip oturur aralarına. Bu dörtlü, beşlidir bundan sonra. Gel zaman git zaman dördü de vurulur Suzi'ye, Suzi de Ali'ye. Ama kimse söyleyemez aşkını. Bir akşam, bir akşam daha, bir gece daha... rakı, viski derken Suzi kafayı bulur, sarhoş olur, fırtınalı bir gündür. Dicle Nehri kudurmuştur, yer gök yıldırımdır, şimşektir. "Vay, sen misin!" "Deme, etme!" sesleri arasında büyük arbede çıkar. Bıçaklar çekilir, beşi birden Dicle Nehri'ne düşer, çığlıklar gök gürültüsüne, gözyaşları nehire, yağmura karışır... Kim aşık kim değil seçmez Dicle, beş arkadaşı da alır içine."

"Gazi Köşkü serindir
Dicle Nehri derindir
Sen ağlama garip anam
Kadir mevlam kerimdir"

"Günler geçer üstünden, Suzi bulunduğunda bilinci yerinde değildir.
Ali, İhsan ve Mustafa'nın cansız bedeni çok sonra vurur bir dal dibine. Hikayeyi yazan Nazım Abi kurtulur. Dediğine göre Suzi iki yıl Elazığ tımarhanesinde kalır, Dicle'de bırakamadığı ömrünün son iki yılı Elazığ'da geçer."

Türkünün birden fazla hikayesi var ama Shakespeare'e kafa tutan bu versiyonunu aramayın bulamazsınız.

"Kör olasan Suzan Suzi
Sular apardı bizi..."

Kerimcan Kamal

tanrıları memnun etmek

Dualarını kabul edip ona yardım eden bütün tanrıların bir de öfkeli yüzü vardı. Kızdırmaya gelmiyorlardı. Kızarlarsa yalnız kalıyordu.

Her şeyi sordu.
Cevap yoktu.
Yalvardı.
Sessizlikti.
Derken gök gürüldedi.
Yabani hayvanların sesini duydu.
Gece boyunca üşüdü, korktu.
Güneş doğunca sevindi.
Belki de güneş yardım çağrısını duymuştu.
Güneş dosttu.
Ertesi gece ay bulutların ardından parlak yüzünü gösterdi.
Ay da dosttu.
Ama Ay'ı kızdırırsa giderdi.
Güneşi kızdırırsa sönerdi.
Ateşi keşfetti.
Ateş dosttu.
Ama ateşi kızdırırsa yakardı.
Dualarını kabul edip ona yardım eden bütün tanrıların bir de öfkeli yüzü vardı.
Kızdırmaya gelmiyorlardı.
Kızarlarsa yalnız kalıyordu.
Mesela Güneş küsüyor, mevsim kış oluyor, yiyecek tükeniyordu.
Mesela geceleri Ay çıkmazsa ışıksız korkuyordu.
Mesela ateşe gerektiği saygıyı göstermezse birileri yanıyordu.

Bu tanrıları nasıl memnun edebilirdi?
Onlarla konuşmaya başladı.

Artık kış boyunca Güneş'e dua edip, adaklar adıyordu.
Ve yaz gelince de Güneş, yaptıklarına mutlu olup gülen yüzünü gösteriyordu.
Yine de bir yanlış yaparsa fazla ısıtıyor kuraklık oluyordu.
Havaya taptı.
Fırtınalar ve kötü yağmurlardan korunmak için.
Meyve ve sebzeler için toprağa taptı.
Ölüm en fenaydı.
Ölenler yeraltına gidiyordu.
Yeraltı tanrısına taptı.
Bahara ve hasada taptı.
Tanrılara hikayeler yazdı.
İsimler verdi.
Kurallar koydu.
Uymayanları cezalandırdı.
Düzen böyle sağlandı.
Bazen başka birileriyle karşılaştı.
Onlar mesela kendi bölgelerindeki başka bir gerekliliği tanrı kabul etmişlerdi.
Kartallara tapıyordu kimisi, kimisi vahşi ayılara.
Anlaşamazlardı.

Zaten asıl mesele şuydu; birbirlerinin sahip olduklarını istiyorlardı.
Savaşmak gerekti.
Herkes zafer için kendi tanrısına dualar etti.
Savaştılar.

Birinin tanrısı galip geldi.
Diğerinin topraklarını fethetti, zenginliğine el koydu.
Bir süre sonra bu sefer bir başkasının tanrısı onları yendi.
Hepsi zaferlerine isimler koydular.
Kutlamalar yaptılar.
Kutlamaları kutsadılar.
Görülmeyen şeylere tapmak zordu.
Zorda kalınca tanrılarını görmek konuşmak, dokunmak istiyorlardı.
Küçük modellerini yaptılar tanrıların.
Onları özel yerlere koydular.
O yerleri özel ilan ettiler.
Ama herkesin kafasından bir şey çıkması kargaşaydı.
Öyle herkes bilemezdi tanrılarla konuşmayı.
Özel adamlar sınıfı yarattılar.
Özel adamlar hayatlarını tanrılara adadılar ve kurallarını uygulamakla görevli oldular.
İnsanları krallarla birlikte yönettiler.
Yaşamak için umuda ihtiyaç vardı.
Vaad edilen umutları nesillere aktardılar.
Kiminin tanrısı dağlarda yaşadı.
Kimininki göklerde.
Kimininki denizin dibindeydi.
Kimininki uçtu.
Kimininki iyilikti, kimininki kötülük.
Tanrılar birbirlerine benzediler bazen.
Savaşlarla, ticaretle bir coğrafyadan öbürüne transfer oldular.
Benzer hikayeleri kulaktan kulağa anlatıldı farklı dillerde, farklı biçimlerde.
İnsanoğlu çok acılar çekti.
Çekmekte...

Sığınmak zorundaydı.
Mana aramalıydı.
Aramakta.
Bu arada interneti keşfetti.

Ve uçağı...
Ve Ay'a gitti.
Seviyoruz yaşamayı.
Ve korkuyoruz halâ.
Kibirli olma insanoğlu.

"Kibriya ridam, azamet izarımdır."(S.A.V.)

Görsel: Luca Giordano

kitap kafası

Emre Barca

mutsuzluk hakkı

Başar Başaran'a...

Sara Ahmed, Mutluluk Vaadi, Sel, Haziran 2016

Hangimiz mutlu olmayı istemez ki! Aslında bazılarımız pek istemeyebilir. Eğer mutluluk şu ya da bu öğretinin nihai vaadi olarak karşımıza çıkıyor ve bize kendini bir şekilde dayatıyorsa, o "mutluluk" hiç de istenmeyebilir. Ne var ki dinlerden ideolojilere, geleneklerden new age yaşam şekillerine, herkes gözünü mutluluğumuza dikmiş durumda. Herkes mutlu olmamızı istiyor mutsuzluğumuzun altını çizerek. Öyle ya bir vaat önce bir yokluk ya da eksikliği zorunlu kılar. Mutsuz olmalıyız ki bu kadar çok kişi işi gücü bırakmış mutluluğumuzu istiyor. Mutsuzluğumuzun üzerine inşa ediyorlar "mutluluk"larını. Fakat belki daha tuhaf olan, mutluluğun her şeyin üstünde ve ötesinde, yüce bir erek olarak konumlandırılmasıdır. Aristoteles'ten Dale Carnegie'ye hemen herkes mutluluğun insan yaşamının nihai hedefi olduğu konusunda hemfikir. Kendi ahlak anlayışında mutluluğa yer vermeyen Kant bile itiraf ediyor mutluluğun hemen her insan tarafından arzulanır bir şey olduğunu. Belki Schopenhauer dışında tutulabilir bu neredeyse istisnasız mutluluk geleneğinin.

Düşünce geleneğinde de kendini gösteren bu mutlulukçuluğun çağımızda bir endüstri haline gelmiş olması da şaşırtıcı değil, ahlakın ötesinde olması da. Jean Baudrillard, bütün ahlaki iyi-kötü ayrımlarını askıya aldığından söz ediyordu mutluluk ideolojisinin. Bu durumda, "Mutsuzdum, o yüzden yaptım" hazin itirafı her kabahati meşrulaştırabilir hale gelir. İnsanın çaresiz mutluluk talebi karşısında her tür ahlaki mutlak eriyip gidiverir. ***Çocukluğundaki mutsuzluk yüzünden bir seri katili bağışlayabilir, mutsuzluğu yüzünden bizi terk eden kişiyi sükunetle uğurlayabiliriz. Nihayet mutluluk yaşamın en yüksek amacıysa, hangimiz cüret edebiliriz ki onun karşısına çıkmaya?*** Hangi ahlak yasası çözülmez ki bu yüce erek karşısında? O halde, Raskolnikov'un meşhur denklemini yeniden yazıp diyebiliriz ki "mutluluk yoksa, her şey mubahtır." Yeter ki ölmeyecekmiş gibi, bize vaaz ve vaat edilen mutluluğa erişmek için yırtınalım. Ama tam "onlar"ın istediği gibi, onların istediği şekilde yaşayalım. Onların kim olduğu sorusunun cevabı mutluluk vaatlerinin çokluğuyla geçiştirilebilirdi. Ancak mutluluğun yolunun onlardan geçmesiyle başlıyor mutluluk hakkında her şey. Ancak onlarla ilişki içinde ve mutluluk yolunun dayattığı şekilde yaşayarak mutlu olabileceğimiz vaaz ve vaat edilir bize. Heteroseksüel queer'i, sömürgeci sömürgeleştirileni, evli ve çocuklu çocuksuz kadını damgalar mutsuzlukla. Böylelikle hayat bulan mutsuzluk hali mutluluk endüstrisini de yaratmış olur.

Bırakın resmini yapmayı, siz hiç mutlu bir insan gördünüz mü?

Sandığımızdan da geniştir mutluluk endüstrisi: İç mutluluk, gerçek mutluluk, iş yaşamında, seks yaşamında, özel hayatta mutluluk... Dinler, gelenekler, normlar, filmler, kitaplar, diziler, sporlar sıraya girmiş bize mutlu olmayı öğretmeye çalışmaktadır ısrarla. Kimi evlenip, çocuk yapıp yan gelip yatmayı, kimi Zizek'in ima ettiği gibi tadını çıkartıp, çılgın atmayı salık verir. Paradoksal olan, tüm bu mutluluk öğretilerinin kendilerini varsayımsal mutsuzluğumuz üzerine inşa etmesidir. Doğrudur da bu, sevgili okur: Bırakın resmini yapmayı, siz hiç mutlu bir insan gördünüz mü?

Sara Ahmed de kitabında bunu vurgular: Mutsuzluk üreten bir sistem, geniş bir yelpazede çeşitlenen mutluluk reçeteleri sunmaktadır bize. Ne tesadüf ki bunların her biri hem sistemin devamlılığını sağlayıp hem krizlerini beslemekte, hem mutsuzluğumuzu katmerlemekte hem de yeni mutluluk ilaçları önermektedir bizlere.

Sylvia Plath'in Sırça Fanus'unda, kendisine mutluluk vaadiyle evlenme teklif eden sevgilisine Esther "hem şehrin içinde hem de dışında yaşamak istediğini" söyler. Esther oyunu bozarak sevgilisinin mutluluk vaadini felç eder. Biz de böyle yanıtlayabiliriz belki mutluluk dayatmalarını: Hem mutlu hem mutsuz olmak isteyerek yaşayabiliriz belki de. Bu başarısız mutluluk oyununu sürdürmektense, mutsuz mutlular ya da mutlu mutsuzlar olarak yaşayabiliriz hayatımızı. Sara Ahmed'in söylediği gibi, "Oyunu bozmak hayatı açmak, hayata yer açmak, ihtimale ve fırsata yer açmaktır." Ancak buna cesaret ederek bulabiliriz mutluluğun ortadan kaldırdığı ihtimalleri: Mutsuzluk hakkını kullanarak, hiç olmazsa yeniden düşünerek.

Melda Özer

adaletin pembe sopası: gulabi gang

Sokakta oynayan çocuklara bağırdı orta yaşlı adam; "Keserim topunuzu bir daha gelirse bu tarafa." Çocuklar korkarak baktılar boyun damarlarını şişirerek bağıran adama. Sadece topu kesmekle kalmayacak, biraz daha kızarsa çocukları da kesecek gibiydi tavrı. Baktım kaldım bu sahneye çaresizce ve ne kadar sık sözlü, yazılı ve fiziksel şiddetle iç içe yaşadığımızı bir kez daha fark ettim.

Evde şiddet, sokakta şiddet, ekranda şiddet, okulda şiddet, kadına ayrı şiddet, çocuğa ayrı şiddet, güçsüze ayrı şiddet. Ülkemizde bir erkeğin karısını dövmesi "aile içi mesele" diye algılanıyor. Karısını 17 yerinden bıçaklayan adam ifadesi alındıktan sonra serbest bırakılıyor. Adeta "Git ve yarım bıraktığın işi tamamla" der gibi. İnsanlar ne devlete, ne polise, ne de hukuka güvenebiliyorlar birçok ülkede. Hal böyle olunca da iş başa düşüyor ve ortak paydalarda buluşarak bazı şeylere dur demekten başka çare kalmıyor. İşte tam da böyle sebeplerle kuruluyor Hindistan'daki GULABI GANG, Pembe Çete adlı, pembe sarı giyen kadınlar örgütü. Onların ne adaletsizliğe tahammülü, ne de adalet için mahkemelere ve hakimlere ihtiyaçları var. Onların adaleti ve vicdanları ellerindeki pembe renge boyanmış "lathi" denilen bambu sopaları. Gulabi Çetesi'nin kadınları, kocasından dayak yiyen, rüşvet vermek zorunda kalan, ezilen, horlanan, tecavüze uğrayan, çocuk yaşta evlendirilen ve çaresiz kalmış kadınlardan oluşuyor. Bu koşullar hayatlarını işkenceye çevirirken sessiz kalmak yerine isyan etmeyi, bir araya gelip örgütlenmeyi seçmişler ve erkek şiddetine, ayrımcılığa, sömürüye meydan okuyorlar. Gulabi Gang'ın kurucusu, 9 yaşında evlendirilmiş olan beş çocuk annesi Sampat Pal Devi. Örgüt 2006 yılında yaygın aile içi şiddete ve kadınlara yönelik diğer şiddet türlerine karşı mücadele için kurulmuş. Gulabiler, eşlerine şiddet uygulayan erkekleri ziyaret ediyor ve bu eylemlerine son vermezlerse onları bambu sopalarıyla dövüyor. "Kim yalnız başına savaşabilir ki?" diyor Sambat ve ekliyor; "***Gücümüz mücadelemizden geliyor. Savaşımız sadece kendimiz için değil, ezilen tüm kadınlar için. Kadınlar bize katılıyorlar çünkü artık katlanmak istemiyorlar. Bizi hor görenlere ve acımasız erkeklere karşı sözler yeterli kalmıyor. Bu nedenle sopalarla, kadınlara kendilerini nasıl koruyacaklarını öğretiyoruz ve bize saldırmaya kalkanları dövüyoruz.***"

Gulabi Çetesi yalnızca kadınlara yönelik adaletsizliklere değil, toplumsal adaletsizliklere de doğrudan eylemle karşılık veriyorlar. Karşılarındaki ister polis, isterse devlet yetkilisi olsun, onlar doğru bildiklerini yapmaktan hiç geri durmuyor. Şiddet kullanan erkekleri ve erkekten yana tavır alan polisleri dövüyorlar sopalarıyla. Mesela karısını döven bir adamı polis serbest bırakmış, bunun üzerine kadınları emniyet müdürlüğünü basıp, sopalarıyla polisleri dövmüşler. Şiddet uygulayan erkeklerin ya da devlet yetkililerinin hayatlarını zindan ederken, kendi aralarında kurdukları dayanışmayla da birbirlerinin hayatlarını kolaylaştırıyorlar. Gulabi Çetesi kadınlarının nüfusu Banda ve çevresinde 100.000'e ulaşmış durumda. Pembe sarılı kadınlar dünyaya çok önemli bir mesaj veriyorlar: Gecenin en karanlık olduğu anı, sabaha en yakın olduğu andır. Küllerinden doğmuşlar, büyük bir güç haline gelmişler ve hızla da yayılmaya devam ediyorlar, çünkü onların zincirlerinden başka kaybedecek hiçbir şeyleri yok. Söylemleri ise şöyle; ***"Bu yol çiçeklerle değil, tam tersi dikenlerle kaplı ve yalnızca dünyanın çilesini taşıyanlar bu yolda yürüyecek cesarete sahiptir."*** Yolları açık olsun. Bizden de onlara selam olsun...

Akşamsefası

Gökhan Dağıstanlı

emperyal gezegeni

Cehennemden yataklarımızda, ateşten gömleklerimizle, cenneti düşler olduk. Öyle bastırıldık, öyle örselendik ki ağzımızı bıçak açmıyor. Dağ suskun; deniz suskun; çataklar, ovalar, yaylalar suskun.

Şu dünyanın ufacık bir semtinde oturmuş kainatı konuşuyoruz. Atom fiziğinin yarattığı hayreti, kadehlerle bastırmaya çalışıyoruz. Aklımızın sınırlarından fersah fersah uzaklarda, milyonlarca galaksinin her birinde ortalama 200-300 milyar yıldız olduğunu biliyor musun sevgilim? Burada, basit bir cumartesi gecesinin üstüne insancıl bir güneş doğacak birazdan. Son kadehim az önce boşalmış. "Yetmez mi?" diyor içimden bir ses. Yeter elbet. Ama yatağımın yolu ne kadar uzak. Yaşamanın bir gecelik keyfine dalıp ne kadar uzaklara yürümüşüm böyle. Arkama baktığımda hiçbir şey göremiyorum. ***Şimdi düşünce balonlarımı patlatmaya kalksan bütün uzay üstümüze yıkılır. Bir garip yalnızlık hali bu, yaşamak değil elbet.*** Kendimizi kandırdığımız bu zaman, yaşamak falan değil. Uyumak mı lazım uyanmak mı lazım bilemiyorum.

Bir hoyrat bakış var gözümde şimdi. Ne kadar uyuyarak yaşarsak o kadar ölüyormuşuz gibi geliyor. Beni, ışık hızından bu durağanlığa hapseden bedenim isyanda. Dünyanın etrafını bir saniyede yedi buçuk kere dolanırdım ben eskiden. Ne yemek yer ne içki içerdim. Cinsellik gibi baskın ihtiyaçlarım da yoktu, belirgin bir cinsiyetim de. Kadın da yoktu erkek de. Patron da yoktu, işçi de. Ne ezen vardı, ne ezilen, ne de ezmek! İşte bu, sonsuz bir eşitlikti. Ne tutulacak bir kadeh, ne tutacak bir el. Ne yürünecek bir yol, ne yürüyecek bir bacak. Bir düşünceydim ben, uçsuz bucaksız. Sınırsız bir düşünceydim. Ne örtmem gereken bir yerim vardı, ne örtecek bir örtü. Sonsuzluk nedir bilir misin? Bilirsin de hatırlamazsın. Zaman, sen yavaşladığında oluştu ve unuttun zamansızlığı. Öyle örtüldü ki bildiklerinin kapıları, ilkel öğretilerle kilitler vurdular üstüne. Öğrendiğini sanırken daha beter unuttun. Medcezirlerin varlığı gibi, bir eksen eğikliğinin açısına bağlı bu mahpusluğumuzun ömrü. Hep var olan bir şeyi görmeye sabah demişiz, görmemeye akşam. Zamanı böylece ölçüp bir ömür sayıyoruz kendimize. Sonra bir daha. Sonra bir daha...

Baktığın her şeyi göremediğini biliyor musun sevgilim? Gözlerin görüyor da kendi diline çeviremiyorsun. Hiç konuşulmamış bir dilde sana neler fısıldanıyor, anlamıyorsun. Bir de görüp de sessiz kaldıklarımız var. İçimizdeki diğerkamlık, bu sessizliği çığlıklarıyla bozuyor böyle gecelerde işte.

Emperyal bir tiyatro sahnesinde, bir oyuncular var bir de oynanan oyundan bihaber figüranlar. Bir yanda barış düşünen genç bayraklar var, diğer yanda güce tapan emekçiler, işçiler, emekliler, memurlar. Parası olmayanlar için dinler var, parası olanlar için hanlar hamamlar. Diktatör fabrikalar, katil şantiyeler var. Karşılıksız alın teri, sömürülen emek, az tatil, düşük maaş var. İş kazası var sonra; alınmayan tedbirler, kısılan masraflar var. Çalınan malzemeler, ödenmeyen sigortalar, çocuk işçiler...

Eşitlik isteyenleri dinsizlikle suçlayan bu hain sömürü piramidinin üstünde, boğaz boylarında, uyanık yalı sefaları görürsün, altında kıraç topraklarda, çatlamış eller, yılgın alınlar, kıl çorap, plastik pabuçlar. Oysa salt enerjiyken eşittik biz. Sonra ne olduysa oldu, bedenlere hapsolup yavaşlayıverdik. Öyle yavaşladık ki önce ellerimiz ayaklarımız oluştu, sonra eskiyiverdi. Cehennemden yataklarımızda, ateşten gömleklerimizle, cenneti düşler olduk. Öyle bastırıldık, öyle örselendik ki ağzımızı bıçak açmıyor. Dağ suskun; deniz suskun; çataklar, ovalar, yaylalar suskun. Bir bezirgan saltanatıdır sürüyor. Boyun eğenler inançlı, başkaldıranlar dinsiz. Bu gördüklerime yaşamak dersem, çat diye çatlayacak bu yürek acıdan.

Gel gelelim bitkiler var, körpe canların yattığı topraklarda, bir umut ışığı gibi biten. O güzelim begonyalar, canım papatyalar, gül bahçeleri... Ortancalar var düşünsene; gece sefaları, menekşeler var. Yavru bir serçeye su veren dinsiz bir yılan bile görebilirsin. ***Parlayan güneşi özümseyen toprak, şimdi bahar bahçelerini dünyaya sunmaktadır.*** Tanrı mertebesinden birkaç dizedir bu gördüklerin. İçine içine işler, kafiyesinde yanarsın.

Ellerimde yitirilmiş hayatların kanı, ayaklarımda başkaldıramamanın çamuru var. Yıka, pakla beni.

Sen varsın bir de; kalbime sıfır bir deniz gibi, dalga dalga ruhuma çarpan. Ağacın yeşiliyle denizin mavisi gibi. İşçilerin çatlamış ellerine merhem, dağ köylülerinin ayağına çarık gibi. Aç çocukları doyuran bir somun ekmek gibi. Ellerimde yitirilmiş hayatların kanı, ayaklarımda başkaldıramamanın çamuru var. Yıka, pakla beni. Arındır bu sessizliğin, bu yavaşlığın günahlarından. Ne olur bekleme sen de. Beklemek intikamıdır zamanın.

Şimdi bütün bu hezeyanlara, bütün bu aymazlıklara, bütün bu sömürü düzenine ve hayatın bütün merhametsiz hallerine sırtımı dönüp, denize ve sana kavuşmanın telaşıyla koşuyorum. Tılsımını yitirmiş öpüşmelere inat, hayat öpücüğü versin dudakların, yaşamaktan umudunu kesmiş dudaklarıma. O hızla kalkıp, kanlı haysiyet katliamlarına inat, ellerimde madenlerden çıkmış kirpiklerin, en güzel aşk şiirlerini yazacağım duvarlara. Hüznünü kıştan, neşesini yazdan alan bir ekim serilmiş önümüze. Atalım biraz olsun içimizdeki endişeyi. Kilitlemeyelim artık kapılarımızı, yarın için kaygıları unutalım. Baksana, Tanrı, Ay üzerinden nasıl da gülümsüyor geceye. Nefes alıyorsak hala, güneş de doğacak demektir. ***Seni sevmek inançtır sevgili. Alır yetimin hakkını zalimin çelik yumruklarının arasından.*** Hadi, kula minnet eylemeyen bir başkaldırı doğur bana, salıverelim dünyaya. Ağaçların tek bir dalını bile biçmeyecek bir isyan bayrağını sallayalım. En azından bu mukaddes yavaşlamanın hakkını verip, yine hızlanacağımız ana kadar, bir kere bile faka basmadan, başımızı dimdik tutalım.

Kaan Sezyum

resimli hisler ansiklopedisi

Evrende görebileceğin en büyük manzaranın tepende olması beni kıllandırıyor. Sanki ben ona bakacağıma, o bana bakıyor sürekli.

Sualtı

En eski anınızda kaç yaşındasınız? Bende bir bebeklik anısı var. Daha 1 yaşında değilim, 3-4 aylık belki. Babam teknenin içindeki tahtalardan bana mini sal yapıyor, yüzmeyi öğreniyorum.

Nasıl bebeğim, tüm bebekliğimle suyun içinde "Mehhe mehhe" diye seviniyorum, aşağıda ne var diye bakmak için gözlerimi açıyorum suyun altında, böyle net bir şey göremiyorum. Bulanık bir aydınlık.

O günden sonra ne zaman yüzsem hep maskeyle yüzdüm. Hala da maske şnorkel dalıp dalıp çıkıyorum suyun altına. ***Yıllar içinde dalıp çıkma huyum hiç değişmedi, su altına bayıldım ama daha iyi dalmak için de hiçbir şey yapmadım. Sadece daldım çıktım.*** Köylülerin sade terliklerle dağ tepelerine keçilerinin yanına gitmesi gibi ne yaptığımı bilmeden, düşünmeden yaptım. Artık 40 yaşına gelince de "Ya bu iş nasıl oluyor yea?" diye merak ettim. Allah korusun sığ su vurgunu diye bir şey var, benim gibi tek başına dalan cahillere musallat oluyor.

Suyun altına nefes tutarak indiğim için çevreyi izleyecek az zamanın oluyor. Adeta zamanı yavaşlatıyorsun. Zaten iyi bir dalgıç olmak için önce tüm suda yaşayan memeliler gibi kalp atışlarını yavaşlatman gerekiyor. Sonra yavaş yavaş iniyorsun, a bir kalamar konseyi. Sana bakıyorlar, sen de onlara bakıyorsun. Dibe indiğimde yanıma yavru bir balon balığı geliyor. Bana "Abi bi şey lazım mı?" der gibi meraklı meraklı ama çok da korkmadan bakıyor. ***Onunla sade bir vals yapıyoruz, arkada bir arkadaşı daha beliriyor. Kutu kafalı, kum desenli sırtlı ufacık ip kuyruklu balon balığı.*** Sakin gibi görünüyor ama adeta bir Adanalı gibi, tersi çok fena olur. Kendilerine "İyi günler abiler" çekip yukarıya salıyorum kendimi. Yerçekimi yok, su itimi var burada. Seni tekrar geldiğin yere yollamak istiyor. Aslında yerçekimi de tam tersini "Ayrılma benden" şarkısını söyler. Topraktan ayrılmak istersin, toprak seni çeker. Suya dalarsın, su seni yukarı iter. Tabii bende ağırlık, elbise hatta düzgün mayo bile yok...

İleriden, dipten birtakım kabarcıklar geliyor şimdi de. Aşağıdaki skubacılar... Peşlerinden 3-4 değişik tür balık ekibi geliyor. Yeme alıştırmışlar, dalgıç görünce takılıyorlar... Ama dalgıçların işi zor, dipte daralsa yukarı çıkamaz, çıksa sakatlık çıkar zaten. Ama onun zamanı uzun, çevresine daha çok bakmak istiyor. Bense 1 metrekare su altıyla bile yaşıyorum. Su altına nefesle inenler kendilerine, tüple inenler çevrelerine bakmak ister olum, diyor rüyamdaki yavşak ben. Omuzumun tepesinde bir bulut var, yağmur olup yağıyor üzerime. "Bulutluk güzel ama akmak daha güzel" diyor. Nehir de ekliyor; "Akıyoruz da ne oluyor, siz her gün uçuyorsunuz..." Deniz sessiz kalıyor, sonra gülüyor "Geleceğiniz yer belli, ağlamayın." Karanlıkta tekrar dalıyorum karanlığa. Gece oluyor.

Yengeçler yuvalarından çıkıyor, bahtsız göçmenlere bakmaya gidiyorlar. Palamut suda güzel görünüyor son birkaç kez daha, ellerim uyuşuyor soğuktan. Kalamarlara selam verip uzaktan gelen tekneye el ediyorum. Tekne bize yaklaşırken son bir dalıyorum evren mavisi, dibini göremediğim koyuluğa. Bir süre inip de çevrem iyice kararınca uzaktan bir kaplumbağa beliriyor, solunda bir arkadaşı daha. Beni gördüklerine sevinmediler, ben de onları daha fazla rahatsız etmedim. Teknenin merdivenindeki yosunlar bana el sallıyor, "Yine gel, biraz muhabbet edelim" diyorlar. Hayat her yerde yaşayınca güzel.

Gökyüzü

Evrende görebileceğin en büyük manzaranın tepende olması beni kıllandırıyor. Sanki ben ona bakacağıma, o bana bakıyor sürekli. Gündüzleri bak yukarı. Her seferinde farklı bir şey. Bulutların şekilleri kimleri düşündürdü acaba? ***Eski, en eski hallerimiz, kıllı tüylü maymunsular ne zaman bulutlara baktı? Zebralar bulutlarla göz göze geldi mi?*** Bulutları fark etmeseler bile kaçamayacakları en büyük gerçeğimiz güneşle mutlaka karşılaşmışlar, hatta ona tapmışlar bile. Mantıksız da değil, hayatı meydana getiriyor, yaşama el veriyor, en olmadı üşürken kemiklerini ısıtıyor. ***Güneş hayattır, ama gece olunca hayat kaybolmaz. Aksine on üzerini bilmediğim katlarda fazla sayıda güneşlerle karşılar gece bizi.*** Sadece güneş olsa da iyi. Galaksisi, nebulası, dumansısı, samanyolusu, hepsi karşında durur. Karşında ama çok uzakta. Hayatta anlamayacağımız bazı mesafeler var hayatlar arasında.

Atalarımız geceleri ortaya çıkan bu durumdan zaten aşırı kıllanmış. Kesin kaderimizi bu şekiller, bunların arasındaki ilişkiler belirliyor diye düşünmüş. Haritalar, burçlar, semboller, mitolojiler çıkmış. Aslında çok çok büyük çoğunluğu yokluk olan bu sonsuzluk içinden. Evrenin bir yerine açılan kapıdan bakınca çoğu dert anlamını yitiriyor. Ölçekler değişince bakış açıları da değişiyor.

Her seferinde baktığım parlaklığın ne olduğunu merak ettim, sanki öğrensem bir işime yarayacak. Unuta unuta öğreniyorum, ezberci değil çözümcü tembellik benimkisi.

Gökyüzüne o kadar zaman harcadım ki artık bir aksiyon görmek istiyorum. Sağdan soldan UFO reyizler çıksın artık da görelim şekillerini. Bu arada bence UFO da uzaylıların dronları. Ben uzaylı olsam şimdi 90 ışık yılı yol tepip de insanları incelemem. Çocuğu yollatırım, o incelesin. Uzaya açılan kapıdan geceleri çıkıp dolaşıyorum, size de öneririm.

Yollar bana koymaz, göz ucuyla aşıyoruz mesafeleri.

Nihat Sırdar

İsmet dayı

Yugoslavya'ya gidişimden 28 sene sonra bu kez Bosna Hersek'e gittim. Derventa'da o evi elimle koymuş gibi buldum. Akrabalar savaştan sonra geri almışlar. Kapılar, pencereler kırık dökük duruyordu.

1986 yılının yaz tatili başladığında normalden daha fazla bir heyecanım vardı. Çünkü 2 yıl önce Yugoslavya'ya gidip yanında kaldığımız İsmet Dayı Türkiye'ye geliyordu.

Çocukken yapılan seyahatler unutulmaz. Her ayrıntı zihnin en güzel ve en boş yerine işlenir. Benim bir buçuk aylık Yugoslavya seyahatim de öyle olmuştu.

Uzun otobüs yolculuğu, gümrüklerde yapılan aramalar, güzelim Saraybosna'yı ilk görüşüm, Derventa'ya bizim belediye otobüsü ikarusun kumaş koltuklu olanıyla yaptığımız yolculuk, yeşiller içinde geçen günler, Brçko, Bosna Nehri'nde birbirimizin dilinden hiç anlamadan oynadığımız arkadaşlarım, Nihat Amca'nın Yugo marka arabası ve nefis akordeon çalışı bir çırpıda aklıma gelenler...

Ama en unutamadığım İsmet Dayı'ydı Yugoslavya'dan.

İsmet Halepoviç ananemin kardeşi. Yani aslında annemin dayısı. Ama ben de İsmet Dayı diyordum kendisine.

Öyle sıcak, öyle yakın ilgileniyordu ki bizimle, sürekli onunla gezmek istiyordum. Kardeşim Atilla hem 4 yaşında hem de epey bir huysuz olduğu için bizimle gelmek istemiyor, ben gittiği her yerde yapışıyordum İsmet Dayı'ya.

Uzun yürüyüşler yapmayı, her yere yürüyerek gitmeyi seviyordu. Eve yakın fırından bugün bile tadını unutamadığım ekmeklerden alıyor, nehrin üzerinden geçen köprüden ekmeklerin bir bölümünü birlikte balıklara atıyorduk.

Müthiş bir marangozdu İsmet Dayı.

Sadece ahşap işi de değil. Komşularının bir çoğunun evinin inşaatını kendisi yapmıştı.

Kendi oturduğu evi nasıl yaptığını, nasıl özendiğini annemlere anlattığını hatırlıyorum.

Birlikte inşaatlara gidiyor, ahşaptan cam çerçevelerini el hızarıyla yontuşunu hayranlıkla izliyordum.

Bana sürekli Boşnakça bir şeyler anlatıyordu, tek bir kelimesini bile anlamıyor ama anlattıklarından çok keyif alıyor, mutlu oluyordum.

Sonra İsmet Dayı'nın karısıyla ananem kavga etti. Biz apar topar Brçko'ya geçtik.

Sanki bir darılma, bir küslük oldu gibi geldi bana. Konuşulanlar Boşnakça olduğu için anlamıyor ama sezebiliyordum. Binbir anıyla döndük memlekete.

Ve bir gün annem İsmet Dayı'nın Türkiye'ye geleceğini söyledi. Mutluluktan havalara uçtum. Hem küslüğün bitmesi, hem İsmet Dayı'yı yeniden görmek sevindirmişti.

Davutpaşa'yla Kocamustafapaşa arasında defalarca birlikte gidip geldik. O yolları bilmediği için bu sefer ben İsmet Dayı'ya rehberlik yaptım.

Bizim ahşap evin kapısının içler acısı halini görünce kolları sıvayıp dayımların dükkanında iki kanatlı kocaman bir kapı yaptı bize. Öyle şişirme de değil. Süslemeleri, oymaları, üst kısmında camlı penceresi olan bir sanat işi. Demirden apartman kapılarının karşısına gururla dikilen bir ahşap kapı. Sırf o kapı için kalış süresini uzattı.

Yine bizim evde olduğumuz bir akşam Almanya'da yaşayıp yaz tatili için gelen karşı komşumuz Şehnaz Abla renkli fotoğraf çeken makinesiyle bize geldi.

Bu fotoğraf işte o zaman çekildi.

En soldaki İsmet Dayı. Yanında Kamil Dayı ve ananem, kucaklarında Ati var.

Ertesi gün gideceği için ben biraz bozuğum arkada.

Sonra döndü Yugoslavya'ya, Yugoslavya'nın acı bir şekilde dağılacağını bilmeden.

İlk savaş haberleri geldiğinde telefonla konuşmaya çalışmış ama ulaşamamıştık. Sonra mektuplar almaya başladık.

Çocuklarından birinin savaşta bacağını kaybettiğini, başka bir ülkeye gideceklerini yazıyordu İsmet Dayı. Buraya gelin diye yazdılar bizimkiler. Neden bilmiyorum, gelmediler.

Avustralya'ya göçtüler birçok Boşnak gibi.

Kendi elleriyle yaptığı evine Sırp komşusu el koydu savaş sırasında İsmet Dayı'nın.

Yıllarca kapılarını, pencerelerini, evlerini yaptığı komşularının bu hainliklerinden çok uzaklara kaçmak istedi belki.

Ananemden iki yıl sonra, memleketinden çok uzaklarda öldü İsmet Dayı.

Ananemin cenazesine gelememişti yaşlılıktan, çok üzülmüştü.

Yugoslavya'ya gidişimden 28 sene sonra bu kez Bosna Hersek'e gittim.

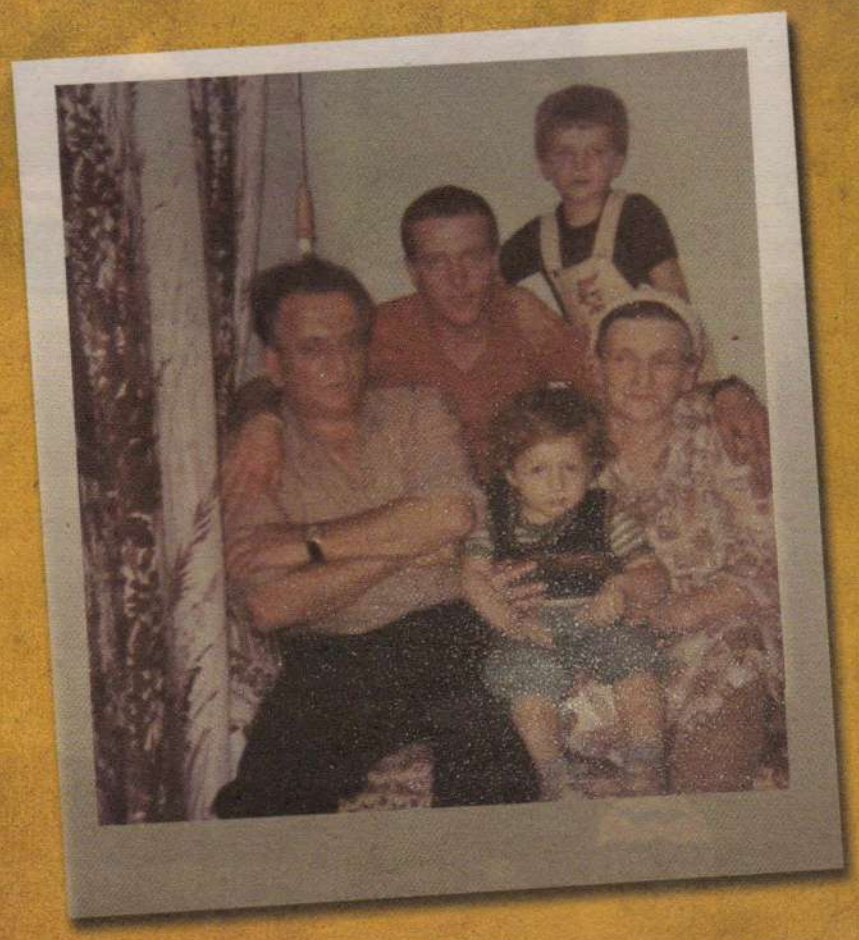
Derventa'da o evi elimle koymuş gibi buldum.

Akrabalar savaştan sonra geri almışlar. Kapılar, pencereler kırık dökük duruyordu.

İçimden o evi almak, kapısını, penceresini kendi ellerimle onarmak geçti, yapamadım.

Şimdi ise ölmeden önce yapılacaklar listemde iki şey var İsmet Dayı için; Derventa'da köprüden balıklara ekmek atmak ve Avustralya'da mezarını ziyaret etmek...

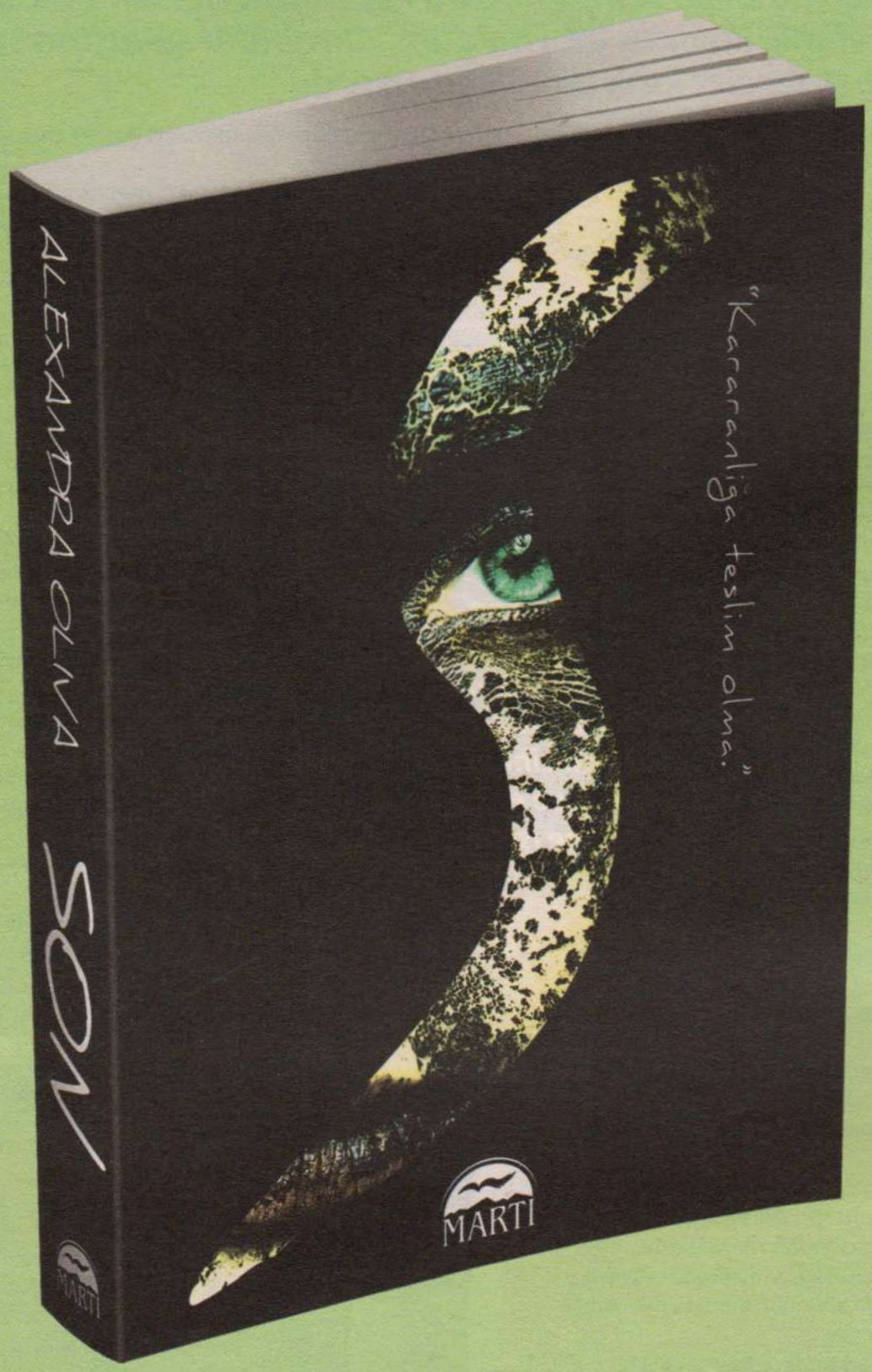
Çocukken yapılan seyahatler unutulmaz. Her ayrıntı zihnin en güzel ve en boş yerine işlenir.

Akşamsefası

Kanına girecekler. **Güvenme.**
Oyuna getirecekler. **Vazgeçme.**
Yolundan çevirecekler. **Pes etme.**
İçindeki sese inan, KARANLIĞA TESLİM OLMA.

ALEXANDRA OLIVA SON

- Yayın hakları 20'den fazla ülkeye satıldı.
- Sıra dışı kurgusuyla tüm dünyada ses getirdi.
- Yayınlandığı ülkelerde yılın kitabı olarak öne çıkarıldı.

MARTI YAYIN GRUBU
martiyayinlari.com /martiyayinlari /martiyayinlari /martiyayinlari

istatistik kafası sosyal medya

İnternet başında en çok zaman geçiren ülkeler arasında Türkiye *16.* sırada yer alıyor.

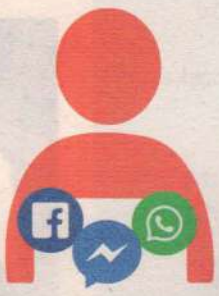
Türkiye genelinde *46,3* milyon aktif internet kullanıcısı bulunuyor.

Türkiye'deki internet kullanıcıları gün içerisinde ortalama *4* saat *37* dakikayı internette, *2* saat *51* dakikayı mobil internette ve *2* saat *56* dakikayı ise sosyal medyada geçiriyor.

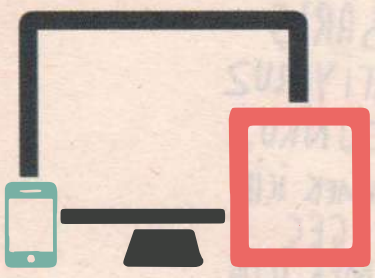
Türkiye'de en çok kullanılan sosyal ağlar; *Facebook*, *WhatsApp* ve *Facebook Messenger*.

Facebook kullanıcılarının *%37*'sini kadın, *%63*'ünü ise erkek kullanıcılar oluşturuyor. Facebook kullanıcılarının *%36*'sı ise *20-29* yaş arasındaki kişilerden oluşuyor.

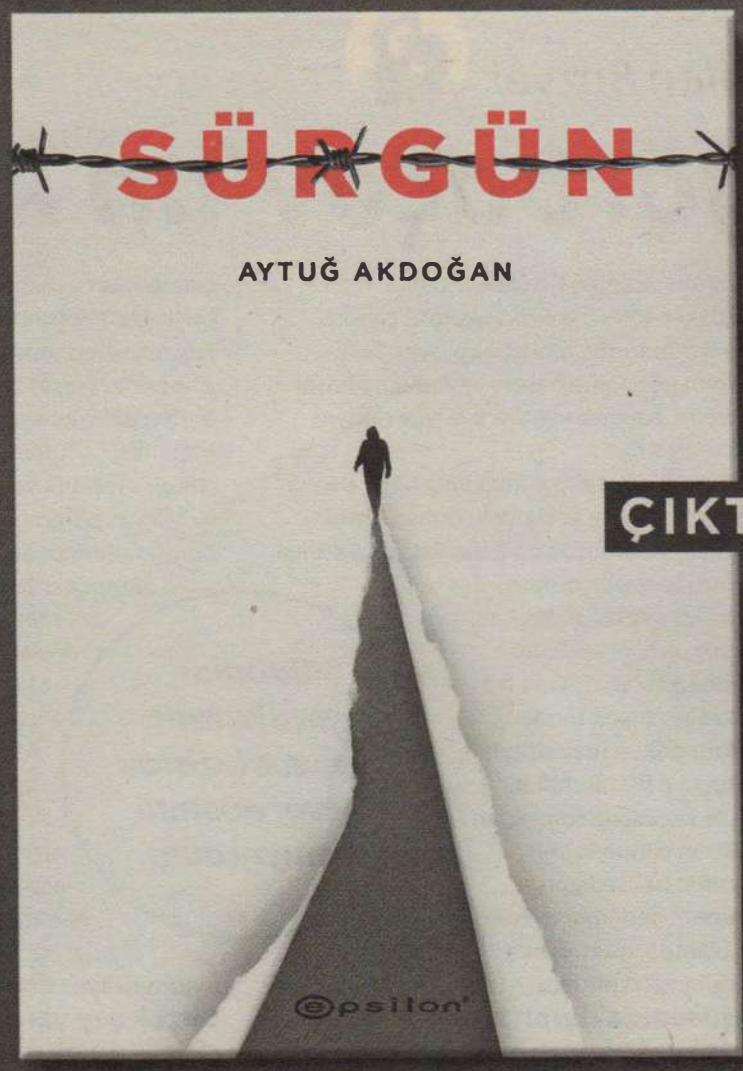

Dünyada aktif sosyal medya kullanıcı sayısı:
Facebook: 1,590 milyar, Whatsapp: 900 milyon,
Instagram: 400 milyon, Twitter: 284 milyon,
Snapchat: 200 milyon

Türkiye, aktif Twitter kullanımında 10 ülke arasında *2.* sırada yer alıyor.
Her gün toplam *6.7 milyon* tweet atıyoruz.
Atılan tweetlerin yüzde 40'ı gece saat *24:00'le 02:00* arasında atılıyor.
Tweetlerin *yüzde 23'ü* mutsuzluk içerirken, *yüzde 14'ü* mutluluk içeriyor.

Dünya genelinde, Google'da günlük 1 milyardan fazla sorgulama yapılıyor.
YouTube'da her gün 4 milyardan fazla video görüntüleniyor.
Her gün 250 milyondan fazla tweet atılıyor.
Her gün Facebook'ta 800 milyondan fazla güncelleme yapılıyor.

Aytuğ Akdoğan bir itiraf edebiyatçısı. "Bir insan nasıl aynaya bakmak zorundaysa, ben de yazmak zorundayım" diyerek yola çıkıyor ve günah çıkartmaya başlıyor. Ancak yolda olmak onun için hem büyüleyici hem de pençesinden kurtulamadığı ölümcül bir hastalık gibi. Dolayısıyla yolda karşılaştığı yalnızları, uyumsuzları, kaçakları ya da mülteciler de dramatize etmeden, tüm gerçeklikleriyle yazıyor. Ve elbette bu sırada girdiği iç savaşta kendi yeraltına doğru düşmeye devam ediyor. Peki, insanlar bu kitabı neden okumalı? Çünkü bu ayin ve arınma, nihayet yazarı kendi vicdanı karşısında özgür kılacağı gibi, okuru da kendi gölgesiyle yüzleştirerek iyileştirecektir.

/epsilonyayinevi

epsilon
www.epsilonyayinevi.com

Dilan Bozyel

gorbaçov'un kafası

Pavarotti dinlediğiniz oldu mu hiç? Çocukken televizyonda Pavarotti çıkınca çilekli dondurma gibi gülümseyen bu adamın göbeğine başımı yasladığımı hayal ederdim. Sanırım kendisini büyük dedem zannediyordum.

Gorbaçov'u hatırlıyor musunuz peki? Bırakın Galileo'nun elips şeklindeki dünya tezini, çocukken Gorbaçov'un kafasındaki izi dünya haritası zannediyordum.

Bu da bir şey mi, mıknatıslı, kırmızı ojeli, el şeklinde sabunluklar vardı. Onları Emel Sayın'ın eli zannedip korkup dokunamıyordum. Sonuçta o filmde, halının içinde kaçırıldığında saçları Mıstık'ın elinde kalmış birinden bahsediyorum. Rahmetli dedemin evinde kaldığımda, oturma odasındaki kütüphaneli koltukta uyuyordum.

Başucumda duran kurmalı saatin sesini yastığımın içinde duyduğum günden neredeyse geçen yıla kadar yastıkların içinde yürüyen askerler olduğunu zannedip korkuyordum.

Bir de babalar çocuklarına sadece kızarak sevgi gösterir sanıyordum.

Bu giriş çok "doksanlarda büyüyen çocuk" yazısı gibi oldu, baştan alayım hemen...

Geçtiğimiz mayıs, sevgili Ayşe Arman'ın Umre ziyaretini kameramla izledim. Çok değerli mistik günler olarak anılarıma geçen bu kutsal iş gezisi sırasında Medine'den Mekke'ye geçtikten sonra sıra Kabe'yle buluşmaya geldiğinde, o klişe gibi gelen olayı ben de yaşadım. Gözlerimi açtığımda karşımda Kabe'yi gördüğüm anda bir daha hayatımın o günden öncesi gibi sıradan ve sıkıcı geçmeyeceğini hissedip mutluluk dolan gözlerim ağlamaya başladı. Binlerce insanın aynı anda ibadet ederken yaydığı güçlü enerji mi yoksa çocukluğumdan beri iki boyutlu gördüğüm bir fotoğraf karesinin karşımda üç boyutlu haliyle durduğunu gördüğüm için mi hislendim bilemiyorum.

Bir yandan insanları izleyip, bir yandan kendimce ibadet etmeye çalıştığım o birkaç gün içinde, Hz. Hacer'in zemzem suyunu keşfettiği yolda yedi defa yürürken, sanırım dördüncü turumda, sağdaki merdivende gördüğüm bir kare karşısında kameramın elimi deklanşöre hızlıca çekişine şahit oldum. Binlerce insanla beraber yürüdüğümüz, erkeklerin kadınlara göre iki kat hızlı yürüme zorunluluğu olan bu yolun hikayesi her kadının yüreğine dokunacak türdendi; yaklaşık dört bin yıl önce, bir baba, Yaradan'dan gelen emirle çocuğunu ve karısını çölün ortasında duran iki tepeden birinin üstüne bırakmış. Küçücük oğluyla çölün ortasında kalan anne, çocuğunun susuzluktan ölmesinden korkup bu iki tepe arasında su bulmak için yedi kere koşmaya başlamış.

Annesinin arayışı sonuçsuz kalınca, çocuk birden ağlayarak ayağıyla yere vurmaya başlamış. Çocuğun ayağını yere vurmasıyla çölün ortasında yerden aniden su fışkırmış. Oğlunun bu sefer de boğulmasından endişe eden anne Hacer, Arapça anlamı "yeter" olan "zamzam" kelimesini tekrar etmeye başlamış. Ve işte bugün bizlere şifa niyetiyle varmış olan zemzem suyu böylece ortaya çıkmış. Merdivende gördüğüm o kareye dönersek; bu anlamlı kadın hikayesinin etkisi içinde yürüyen onlarca insan arasındaki bir baba, sanki hamurdan yapılmış oyuncak kadar narin küçük oğlunu dizinde uyutmaktaydı. **Çocukken inandığımız birçok şey vardı. Yüzümde ince ince çizgilerin oluştuğu bu yaşlarımda bu fotoğraf karesini aslında dünyayı değiştirmek için değil, kendi dünyamı değiştirmek için çektim...**

Babalar çocuklarını çok sever. O kadar sever ki çocuğunun annesi ibadetini tamamlasın diye, kendi ibadetinden vazgeçip, o mucizeyi, çocuğunu, binlerce kişi arasında bulduğu boş bir merdiven basamağında dizinde uyutur. Bugün ne babalar günü, ne de başka bir anlamlı gün. Hatta belki şükretmeyi unuttuğumuz herhangi günlerden biri. Demiştim ya Kabe'yi gördükten sonra artık hiçbir gün eskisi gibi olmuyor benim için. İşte o yüzden, bence bugün her gün gibi hem anneler hem babalar hem sevgililer günü. Yeter ki başucumuzdaki kurmalı saat, içinde şükredecek kadar bir tutam sevgi saklasın.

Babalar çocuklarına sadece kızarak sevgi gösterir sanıyordum.

Aslı Alpar

Levent Erden

déjà vu

Çocuk tek başınadır. İş çıkarmazsa, başına bir şeyler gelmezse, kimsenin pek derdi de değildir. Yediği ve uyuduğu sürece, göz önünden de fazla kaybolmazsa her şey yolundadır!

Duydukları, babaya tanıdık geldi. Pek tanıdık geldi! Okulların kapanmasına birkaç hafta varken söylenmişti kendisine, yılbaşında kararı çoktan verilmiş, detayları kesinleştirilmiş program. Babanın fikrini almaya hiç gerek olmamıştı zaten. O, ne kadar ödemesi gerektiği tebligatı yapıldığında bir program olduğundan haberdar olabilirdi. Hep.

Gerçi oğlu da pek bilmezdi, onun da fikrine ihtiyaç duyulmazdı. Kış aylarında oğlunun yaz programı neredeyse saatlik bazda ayarlanır, çocuğa nefes alacak zaman bile bırakılmazdı. ***Okul biter bitmez önce bilmem ne kampı. Yatılı. Orada satranç kursu, ardından aikido, sonra bisiklete binme, sonra el becerisi geliştirme...*** Bilgisi kendinden menkul üniversite öğrencisi çocukların itiş kakış, bağırış çağırış halleri; romantikler içinse cıvıl cıvıl faaliyetler. Sürekli apartmana tıkıştırılmış çocukların, hapishanede mahkumların voltaya çıkarıldığı kadarcık avlularda açık havayla ve birbirleriyle kaynaşması beklentisi. En haşarı, yaramaz ya da kavgacı olanlar haricinde kimsenin başkasının ismini bile bilmemesi ama "arkadaşım" klişesinin ölü poposu pamuğu gibi her kitabın ya da anlatımın dibine tıkıştırılması...

"Kamp" adı altındaki curcuna biter bitmez sahil kasabasında, "sayfiye evi"ndeki anneanne-dede vesairenin yanına postalanır velet. Bütün kuşku, kaygı, sorumluluk, zorunluluktan anında arınır anne ya da anne-baba. O artık büyüklerin sorumluluğundadır. Yiyecekleri, içecekleri, uyuyacağı saatler, ne oynayacağı, televizyonda neyi ne kadar süre seyredeceği... Hepsi büyüklere kalır.

Hürriyet de önce anneye sonra anne-babaya. Birkaç günde bir yapılan kısa telefon konuşmaları "ne yaptın" sorgulamaları, "sakın" uyarıları ve "unutma" emirleriyle örülür. Okular açılana kadar huzur! Çocuk neredeyse unutulur.

Akşamsefası

İki dünyanın birbiriyle kesiştiği tek yer zavallı çocuktur. Evde yüzlerce klasik müzik plağı varken, dolmuştaki şarkıyı ezberden söyleyebilen, yani ne kuş, ne deve olabilen çocuk.

Bu baba için gerçek bir "déjà vu" durumu. O küçükken aynı şeyler, farklı kılıflar ve sebeplerle de olsa kendi başına gelmişti. Annesi, daha o dört yaşındayken çalışmaya başlamış, yuvaya gönderilmiş ama zehirlenmiş, eve bakıcı çağırılmış ama biri onu dövmeye kalkıştığı için, biri onun için bırakılan yemekleri evine götürüp çocuğa kuru ekmek verdiği için, biri dostunu eve aldığı için kovulmuştu. Hepsi birkaç ay içinde. Çare başka şehirde oturan büyükanne-büyükbaba. Hem şehirde hem de köyde, arazide yaşadıkları için farklı deneyim! Okul öncesinde kışın ikişer defa en az iki ay, yazın kesintisiz dört ay... Şubatta okulun tatile girdiği cumartesi gecesi trenler. Yazın da son cumartesi, yine trenle, okul açılışından önceki cumartesi dönmek üzere.

Fakat iki hayat arasındaki fark, zavallı çocuğun kendini sürekli üçüncü nesil "gastarbeiter" Alamancı gibi hissetmesine sebep oluyordu. Bürokrat anne ve babanın evinde kullandığı yarı resmi Türkçe'yle (beş yaşındaki velet, telefonda çıkan kişiye "arkadaşıyla mümkünse görüşmek" istediğini söyler hatta istirham bile eder) taşra büyük şehrinde ya da çiftlikte, ne yaşıtları ne de büyüklerle anlaşmasını sağlardı! ***Çiftlikte, "kitaplardaki gibi konuşan şehirli çocuk"ken şehirde, okulda, sebze-meyve isimleri ve bazı nidaları köyde duyduğu ya da alıştığı şekilde söylediği için "taşralı, çarıklı" olarak tanımlanırdı!*** Çiftlikteki rol modelleri ona inekleri sulamaya götürmeyi, su yılanının belini kırmayı, kargıdan "fışıldak" yapmayı öğretir; at binişleri, tavuklara dadanan kerkenezi çifteyle tek atışta kanadının altından vuruşlarıyla kahraman olur... Evdekilerinse (televizyonun henüz gelmediği yıllarda) akşamları radyodan dinlenen ajans sonrası saatlerce yapılan siyasi değerlendirmeleri, Küba meselesi, Polaris füzeleri, Bin Bella'nın Cezayir Bağımsızlık Hareketi üzerine engin bilgi ve yorumları kimselerin pek kullanmadığı terminolojiyle yapmaları hayranlık uyandırır.

İki dünyanın birbiriyle kesiştiği tek yer zavallı çocuktur. Evde yüzlerce klasik müzik plağı varken, dolmuştaki şarkıyı ezberden söyleyebilen, yani ne kuş, ne deve olabilen çocuk. Bir taraf "Bunları annen-baban bilir" derken, diğer taraf "Bunları burada değil çiftlikte yaparsın" der. Aslında her tarafta yalnızdır. Herkes onu gördüğü ilk birkaç gün pek bir muhabbet içinde olsa da, sonra hemen kendi dünyalarına karışıp çocuğun sorun ve daha çok sorularından kaçmaya çalışır.

Çocuk tek başınadır. İş çıkarmazsa, başına bir şeyler gelmezse, kimsenin pek derdi de değildir.

Yediği ve uyuduğu sürece, göz önünden de fazla kaybolmazsa her şey yolundadır! Herkesin içi rahattır. "Çocuk açık havada, yeni yerler, yeni arkadaşlar..." vicdan rahatlatması, annesinin-babasının ruhunu anında temizler.

Ama çocuk yalnızdır. Olay hep kendisiyle kendisi arasında seçer. Baba bunun oğlu için de doğru olduğunu düşünür. Bir yandan da, "Ne güzel, o da yalnızlığı, benim gibi çok erken öğreniyor, o da kolay dayanır" diye düşünür. "Hatta belki yalnızlığını paylaşma fırsatı bile olur" der, kendi başına geldiğini zannedip aslında hiç olmamış beklentisine referansla!

Türkiye

opet'te fark var, temizlik var. ürünler de güzel. daha ne olsun?
yolculukta güvenilir ve güvenli gerçek duraklar.
opet ile kaliteli günleri yakala, hem yakıttan hem zamandan tasarruf et.
opet istasyonlarından çok memnunum. zaten ben opet'ten başka yerden yakıt almıyorum. çok teşekkürler opet
opet'in kurumsal kimliğine, personelinin duyarlılığına sonsuz teşekkürler. özellikle istasyonda unuttuğumuz
cantamızın bize iadesinde emeği geçenlere ayrıca teşekkürler. aklı kalden, yakıtı opet'ten alacaksın diyorum.
opet candır, gerisi yalandır.
tuvalet denince opet.
yolculuğumuz boyunca
güvenerek
yolunu gözlediğimiz yer
20 senedir
opet'ten
başka yerden
yakıt almam.
her zaman
gerçekten temizlik ve
kalite açısından rakipsiz.
opet
en bakımlı petrol istasyonları opet'in.
güler yüzle karşılıyorlar ve çok temiz, hijyenik.
yakıt kalitesinde de,
çok beğeniyorum opet'i.
temizlikte de
iyi ki varsınız,
1 numara
en iyisi opet.
tebrik ederim opet. temiz tuvaletleriniz ile zaten takdir topluyorsunuz.
yıllardır motorin ve benzin alıyorum, ondan da memnunum. bir de çocuklara trafik kurallarını
öğretmek konusundaki çabanızdan ötürü teşekkür ederim. opet yolları kısaltıyor.
Türkiye temiz tuvaleti opet'ten öğrendi.
sadece temiz tuvalet projesi değil, örnek köy projesi,
yeşil yol projesi de vardı. gelibolu ve çanakkale şehitliğimize büyük projeler ile destek olmuştur.*

dedi.

Türkiye Müşterinin Sesi Araştırması'nda, akaryakıt sektöründe müşteri bağlılık seviyesi en yüksek marka Opet seçildi. Performans, kalite, hizmet denince Türkiye yine Opet dedi. Herkese sonsuz teşekkürler.

*"Bu ilandaki müşteri yorumları, gerçek Opet müşterilerinin sosyal medya hesaplarından alınmıştır.

Koç

/Opet | /OpetTr

Opet

TMS – Türkiye Müşterinin Sesi Araştırması, KalDer – Türkiye Kalite Derneği ve İpsos Araştırma ve Danışmanlık A.Ş. Ortak Girişimi tarafından yürütülmektedir. Araştırma Temmuz – Aralık 2015 dönemlerinde, 8 sektörsüz olmadan, 18 yaş üzeri toplam 14.668 kişi ile bireysel görüşmeler üzerinden, telefonda anket yöntemiyle (CATI) yapılmıştır. Her sektör için 1.500 yanıt üzerinden tesadüfi örnekleme ile raporlanmıştır. Opet, TMS 2015'te akaryakıt istasyonları markaları arasında birinci olmuştur.

KalDer | TMS TÜRKİYE MÜŞTERİNİN SESİ | Ipsos

Akşamsefası

Can Yılmaz

drone ahmet

Aşk nasıl olur, sevdiğini görünce yüreğin nasıl pır pır eder, yüzüne bir gülümseme nasıl yapışır... Ahmet bu duygulara mesafeliydi. O da en iyi bildiği işi yapmaya, teknolojinin esiri olmaya karar verdi.

Ahmet 36 yaşındaydı, bilgisayar firmasında program yazıyordu ama her konuda bilgisi vardı. Bahçe drenajı konusunda dakikalarca konuşabiliyor, cenazede talkın veren hocanın mevtaya söylediği son sözleri ezbere biliyordu; bilmediği tek şey aşktı. Aşk konusunda kısmetsizdi, ortaokulda bir kıza içindeki fırtınayı tarif edemediği için üç yılını heba etmiş, kız mezun olup Almanya'ya gidince ardından şiirler yazmıştı. Şiirde de kötüydü, arkadaşları bu şiirleri kıza okumadığı için şanslı olduğunu söylediklerinde uzun bir küslüğün yolunu açmışlardı. Aşk nasıl olur, sevdiğini görünce yüreğin nasıl pır pır eder, yüzüne bir gülümseme nasıl yapışır... Ahmet bu duygulara mesafeliydi. O da en iyi bildiği işi yapmaya, teknolojinin esiri olmaya karar verdi. ***Yeryüzünde icat edilen herhangi bir elektronik cihazdan haberdar olması on dakika sürüyordu. Aşkı öğrenecek zamanının olmaması çok doğaldı.*** "Buralarda uçurmayalım oğlum şunu!" dedi kendinden 10 yaş küçük arkadaşı Yusuf, "Başımıza iş alırız." Ahmet güldü, "Demirden korkan trene binmez!" Piyasaya çıkan ilk drone'u yerden havalandırdı, "Millet bunu yeni öğreniyor biz unuttuk" dedi sırıtarak. "Merak ettim şu bahçeyi" Havalandırdığı drone'u önündeki duvarın ardına yönlendirdi. Drone, semtin "Perili Köşkü"nün duvarını aşıp gözden kayboldu. Ahmet ve Yusuf önlerindeki minik monitörden bahçeyi izlemeye başladı. Ahmet drone'u yönlendirdikçe bahçede bir kızın gezdiğini fark ettiler. "Aaa kız" dedi Yusuf, parmağıyla monitördeki sarışın kızı göstererek. Ahmet, kızın güneşte parıldayan sarı saçlarına değecek kadar alçalttı drone"u. "Ne güzel kız lan" dedi gülerek. Yusuf endişelenmişti "Çek çek hadi yeter bu kadar." Ahmet bir iki hızlı hareketle drone'u duvarın arkasına aldı, yumuşak bir inişle ayaklarının dibine kondurdu. "Kız ne güzeldi ya" dedi gözlerinin içi gülerek. Yusuf "Abi bırak kızı hadi gidelim" dedi hızlı adımlarla ilerleyerek. Yusuf'un korkması doğaldı, zira "Perili Köşk"ün namı, perili olmasından değil, ev sahibinin belalı olmasından geliyordu. Söylenene göre yıllarca hapis yatmış eski bir kanun kaçağının eviymiş burası. Soygun paralarıyla yaptı bu köşkü diyenler de var, ihtilalde birinin toprağına çökmüş diyenler de. Ahmet batarya ışığıyla "beni kapat" sinyali veren drone'u yerden aldı. "Kız ne güzeldi" dedi bir kez daha, sesini duyması imkansız uzaklıkta bekleyen Yusuf'a bakarak. "Korkma lan, yemezler bizi" diye bağırdı. Lafı bittiğinde ensesinde biten güvenlik görevlisini fark etmemişti. "Hayırdır arkadaşım?" dedi, belindeki silahı göstermek için can atan güvenlik görevlisi. Ahmet şaşırdı, "Aleti deniyorduk, kusura bakmayın" dedi kabahatli olmanın verdiği mahcubiyetle. "Özel mülk arkadaşım burası" dedi Ahmet'in ezikliğinden güç alan güvenlik görevlisi. Yusuf, Ahmet'le sinirli ve silahlı adam arasına tampon yaptı, "Tamam arkadaş, özür dileriz" Güvenlik görevlisi "Hanımefendiyi korkutmuşsunuz" dedi, sesinin tonunu biraz daha abartarak. Ahmet, Yusuf'un elinin altından sıyrıldı "Özür diledik, çağır hanımı ondan da özür dileyeyim." Güvenlik görevlisi belindeki tabancadan güç alan sesini tekrar yükseltti, "Yok ya, bir de ayağınıza gelsinler!" Ahmet'in gözü dönmeye başlamıştı, "Ne yapalım, affedilmek için kendimizi mi yakalım? Özür diledik, daha ne?" Bu sırada sarışın kız belirdi yanlarında, "Tamam Yakup, ben hallederim" dedi, Yakup'un sesinin aksine sakin bir ses tonuyla. Sarışın kız "Neydi o başımın üstünde gezen?" dedi gülerek. Yusuf telaşla atıldı, "Zaten gidiyorduk kusura bakmayın." Ahmet kıza bakakalmıştı, elindeki aleti tarif etmek için can atıyordu ama kelimeler ağzında dönmüyordu. ***"Neydi o? Yeni bir şey galiba?" dedi kız tekrar. Ahmet yutkundu, hayatında gördüğü en güzel kıza cevap verdi kelimeleri ağzında geveleyerek, "Drone o, uçuyor, şey yapıyor, geziyor, kameralı falan..." Kız güldü, "Sakin ol... Bahçeye gelin, anlatırsınız ne olduğunu."*** Ahmet ve Yusuf, büyük bahçenin yaşlı ağaçlarının altında, zarif köşkün ihtişamına inat, adeta kalbe sokulmuş bir hançer gibi can yakan beyaz PVC kamelyada sarışın kızın karşısındaydılar ellerinde buz gibi limonata dolu bardaklarıyla. Ahmet büyük bir iştahla elindeki drone'un maharetlerini anlatıyor, Yusuf ise nefes bile almadan kızı süzüyor, adeta nutku tutulmuş. Kızın dikkatini çekiyor Yusuf'un bakışları, bir an göz göze geliyorlar. Yusuf gözlerini kaçırmakta geç kalıyor ve yakalanıyor kızın mavi gözlerine. Kız, "Siz ne iş yapıyorsunuz?" diyor Ahmet'in son sözlerini dinlemeden. Ahmet susuyor, Yusuf'a kitleniyor bakışlar. Yusuf yutkunup konuşuyor gözlerini kızdan ayırmadan, "Öykü yazarım." Kız gülümsüyor, "Nasıl öykü? Kitaplarda okuduğumuz öykülerden mi?" Yusuf gülüyor, "Yazamaz gibi mi görünüyorum?" Kız mahcup gülümsüyor, "Yoo öyle demek istemedim, ilk kez bir yazarla tanışıyorum da." Ahmet kaldığı yerden cümlesini tamamlamak ister gibi kızın lafının arasına girdi; "Şimdiki teknoloji daha ileride tabii, ben bunu aldığımda Türkiye'de bir taneydi." Sarışın kız, Ahmet'in son cümlelerine dikkat etmedi, sandalyesini Yusuf'a yanaştırarak "Ben de yazıyorum bir şeyler, belki okursunuz." Ahmet Yusuf'a, Yusuf Ahmet'e baktı. Ahmet ayaklandı "Biz ufak ufak kaçalım" dedi Yusuf'u kolundan çekerek. Kız ayağa fırladı "Bekleyin yazdıklarımı getireyim" dedi, koşarak yanlarından ayrılırken. Yusuf giden kızın arkasından baktı, "Kız çok güzel gerçekten." Ahmet sinirlenmişti, "Hani başımıza iş alıyorduk lan?" Yusuf güldü, "Ama kız da yazıyormuş, okumayalım mı bir iki sayfa?" Ahmet, drone'u topladı, koltuğunun altına alıp sinirli bir şekilde çıkışa doğru yürüdü, "İyi ya akşama kadar okuyun, ben gidiyorum." Yusuf, giden Ahmet'in arkasından bakakaldı, bahçe kapısına doğru yürüyen Ahmet, elinde dosyasıyla gelen kızın dikkatini çekti "Niye gidiyor?" Yusuf arkadaşının arkasından baktı, "İşi varmış." Kız üstelemedi, sandalyesine oturdu, dosyasını açıp anlatmaya başladı. Bahçe kapısından son kez kıza bakan Ahmet yüzünü buruşturdu "Öykücüymüş..."

Birkaç ay sonra Yusuf elinde düğün davetiyesiyle çaldı Ahmet'in kapısını, tam da bir oyun seansının orta yerinde, "Evleniyoruz" dedi ağzı kulaklarında. "Sen o bahçeye girmesen..." Ahmet gözlerini bilgisayarından ayırmadan cevap verdi "Yaaa, kısmet." Yusuf gözlerinin içi gülerek "Kayınpeder de kanun kaçağı değilmiş ha, fabrikatörmüş adam" dedi, Ahmet'in yan yan bakışlarına aldırmadan. "Hadi ben kaçtım, bekliyorum ha..." Ahmet sehpanın üzerine bırakılmış davetiyeye baktıktan sonra tekrar gözlerini bir an kaçırdığı ekrana döndü ve Güney Afrikalı 14 yaşındaki "CelenteBlue" nickli oyuncu tarafından vurulduğunu gördü. "Hay ben böyle şansın..." diyerek koltuğuna yığıldığında 37. yaşına birkaç saat kalmıştı, davetiyeyi ağzına kadar çöp dolu kovanın üzerine bıraktı, oyunu baştan başlattı...

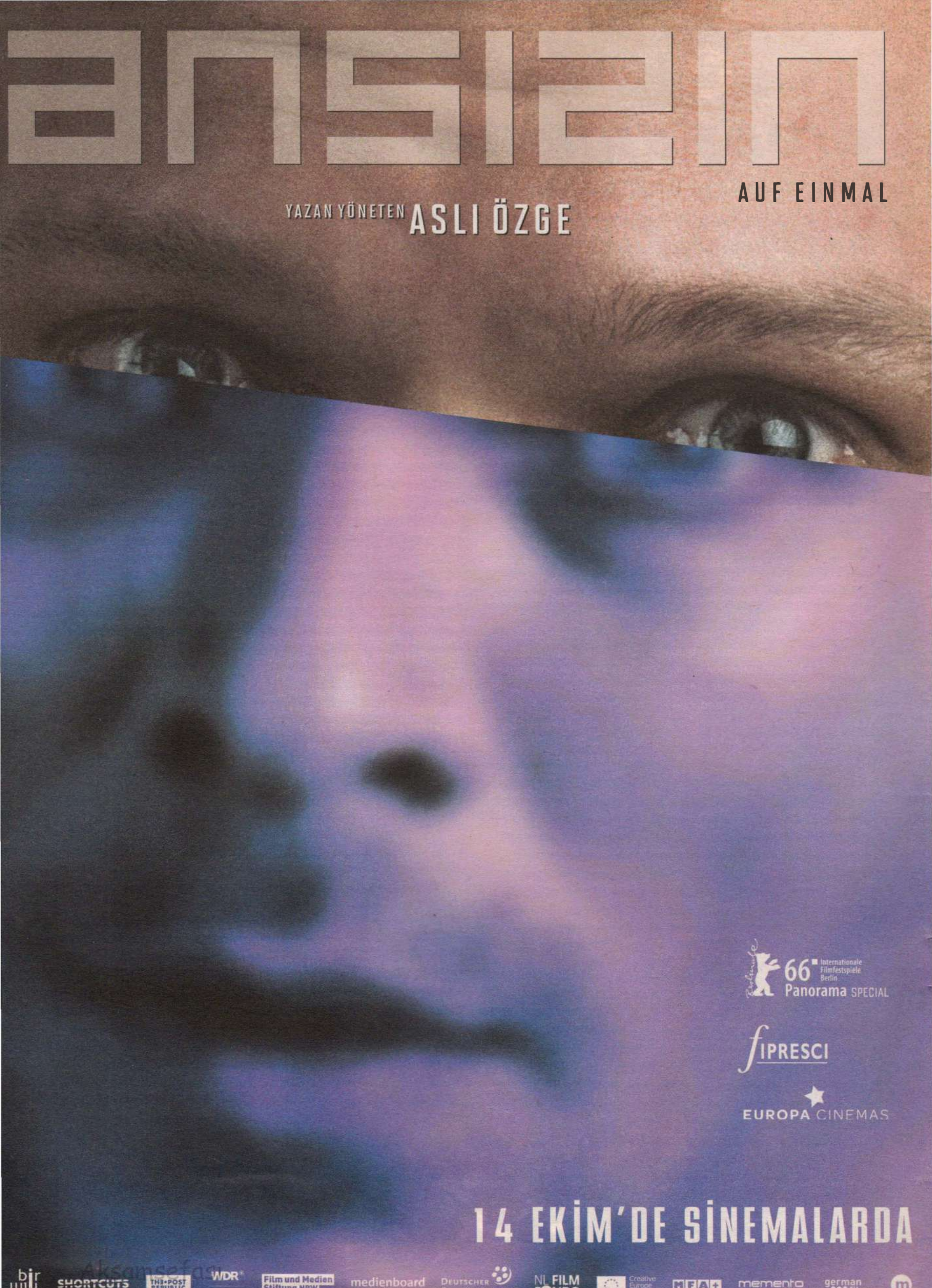

Akşamsefası

ansizin

AUF EINMAL

YAZAN YÖNETEN ASLI ÖZGE

66 Internationale Filmfestspiele Berlin
Panorama SPECIAL

FIPRESCI

EUROPA CINEMAS

14 EKİM'DE SİNEMALARDA

Aksamsefası

bir film · SHORTCUTS · THE POST REPUBLIC · WDR · arte · Film und Medien Stiftung NRW · medienboard · Deutscher Filmförderfonds · NL Film Fonds · Creative Europe Media · HFA+ · memento films · german films · m3

ikimizi de buralı yapan şey...

James Donovan: Demek CIA'densiniz.

Ajan Hoffman: Evet, biraz sohbet edelim dedim. Dava nasıl gidiyor?

J: Harika, daha iyi gidemezdi.

A: Adamınız konuştu mu?

J: Efendim?

A: Onunla tanıştınız, konuştu mu? Bir şeyler anlattı mı?

J: Bu konuşmayı gerçekten yapmıyoruz, değil mi?

A: Tabii ki hayır, kayda geçmiyor.

J: Hayır, yani gerçekten bu konuşmayı yapamayız. Benden avukat-müvekkil gizliliğini çiğnememi istiyorsunuz.

A: Hadi ama avukat bey...

J: Keşke sizin gibi insanlar "hadi ama avukat bey" demeyi bıraksa... Bugün ilk söylendiği zaman da sevmemiştim, hakim iki kez söyledi. Her duyduğumda daha da nefret ediyorum.

A: Pekala, bakın, avukat-müvekkil gizliliğini anlıyorum. Tüm bu "yasal kazanma sanatı"nı da anlıyorum. Hayatınızı bu yolla idame ettiriyorsunuz. Ancak size başka bir şeyden bahsediyorum; ülkenizin güvenliğinden. Üslubuma alındıysanız özür dilerim ama Abel'ın size anlattıklarını bilmek zorundayız. Beni anladın mı Donovan? Bilmek zorundayız. Romantizmi bırak. Burada bir "kurallar kitabı" yok!

J: Ajan Hoffman'dınız, değil mi?

A: Evet.

J: Aslen Almansınız.

A: Evet, yani?

J: Benim soyadım Donovan, ailem İrlandalı. Ben İrlandalıyım, sizse Alman. Ama ikimizi de Amerikalı yapan şey nedir? Yalnızca bir tek şey. Yegâne, biricik şey; kurallar kitabı. Bu kitabın adına "Anayasa" diyoruz ve kurallarına uyuyoruz. Bizi Amerikalı yapan da bu. Bizi Amerikalı yapan tek şey bu. O yüzden bana burada bir kurallar kitabı olmadığını söyleme.

İllüstrasyon: Burak Ağdemir

Casuslar Köprüsü - 2015 Yönetmen: Steven Spielberg
Senaryo: Matt Charman, Ethan Coen, Joel Coen

okuyucu kafası

Sen de yaz KAFA'ya...
Yayınlansın önümüzdeki sayıya!
bizeyazin@kafadergi.com

Yasemin Onat

düş satıcısı

Bir ileri bir geri gidiyordum. Bir adım farkla mehteran olmaktan kurtarıyor ama yerimde saydığımı da biliyordum. Burası son zamanlarda kulaktan kulağa yayılan ve artık ben gibi şu dünyada kendini bir küçük kağıttan kayık gibi düşünüp üfleyen, nereye üflerse oraya gitmekten başka çaresi olmayan kişilerin gizli bir buluşma yeriydi. ***Bizim üzerimizde bir etiket yoktu elbet ama böyle yürekler birbirini zaten bir bakışından, bir kelimesinden bilmeliydi...*** Benim kulağıma fısıldayan benden bir beden daha büyük bir deli... 2 numara küçük bir geçmiş zaman koleksiyoneriydi. Bu konuda elime su dökecek olan sanırım daha bu dünyaya gelmemeliydi. Çünkü tüm koleksiyon bende idi. Ayaklarımın geriye gittiğini gören işte o deli beni üfledi itti bir kapıya gitti üç kez tık tık tık etti... İçerden gelen üç tıka üç kelime ile cevap verdi... Gizli... Düş... Bekçileri... Doğrudur dedim o anda parola... Kapı açıldı içeriden bekçilere uyan bir gece karanlığı. Gizlere yorulan bir maskeli yüz. Düşlere yorulan bir güzel söz duyuldu. Şairin dediği gibi; "Düşlere bile kar yağmazdı hiçbir zaman, meydan savaşlarında korkular, aşkı ağır yaralamasaydı eğer..." ***Burası bir düş satıcısıydı. Düşünden ayrı kalmış bu yükle yaşayamaz olanlara düş satıyor, onları yeniden hayata bir görünmez düğümle bağlıyordu...*** Ben almaya değil vermeye gelmiştim. Uzun saçlarını üç beş paraya bir kuaföre kestirip satan bir saç satıcısı gibi kesip attığım düşleri, üç beş paraya satıp bir gerçeklik alıp ondan yeni düşler kurmaya plan yapmış. Buranın heyecanıyla planımı unutup kendimi bu gizli akışa bırakmıştım. Çabuk kapat kapıyı düşlerim kaçmasın.

Taylan Çelik

#kafadergisi ayın fotoğrafı @raftakibiira

Önder Sarıoğlu

renk

harabeler içinde bir yazdı bu
ve tek sayılarda otururdu sütunlar
yaşlandıkça sütunlar uzuyordu garip
terli olmasam, çıkarsam gömleğimi göğüs
kafesime kaç figür saplı
görsen, kollarım milattan önce ilkbahardı

bir kitabın sayfalarıydık
ve yalnızlar hep tek sayılarda otururdu
doğum lekesi yalnızlık olan çocuklar
kuyuya taş atan sonra
halka halka büyüyenler önce
en önce gömülenler
ki onlar
rakı içen dedenin sarhoş olan torunlarıdır

birden ona kadar saydım salıydı
birden ona doğru koştum çarşamba
iki ayna arasında durdum zamansız
çok oluyorum dersem eğer gölgem
çelme atar tökezlerdim
ben hep çarşambaları tökezlerdim

günah icat edileli beri yüksek yapılar yaparız
biraz matematik
biraz vicdan azabı
biten cümle sonlarında ayık kalmayı
becerebilseydim eğer uzayıp giden
tıklatırdım camını kum saatine sağanak yağışlı
ama günah icat edildi
milattan sonraydı
zamanın su gibi aktığı

up uzun bir masa örtüsüne damlattın
ağzındaki gülüşü
şimdi çıkmaz kolay kolay izi ve şimdi çıkmaz sokakta
ağaç dalına bir naylon takılmış
gözüm ona takılmış ve hatırlamaya başladım
yalandı söylediğim
ilk ben inandım

Gökhan Kolabaş

marginata

Uyanıyorum ulaşamayacaklarımı suratıma çarpan bir rüyadan. Saat öğlen iki olmuş.
Ne fark eder? Ha öğlen iki ha gece iki...
Hissettiklerim aynı değil mi bu dünyaya karşı? Aynı. Yine tek kişilik zoraki kahvaltılarımdan birini yinelemem gerek. Beyaz servis tabağına ortadan bölünmüş birkaç çeri domates, ufak bir parça beyaz süzme peynir, beş yeşil zeytin, beş de siyah zeytin koyuyorum. Zeytinler arası eşitlik! İnsanlar bu saatlerde öğle yemeği yiyorlar, değil mi? Afiyet olsun. Ama benim şimdi hiç paylaşılamama kavgası yaşamamış hüzünlü zeytinlerimi yemem gerek. Maksat vücut teklemesin.
Televizyonu açıyorum. Bakalım bugün kaç insan daha kirli çıkarlar peşinden koşanların çevreye verdiği hasarlardan nasibini almış. Kırmızı temalı haber görmezsek güzeliz. Ama mümkün mü televizyonlarımız bir gün de olsa payını almasın kırmızı temadan.
"Lanet olsun" diyorum.
"Lanet olsun çocukların saklambaç oynadığı sokağa düşen bombaya!"
Çok üzdü beni bu televizyon. Kapatıyorum. dünyayı da kapatmak istiyorum. Tanrım bana kırmızı tuşu göster! Ama yok. Son nefesi verene kadar kapanması ne mümkün! Hadi o zaman. Çıkıp insanların bir yerlere yetişmek için kullandıkları yollarda avare avare dolaşalım! Dolaşalım derken kendime diyorum. Üstünüze alınmayın duvarlar! Ya da sen Marginata. Dilersen benimle gelebilirsin. Hayır mı? Peki. Yazar haklı. Sokak gerçekten sinemadan çıkmayanlarla dolu. Bir bankta oturmuş sol bacağımın üzerinde sağ bacağımı sallarken soruyorum kendime: Nereye yetişmeye çalışıyor bu kadar insan? Onlar için bu denli acele olup da benim hayatımda olmayan şey ne? Cevap koskoca bir sessizlik. Sonra sesli düşünüyorum. "Farkındalar mı acaba... Zamanı yakalamaya çalışırlarken kendilerinden koşarak uzaklaşan benliklerinin. Dünyalık işlerin onlara kendilerini ve sevdiklerini unutturduğunun."
Sonra sağ tarafımdan gelen hafif kalın bir ses: "Efendim evladım?"
Yetmişlik çınarla muhabbet güzeldi. Zaten hep iyi anlaşmışımdır yetmişliklerle. Ama şimdi eve dönmem gerek.
Eve döndüğümde kapıyı açan annemle, televizyon başında Beşiktaş haberleri izleyen babam karşılıyor beni. Belki de bu hayatın tek tesellileri. Çok şükür. ***Babamla Beşiktaş'a bonservissiz stoper arayışından, biraz da Atiba'yı övmelerden sonra çekiliyor herkes kendi köşesine.*** Ufak bir mum yakıyorum ve geçiyorum masanın başına. Keşke ben yazmış olsaydım dediğim kitabı alıyorum elime. Kinyas ve Kayra. Biraz Kinyas'ın benden daha çok hayattan kopuk oluşuna, biraz da Kayra'nın o umursamadığı zekiliğine imreniyorum.
Saat ilerliyor. Boş boş bakıyorum süzülen mum ışığına. Sonra suyunu eksik etmediğim Marginata'ya dönüyorum.
"Bizler" diyorum, nedensizce.
"Bizler hayatın su vermeyi unuttuğu çiçekleriyiz."

Coşkun Aral

botan'dan kainata açılan pencere

Doğup büyüdüğüm şehir olan Siirt'e hemen her yıl gitmeye çalışırım. Bu şekilde şehrin yıllar içerisinde nasıl değiştiğini gözlemleme fırsatı yakalıyorum. Geçmişe duyulan özlemin nedeni, "yeni" kötü olduğu için değil elbette. Herkes kendi çocukluk anılarını adeta bir hazine sandığındaymışçasına saklı tuttuğu belleğinde; doğduğu evin, koşturduğu sokakların, yediği yemeklerin kırıntılarının arayışında. Bu arayış bende hiç bitmedi. Siirt'te doğduğum evin çocuk aklımdaki heybetli görüntüsünü bir türlü günümüzde gördüğüm evle bağdaştıramıyorum. Daha küçük görünüyor olsa da gözüme, doğduğum ev artık tanınmayacak halde. Ne evin arkasında koşturduğum bahçe ne de önündeki açık arazi var. ***Geçmişte gazetelerin bile üç gün gecikmeyle geldiği Siirt'te artık bulamadığım tek şey geçmişime ait anılar... Siirt'te akrabalar olmasa da dostlar hep var oldular.*** Sağ olsunlar, her seyahatimde bana eşsiz Siirt mutfağının zahmetli lezzetlerinden hazırlarlar.

Çocukluğumun idollerinden biri Erzurumlu İbrahim Hakkı. Babası onu, 1700 başlarında muhafazakarlığın hakim olduğu Erzurum Hasankale'den, pozitif bilimlerin daha özgürce konuşulduğu, tartışıldığı ve sorgulandığı Mezopotamya'daki Tillo'ya getirmiş. O dönemler Tillo'da sadece dini bilgiler tartışılmıyor; Biruni, Farabi, Harezmi, İbn-i Haldun, El Cezeri, İbn-i Rüşd, Ebu Bekir el Razi gibi önemli İslam bilginlerinin dünyaya kazandırdıkları buluş ve fikirler de konuşuluyor, sorgulanıyordu.

İbrahim Hakkı, hocası İsmail Fakirullah'ın öğrettiği yollarla astronomi, biyoloji, botanik, fizik, kimya gibi bilim dallarında sorgulayıcı bir anlayışla ve dönemin teknolojisinin verdiği imkanlarla müthiş gözlemler yapmış ve ortaya birçok eser çıkarmış. Bu eserler arasında Divan ve Marifetname'nin yerleri ayrı. Özellikle 1757'de tamamladığı Marifetname'de güneş sistemi ilk defa bir alim tarafından anlatılmıştı.

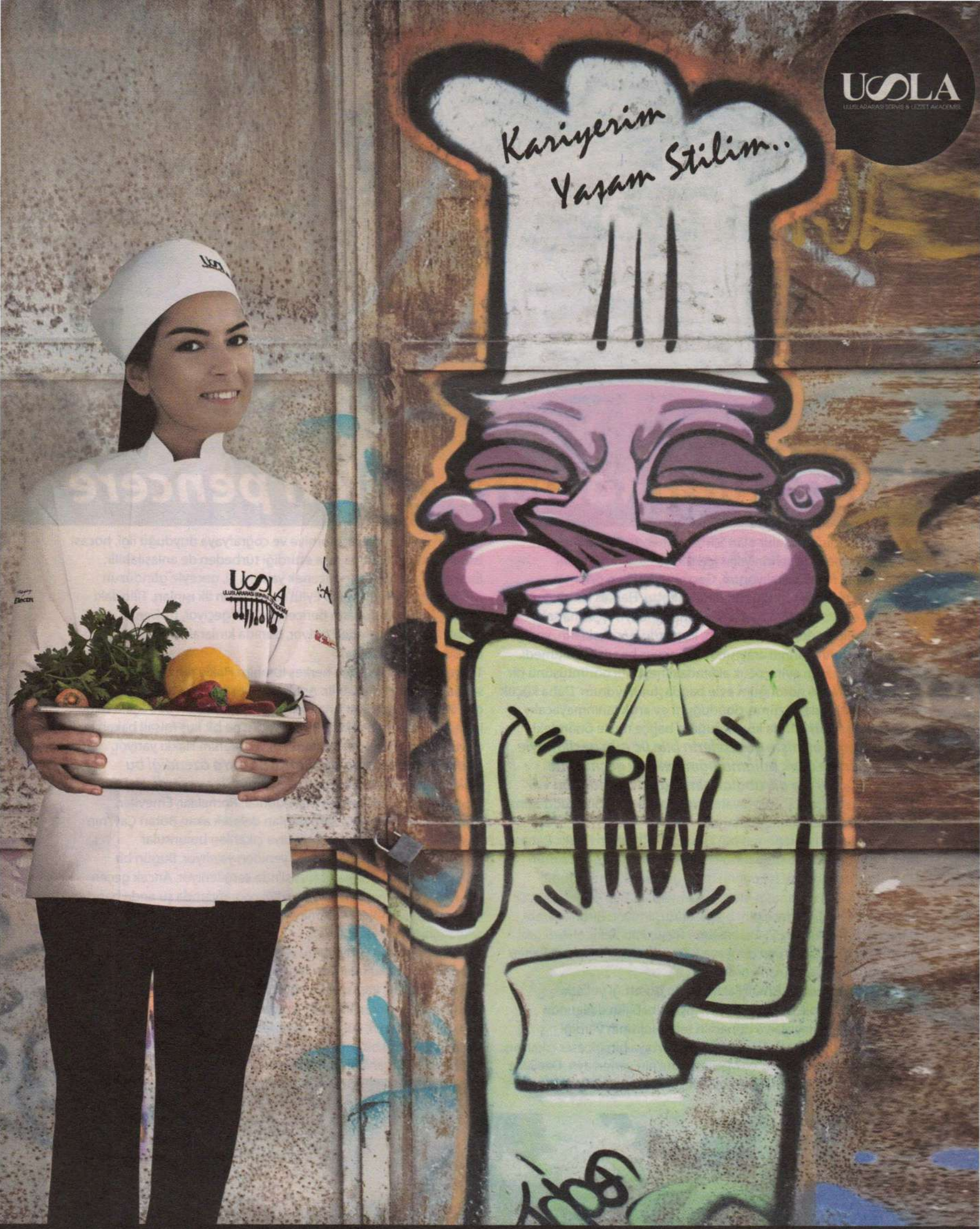
İbrahim Hakkı'nın astronomiye ve coğrafyaya duyduğu ilgi, hocası İsmail Fakirullah adına inşa ettirdiği türbeden de anlaşılabilir. İbrahim Hakkı öyle bir düzenek yapmış ki, geceyle gündüzün eşit olduğu 21 Mart ve 23 Eylül'de, güneşin ilk ışınları, Tillo'daki tepede bulunan duvarın penceresinden geçiyor, türbenin kulesindeki pencereden giriyor, burada kırılarak, Fakirullah'ın başucunu aydınlatıyor.

Türbeyi yakından gören herkes İbrahim Hakkı'nın gökyüzüne sevdalandığını anlayabilir. Anabasisi Destanı'nda bahsedildiği gibi 2500 yıl önce Batı Anadolu'dan toplanmış on bini aşkın batılı istilacının izlerini bıraktığı Botan Vadisi'ne bir kuş misali bakan taş duvarın gerisinde İsmail Fakirullah ve İbrahim Hakkı yatıyor. ***Yıldızların adeta bir nehir gibi Botan'a özendiği bu gökyüzünün altında nice medeniyetler yeşerdi.*** Halaf, Obeyd, Asur, Med, Persler, Makedonlar, Romalılar, Emeviler, Abbasiler, Mervaniler... Sarp dağları delerek akan Botan Çayı'nın kıyılarında yapılan kazılarda ortaya çıkarılan buluntular sayesinde, bölgede tarih adeta yeniden yazılıyor. Bugün bir kısım buluntular Batman Müzesi'nde sergileniyor. Ancak geçen yıla kadar umut ve barışın yeşerdiği coğrafyamda şu anda barut, kan ve gözyaşı hakim kılınmaya çalışılıyor. İşte bu nedenle arkeolojik kazılar da durmuş.

İbrahim Hakkı'nın yetiştiği bu şehirde bugün inanç bambaşka amaçlar için de kullanılıyor. Yeni yeni türbelerin açıldığı Siirt'te bunu bir kazanç kapısı olarak gören zihniyet, türbe kapısında ayetlerle oyuncak silahları bir arada satmayı da uygun görüyor. Siirt; tarihi, mimari, kültürel değerlerini anlayıp bizden sonraki kuşaklara doğru bir şekilde bırakacak ve bilime gerçek anlamda değer veren bir anlayışın hakim olacağı günleri hak ediyor.

Yeni dönem Profesyonel Aşçılık Eğitimlerimiz Ocak 2017'de başlayacaktır.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı ve uluslararası geçerliliği olan AHA sertifikası veren USLA, American Hospitality Academy'nin Türkiye kampüsüdür.

Gülbahar Mahallesi Avni Dilligil Sokak No:12 Mecidiyeköy İstanbul

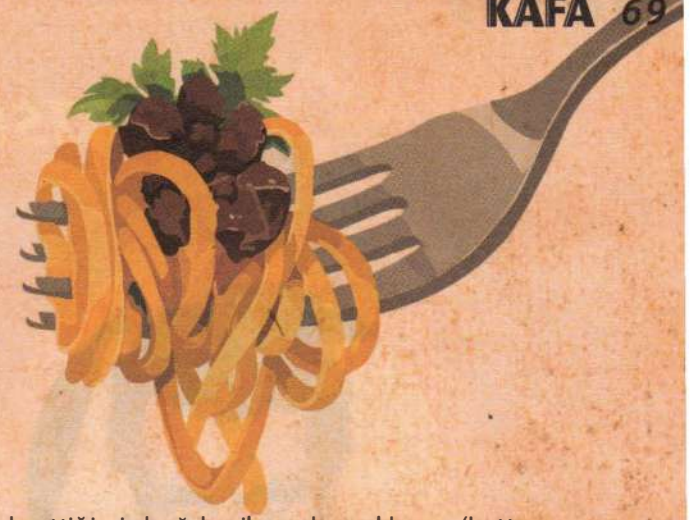
Tel: 0212 211 87 52 www.usla.com.tr

www.aksamsefasi

Sinan Hamamsarılar

makarnaya giriş 101

Bir buğday tanesinin bin yıllar içerisinde evirilip makarnaya dönüşmesinin hikayesi!

NASIL BAŞLADI?

• Yemek tarihçileri için makarnanın nereden çıktığı tartışma konusudur. Eski Yunan, Roma hatta Afrika'dan çıktığına dair kaynaklar olduğu gibi, eski Çin İmparatorluğu dönemine giden çeşitli bulgular da mevcuttur.

• Şimdilerde gastronominin önemli bölgelerinden olan Toskana'nın eski sakinleri Etrüskler'in bile makarna tarihinde yeri olduğu savunulur.

• İtalyan gezgin Marco Polo'nun M.S. 1200'lerde Çin'e yaptığı seyahati sonrası İtalya'ya makarnayı tanıttığı kaynaklarda geçmektedir. Buna karşı M.Ö. 100'lerde hem Roma çevresindeki buluntularda, hem de İtalya'nın pek çok yerinde Lazanya yapımına ait gereçlere rastlanmıştır.

• Afrika ve onun Sicilya'ya etkileri, makarna başlığında ayrı bir tartışma konusudur. Tek bir kuskus tanesinin, yumurtayla yoğurulan irmik tanesinden üretildiğini bilmeyenler için, kuskusun anavatanı sayılabilecek Kuzey Afrika kıyılarının Antik Roma'ya bu ürünü taşıyabilmiş olması da muhtemeldir.

• M.S. 1100'lerde Arap coğrafyacı Muhammed El İdrisi'ye çizdiği dünya haritası Tabula Rogeriana'da Sicilya için "sert buğdaydan elde edilen uzun şeritlerin (spaghetti) üretildiği yer" olarak bahsedilmektedir.

• Günümüzde makarna, sert bir buğday türü olan durum buğdayının öğütülmesi sonucu ortaya çıkan irmikle yapılmaktadır. Asya'nın iklimi durum buğdayı yetiştirmeye uygun olmadığından, orada daha çok pirinç erişte lerinden yapılan yemeklerin tarihe kaynaklık ettiği düşünülür.

• Ekmeklik unu elde ettiğimiz buğday ile makarnalık unu (hatta doğrusunu söyleyelim, irmiği) elde ettiğimiz buğday farklıdır. Durum buğdayı içerisindeki zengin glüten yapısı sayesinde elastik olma potansiyeli daha yüksektir. Bu da makarnanın yapımında en çok ihtiyaç duyulacak özelliktir.

NASIL BU KADAR POPÜLER OLDU?

• Asıl yayılma Orta Çağ döneminde İtalya'da başladı. 1600'lere gelindiğinde çizmenin kuzey kıyılarında makarna üretimi artık neredeyse sanayi olabilecek seviyedeydi.

• Aynı dönemde Güney Amerika'dan kâşiflerle Avrupa'ya gelen domatesin İtalyan mutfağına girişiyle makarnanın yükselişi de hızlandı.

• 1900'lere girerken, New York'a göçen İtalyanların yanlarında götürdükleri pek çok şeyin yanında makarnaları da vardı.

• 1848'de New York'da açılan ilk makarna fabrikası olan Zerega hala faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu arada, kurucusu olan Antonie Zerega bir İtalyan değil, Fransız'dır.

ASLA YAPMAYIN!

• Oda sıcaklığındaki suya ekleyerek kaynamasını/pişmesini beklemeyin, hem pişirme süresini uzatırsınız hem de makarnanın yapısal bütünlüğünü bozarsınız.

• Pişirdiğiniz makarnayı süzdükten sonra yıkamayın. Hem hızlı soğumasına hem de besin değerini yitirmesine sebep olursunuz.

• Taze ve özellikle yumurtalı/etli makarnaları oda sıcaklığında muhafaza etmeyin, saklama sürelerini azaltır hatta bozulmalarına yol açarsınız.

Neolokal - Karaköy
Şef Maksut Aşkar'ın Anadolu yemeklerini yeniden düşünerek yorumladığı restoranı Neolokal'de zaman zaman mönüye girip çıkan Pancarlı Kuskus, kaçırılmaması gereken yemeklerin başında!

Fauna – Küçükbakkalköy
Roma'nın eli yüzü düzgün esnaf lokantalarındaymış gibi uygun fiyata çeşit çeşit ev yapımı makarna denemek istiyorum diyenlerin imdadına da Fauna yetişiyor.

Trattoria La Scarpetta - Etiler
İtalyan tarzı makarnalar içinde kendi makarnasını hazırlayabilen ve İtalyan reçetelerine olabildiğince sadık kalmaya çalışan La Scarpetta'da güzel bir Bolonez Soslu Tagliatelle, Deniz Mahsüllü Agnolotti ya da Scamorza Peyniri ve Kuşkonmaz Dolgulu Ev Yapımı Ravioli deneyebilirsiniz.

Müzedechanga - Emirgan
Kavrulmuş asma yapraklı Şebinkarahisar erişte si üzerinde pastırma tozlu kuzu tandır! Zincirleme gastronomi tamlaması! Bir de Türk tipi erişte yemek isteyenler için Sabancı Müzesi'nin içinde yer alan Müzedechanga her dönem güvenli bir liman.

Shangri-La Hotel, Shang Palace Restaurant - Beşiktaş
Çin usulü erişte nin, dünya makarna kültürünü etkilediğini savunan çok. O halde önerilere, el açması bir Çin erişte siyle başlamak lazım. Beşiktaş'ta yer alan Shangri-La Otel'in Kanton mutfağı ağırlıklı restoranı Shang Palace'da erişteler önünüzde hazırlanıyor.

EN SON kafası

BURHAN ÖÇAL

En son hangi kitabı okudunuz?
Filiz Ali / Müzisyen Portreleri

En son neye çok güldünüz?
Kendime...

En son neye kederlendiniz?
Tarık Akan

En son seyahatinizi nereye yaptınız?
Konserlerim dolayısıyla çok geziyorum. En son Fethiye'deydim.

Sizi en son mutlu eden şey ne oldu?
En yakın dostlarımdan biri baba oldu, Atlas'ın doğumu beni çok mutlu etti.

En son ne zaman umutsuzluğa kapıldınız?
O duyguyu mümkün olduğu kadar yaşamamaya çalışırım.

En son izlediğiniz film hangisiydi?
Yeni filmim için aksiyon gerilim başyapıtlarını izliyorum.

En son ne zaman alışveriş yaptınız, ne aldınız?
Ben almadım, tasarımcı dostum Ümit Benan hediye etti, çok şık bir seyahat çantası, beyaz bir kot ceket.

En son neye çok şaşırdınız?
Belki tecrübelerimden kaynaklı hayatın içinde çok şaşırmıyorum ama kedim beni her daim şaşırtmayı başarıyor.

En son neye küfür ettiniz?
Özel bir sebebi olmadan da küfür edebiliyorum.

En son hayata dair neyi keşfettiniz?
Gerçekçi olmak her zaman kazandırır.

En son neye pişman oldunuz?
Yazı tatilsiz geçirmeme...

En son söylediğiniz şarkı hangisi?
Ekim ayında gerçekleşecek konserim için ??? söylüyorum.

Hazırlayan: Bedia Ceylan Güzelce

KAFA'ma göre

yaz, çiz, çek, paylaş! bu köşe senin!
#kafamagöre

Ekim 2016 - Sayı: 26 - Aylık Edebiyat Mizah Dergisi
Aylık Yaygın Süreli Yayın - **Yayıncı:** KAFA Grup Yayıncılık Ltd. Şti.
İmtiyaz Sahibi: Candaş Tolga Işık
Sorumlu Müdür: Mert Çanga **Genel Yayın Yönetmeni:** Ayça Derin Karabulut
Görsel Yönetmen: Burak Şahin **Grafik Tasarım:** Dorukhan Varlık - Melis Gökçe Zor
Kapak: Hakan Arslan **Reklam Grup Başkanı:** Hande Gün **Okuyucu Temsilcisi:** Emrah Akbaş

Adres: Koşuyolu Mah. İsmailpaşa Sok. No:44 Kadıköy/İstanbul
Tel: (0216) 428 9888 **Baskı:** İhlas Gazetecilik A.Ş. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11/A 41 Yenibosna / Bahçelievler / İstanbul - **Tel:** (0212) 454 30 00
Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22
www.kafadergi.com - bizeyazin@kafadergi.com - reklam@kafagrup.com

Kafa Dergisi'ndeki tüm yazı, çizim, espri, karakterlerin yayın hakları saklıdır. Yayınevi, yazar ve çizerin yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazı ve basılı görsel yayın organında ve sanal ortamında kullanılamaz.

ne okusak kafası

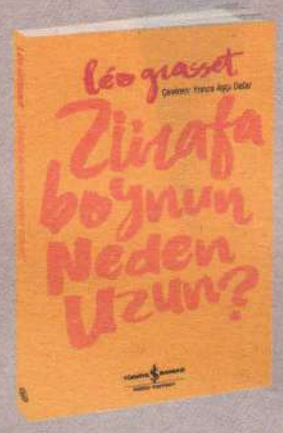
AMERİKA
FRANZ KAFKA
ÇEVİREN: REGAİP MİNARECİ

Kafka'nın arkadaşı Max Brod tarafından yayıma hazırlanan ve ölümünden üç yıl sonra, 1927'de yayımlanan ilk romanı Amerika, sonraki yapıtlarına nazaran daha akıcı anlatısıyla, daha fazla umut ve mizahi unsur barındırmasıyla dikkat çeker.

Kitap Bilgileri: 292 sayfa, 17 TL

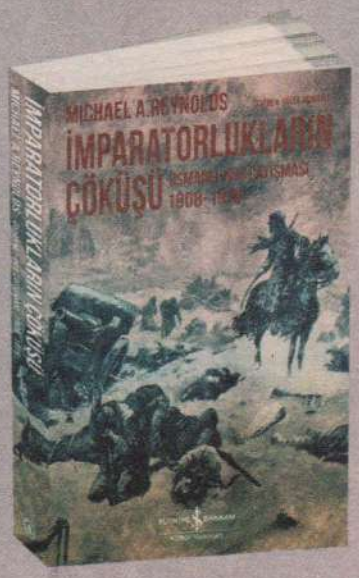
ZÜRAFA BOYNUN NEDEN UZUN?
LÉO GRASSET
ÇEVİREN: YONCA AŞÇI DALAR

Zimbabve'deki Hwange Ulusal Parkı'nda altı ay geçiren Fransız biyolog Léo Grasset, buradaki deneyimlerinden yola çıkarak kolay kolay tanık olamayacağınız savan hikâyelerini eğlenceli bir dille anlatıyor. Aslan Kral'la ilgili şok açıklamalar okumaya hazır mısınız?

Kitap Bilgileri: 136 sayfa, 14 TL

İMPARATORLUKLARIN ÇÖKÜŞÜ
MICHAEL A. REYNOLDS
ÇEVİREN: YÜCEL AŞIKOĞLU

Osmanlı ve Rus imparatorluklarının çöküşü, çağdaş tarihte büyük bir dönüm noktasıdır. Bu kitap, iki büyük imparatorluğun birbirleriyle rekabet içinde yıkılmasını Osmanlı ve Rus arşivlerinde derinlemesine bir araştırmaya dayanarak anlatıyor. İmparatorlukların Çöküşü, Ortadoğu, Rusya ve Avrasya tarihi, uluslararası ilişkiler, etnik çatışmalar ve Birinci Dünya Savaşı ile ilgilenen herkesin ilgisini çekecek bir başvuru kaynağı.

Kitap Bilgileri: 396 sayfa, 28 TL

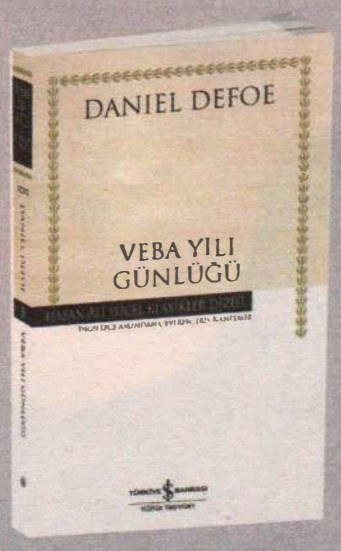
ÖNEMSİZ BİR KADIN
OSCAR WILDE
ÇEVİREN: PINAR DUA DEVECİ

Oscar Wilde'ın en tanınmış oyunları arasında yer alan Önemsiz Bir Kadın yazarın zenginlik ve yoksulluk, aşk ve evlilik, masumiyet ve erdem konusunda dönemin muhafazakâr zihniyetine karşı tavır alışının dikkat çekici bir örneğidir.

Kitap Bilgileri: 128 sayfa, k.kapak 10 TL, ciltli 25 TL

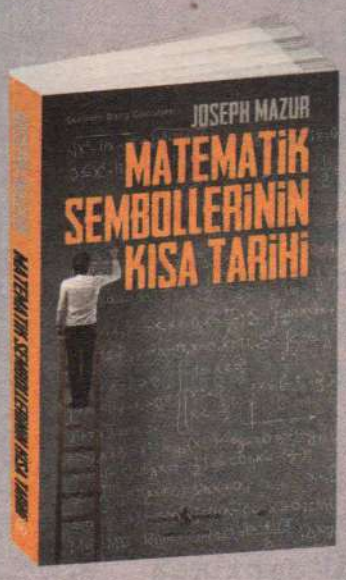
VEBA YILI GÜNLÜĞÜ
DANIEL DEFOE
ÇEVİREN: İRİS KANTEMİR

Daniel Defoe'nun 1722'de yazdığı ve 1665'de Londra'da yaşanmış olan veba salgınını anlattığı Veba Yılı Günlüğü doğal afetler hakkında kaleme alınmış en etkileyici edebi eserlerden biridir. İnsan doğasını çok iyi tanıyan, güçlü kalemi ve yalın üslubuyla pek çok konuda ilgi çekici eserler veren Defoe, İngiliz romanının kurucuları arasında yer alır.

Kitap Bilgileri: 264 sayfa, k.kapak 18 TL, ciltli 33 TL

MATEMATİK SEMBOLLERİNİN KISA TARİHİ
JOSEPH MAZUR
ÇEVİREN: BARIŞ GÖNÜLŞEN

Pek çoğumuz artı, eksi, eşittir gibi basit matematik sembollerini sık sık kullansak da çok azımız bu sembollerin 16. yüzyıldan önce var olmadıklarını bilir. Peki, bunun öncesinde matematikçiler ne yapıyordu? Matematik bugün bildiğimiz haline nasıl evrildi? Matematik üzerine popüler çalışmalarıyla tanınan yazar Joseph Mazur, matematiksel notasyon sistemimizin gelişiminin ardındaki büyüleyici hikâyeyi bizlere anlatıyor.

Kitap Bilgileri: 376 sayfa, 24 TL

Bu bir ilandır.

"Kurucusu olduğumuz İş Bankası Kültür Yayınları yeni kitaplarla büyümeye devam ediyor."

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Türkiye'nin Bankası

Akşamsefası

“Bak güzelim, ne olursun aldırma ona. Bir erkek, karşına kurulmuş, sanki sen onun kaburga kemiği bile etmezmişsin gibi bir tavırla, senin hakkında, geçmişin, geleceğin, ne olduğun, ne olamayacağın hakkında ahkâm kesmeye kalkışınca onu sakın dinleme. Sana kalçalarının fazla yağlı, göğüslerinin sarkık, gözlerinin daima uykulu olduğunu, **kafanın pek hızlı işlemediğini söylüyorsa, edebiyat zevkini bayağı bulup, lisansüstü çalışmana ya da acemiliklerle dolu ilk şiirlerine, bestelerine bıyık altından gülüyorsa anında bırak onu.** Hele hele, bir de tutmuş senin asla mutlu olamayacağını ileri sürüyorsa, haddini bilmez bir alçaktır, burnunun üzerine bir yumruk hak etmiştir.”

Aslı Erdoğan
Mucizevi Mandarin

Akşamsefası